

De compositis nominibus Aeschyleis
et Pindaricis.

Commentatio Academica,

quam

permittente amplissimo ordine Philosophorum

pro gradu philosophico

p. p.

S. Tessing,

Phil. Lic. Scan.

in auditorio VI a. d. III Kal. Jun.

h. X a. m.

Lundae

Typis expressit Haqu. Ohlsson

MDCCCLXXXIV.

Ad animo complectendam eam libertatem, qua in nominibus compositis adhibendis Græci usi sint, aptissimum est cognoscere Aeschylum et Pindarum, utpote quorum in illo genere licentia latissime pateat. Quam ob rem sperabam me ad illam de compositis nominibus quæstionem, de qua multi multa scripserunt, illustrandam aliquid allaturum esse, si et quam varie ea adhibuissent Aeschylus et Pindarus et quanta singulorum generum multitudine usi essent inspexissem. Itaque mihi proposui, ut omnia quæ hi duo adhibuerunt nomina composita pertractarem, ita ut significationem magis quam ipsam formationem spectarem. Divisionem quidem eam secutus sum, qua Curtius, Clemius, Meyer aliique viri doctissimi usi sunt, ut omnia in tres partes dividerem: Determinativa, Possessiva, Dependentiæ. Quam quidem rationem distribuendi persequi non nihil habet difficultatis. Sunt enim multa composita quæ ad quod genus referenda sint discerni non possit, id quod verissimum est de iis, quorum pars posterior et nomen actionis et nomen agentis esse potest.

Non alienum mihi visum est signis significare et ea, quæ ante Aeschylum et Pindarum adhibita sunt (*h.*), et ea, quæ alii scriptores vel florentis ætatis (*al.*) vel posteriores (*pt.*) ab Aeschylo et Pindaro acceperunt. Atque ut Aeschylus et Pindarus cum Homero et cum Sophocle

comparari possent, multo maiorem partem attuli ex iis, quæ aut Homerus adhibuit aut Sophocles finxit.

In exemplis Aeschyleis afferendis editione Dindorfiana (quinta) usus sum, in Pindaricis Boeckhium sum secutus.

*Index eorum librorum, qui in hac commentatione
nominantur:*

Cavallin, Chr., Grekisk Syntax, Lund 1879.

Clemm, W., Die neuesten Forschungen auf dem Gebiet der griechischen Composita. Curt. Stud. VII.

„ De compositis graecis quae a verbis incipiunt, Gissae MDCCCLXVII.

Curtius, G., Erläuterungen zu meiner Griechischen Schulgrammatik, Dritte Auflage. Prag 1875.

„ Grundzüge der griechischen Etymologie, Vierte Auflage. Leipzig 1873.

„ Das Verbum der griech. Sprache. Leipzig 1873.

Darmesteter A., Traité de la formation des mots composés dans la langue française comparée aux autres langues romanes et au latin. Paris 1875.

Justi, F., Die Zusammensetzung der Nomina in den indogermanischen Sprachen zunächst in Hinsicht ihrer Form. Marburg 1861.

Lobeck, Aug. Chr., Parerga.

Meyer, G., Zur Griechischen Nominalcomposition, Curt. Stud. VI.

„ Beiträge zur Stammbildungslehre des Griechischen und Lateinischen, Curt. Stud. V.

„ Die dvandva-zusammensetzung im Griechischen und Lateinischen, Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung herausgegeben von A. Kuhn. B. XXII.

Osthoff, H., Das Verbum in der Nomalcomposition in deutschen, griechischen etc. Jena 1878.

Pott, F. Aug., Etymologische Forschungen auf dem Gebiete der Indo-germanischen Sprachen. Zweite Auflage.

I.

Composita determinativa.

Hoc est igitur proprium primi illius generis compositorum, ut altera pars alterius notionem quasi determinet, qua tamen definitione a dependentiæ modo genere, non etiam a genere possessivo differt. Nam illa determinativa, ut ajunt, inter partes ratio generi determinativo cum possessivo communis est. Sed tamen magnum est discrimen inter hæc duo compositorum genera. Nam quum ad determinativum genus definiendum sufficiat eam, quæ est inter partes, rationem spectare, possessiva composita appellationes sunt tertii cujusdam, quod partes compositionis inter se attributas complectitur¹⁾. Quæ quum ita sint, tamen inter singula compositorum genera ubi termini ponendi sint, non satis constat. Atque maxime a parte illius dependentiæ compositorum generis genus determinativum quibus terminis describendum sit, inter doctos est dissensio.

Quorum prior pars compositorum genetivo respondet ea in numerum dependentiæ compositorum refert Curtius²⁾, quem alii sequuntur. In quod animadvertit Meyer: *"ein genetiv, inquit, steht zu dem nomen, das er bestimmt, in keinem wesentlich andern verhältnis, als ein attributives adjectiv"*³⁾.

¹⁾ Cfr Curtius Erläut. p. 151 sqq., Meyer zur gr. nominalcomp. p. 250.

²⁾ Erläut. p. 154.

³⁾ Zur gr. nominalcomp. p. 250.

Atque genetivus possessivus (de quo hic maxime agitur) quoniam quolibet cum substantivo conjungitur, ut non propter naturam ipsius substantivi fiat, ut cum genetivo conjungatur, regi vix vere potest dici. Neque vero magis ea composita, quorum prior pars aut instrumentalis aut locativus est, in dependentiæ genere recte habenda sunt. De qua re aliter judicat Curtius ¹⁾ et alii. At si, id quod nemo, credo, negaverit, dativus temporis (modi) eam vocem, quacum conjungitur, determinare, non ea regi jure dicitur, ne ille quidem quem vocant instrumentalem locativumque alio modo accipiendus est.

Utram compositionis partem teneat ea notio, quæ determinat, utram ea, quæ determinatur, si quærimus, ea notio, quæ alteram determinat, priorem locum obtinet. Tamen hic animadvertendum est non plane deesse exempla, quorum pars posterior genetivo respondens priorem partem determinet. Cujus generis major quidem pars a posterioribus scriptoribus frequentatur ²⁾. Neque apud Homerum neque apud Hesiodum inveniri videntur. Apud Pindarum nullum, apud Aeschylum unum inveni (πλουτόχθων huc non referendum): *Θέοινος* pt. fr. 350. Si *καρπόχειρ* significare posset "hand an ihrer wurzel" ³⁾ "die hand so weit sie καρπός heisst" ⁴⁾, eodem modo liceret interpretari *Θέοινος vinet sâsom gud, det sâsom gud dyrkade vinet*. At ut in sermone franco-gallico, ut ajunt, substantivum et genetivus sequens in unum nonnumquam confunduntur, ut præpositio quæ est *de* evanescat: *fête-Dieu, mort-Dieu, timbre-poste* ⁵⁾, ita in græco sermone factum esse statuere non audacius videtur.

¹⁾ Erläut. p. 154.

²⁾ Meyer, Beiträge p. 13 sq. 24.

³⁾ Tobler, vid. Beiträge p. 14.

⁴⁾ Justi p. 30.

⁵⁾ Cfr Darm. p. 17, 48 sq.

Priusquam ad singula determinativorum compositorum genera exponenda transgrediar, non alienum est de illo genere copulativo (dvandva-compositis) breviter agere. Quod genus quale sit et in græco sermone quam late pateat, accurate examinavit G. Meyer (Die dvandva-zusammensetzung im griechischen und lateinischen). Proprium est illius generis significare duas notiones, quarum utraque suam ipsius vim plenam integramque habeat, ita ut vocabulum compositum in se duas res comprehendat, non aliter quam si conjunctione copulativa colligatæ sint partes compositi. Ejusmodi composita nisi apud posteriores scriptores in græco sermone non inveniri docet Meyer. Atque jure monet talia composita, qualia sunt *ιατρόμαντις*, *γυνπαίετος*, in genere copulativo non ducenda esse. Nam rem diligentius inspicienti hæc composita apparebit unam tantum notionem comprehendere, ut *ιατρόμαντις* unum hominem significet, similia simili modo. Sed tamen illi dvandva-compositorum generi quodam modo similia sunt. Etenim ejus quam comprehendunt notionis propria sumpta sunt a duabus notionibus, quarum utraque ex parte in composito insit. Quam ob rem *ιατρόμαντις* significat eum hominem, qui ex parte medicus, ex parte vates sit, h. e. cujus propria partim ab *ιατρός* partim a *μάντις* sumpta sint; *ἵππαλεκτρών* significat eam beluam, quæ et equi et galli similis sit, eademque ratione cetera ejusdem generis. Quod ut significaret, novum vocabulum "partitiva" induxit Udolphus¹⁾. Huic interpretandi rationi non assentitur Meyer. Ac si quæritur, utraque compositi pars num æquo jure fruatur ac parem partem potestatis suæ amiserit, hoc plane negat idque tenet omnibus in vocabulis copulando junctis unam partem, libertate amissa, sub alterius potestatem redigi, ut munus determinandi suscipiat. Notionem principalem in

¹⁾ Dvandva-zus. p. 24.

posteriore parte inesse atque sicut ad arbitrium sermo nonnumquam agat, ut non mutata significatione utramvis notionem principalem reddat atque posteriore in parte ponat, ita nostrum esse ab ea quam sermo principalem reddiderit notione in explicando proficisci ¹⁾). At enim quod dicit notionem primariam posteriore in parte positam priore determinari, in multo pluribus verum est illud quidem, sed in omnibus hujus generis compositis priorem partem posteriori subjungi sermonem voluisse, id vero mihi persuadere non possum. Et quæ a Meyero collecta sunt composita diligenter examinanti apparebit non deesse, quorum inter partes num intercedat ratio determinativa in dubium vocandum sit. Quod quidem verissimum est in iis, quorum utraque pars animal significat, ita ut quædam utriusque propria conferantur composito ad declarandum unum animal, quod omnia propria illa complectatur. In his compositis, quorum multa eas beluas significant, quæ nisi cogitatione fictæ nusquam fuerunt, neutrius partis notio tam stricte retinebatur, ut altera alteram determinare sentiretur. Priorem compositi partem non minus acriter quam posteriorem animum commovisse veri simillimum est. Atque illius *καμηλοπάρδαλις* notionem posterioris partis quam prioris magis principalem esse sibi persuadere difficillimum est.

Eadem ratio mirum in modum perspicua est in iis compositis, quæ significant plagas caeli ita, ut nomina duarum finitimarum composito jungantur ad eam, quæ inter duas illas media est, significandam ²⁾). Atque nostri quum dicunt *nordost*, *nordvest*, *sydost*, *sydvest*, altera quam altera notio non magis principalis est. Quod inde apparet, quod sermo populi nostri in talibus compositis fingendis ordinem mutat, ut neutra notio principalis esse videatur: *öster-sönnner*, *öster-nor*, *vester-sönnner*, *vester-nor*.

¹⁾ Dvandva-zus. p. 24 sq., Beiträge p. 9.

²⁾ Dvandva-zus. p. 28.

Sunt autem alia composita, quorum inter partes ut rationem determinativam intercedere sine dubio intelligere licet, ita illa non tam fixa et firma fuerit, ut notionem principalem ab una ad alteram partem transgredi non sineret sermo. Quo in numero ponenda sunt talia, qualia sunt ἀριστό-δειπνον, χωμό-πολις ¹⁾). Illud Meyer interpretatur: *ein δεῖπνον, das wie ein ἄριστον zugerichtet ist*. Nostri quum dicunt "*frukostmiddag*", sæpius, credo, dicunt: *middag vid frukosttid* i. e. *som endast till tiden skiljer sig från middagsmåltiden*. Tum prior quidem pars posteriorem determinare sine dubio intelligitur. Fit tamen, ut "*frukostmiddag*" non solum tempore sed etiam apparatu ab eo quod est *middag* (coena meridiana) differat, ut priore in parte insit notio principalis, determinans in posteriore. Eodem modo vox χωμόπολις, opinor, et *stadslík by* et *bylík stad* significare potest, ut notio primaria ad unam transgrediatur ab altera parte.

Tantum igitur abest, ut in parte posteriore semper notio principalis insit, ut etiam priorem locum nonnumquam obtineat. Ex iis quæ supra diximus nominibus animalium duo sunt, quæ hac ratione intelligenda videantur: στρουθοκάμηλος et χηναλώπηξ. Neque enim prior pars posteriorem determinat, sed hac determinatur: *en fogel, som líknar en kamel, en gås, som líknar en räf*. Eodem referenda sunt voces ἀνδρογίγας, ἀνθρωποδαίμων ²⁾), ξιφοδρέπανον ³⁾). Non enim ἀνδρογίγας declarat "*männlicher Riese*" sed *jättelik man, man som líknar en jätte*; ἀνθρωποδαίμων non declarat *menniskolik gud* sed *gudalik menniska*. Atque ut δορυδρέπανον significat *lansformig lie*, ita ξιφοδρέπανον significat *lieformigt svärd*. Sermonem sibi ipsi eam legem certam, ut pars posterior priori deter-

¹⁾ Dvandva-zus. p. 27.

²⁾ Dvandva-zus. p. 25.

³⁾ Ibidm p. 27.

minaretur, non imposuisse, eo mihi videtur comprobari, quod ne in nostro quidem sermone exempla desunt, quorum priore in parte notio principalis insit et quidem sæpissime ita, ut pars posterior cum contemptu quodam aut familiaritate significet id, quod priore in parte insit: *pojkalp*, *prostfar*, *krögarfar*, *studentpojke*, *drängpojke*, *betjentpojke*, *flickslinka*, *farsgubbe*, *barnunge*, *hästkrake*, *cigarrpinne*, *fracktrase*, *bordskräp*, *husastrunt*. Maxima eorum est pars, quorum membrum posterius plane convicium significat: *-bof*, *-slok*, *-knöl*, *-skräflare* (*tiggareskräflare*, cfr gr. *πιτωχολαζών*¹⁾), *prestfä*, *prestadräng*), multa ejusdem generis.

Illius dvandva-compositorum generis similia hæc apud Aeschylum substantiva inveni: *γρυπάετος* al. fr. 137, *ἱππαλεκτρών* al. ibdm; Quæ duo referenda sunt ad illud quod supra diximus genus, ut neutram partem neque determinatam neque determinantem habeant.

Tertium est *ιατρομαρτις*, cujus inter partes quæ ratio intersit, pro certo dicere difficile est. Sed tamen ex ea ratione, qua utitur poeta, satis perspicuum est priorem partem principalem esse. Invenitur tribus locis: ag. 1623 *δέαι φρενῶν ιατρομάντεις*, *som råda bot (läkare) för sinnet*, sup. 263 *ἰ. παῖς Ἀπόλλωνος* (cfr. v. 261, ubi *Ἄπις ιατρός* dicitur et medicinam beluarum parare (v. 268)), eum. 62 *Λοξίας ἰ. καὶ τερασκόπος*.

Ne de adjectivis quidem sententiæ Meyeri assentiri possum iis nullum omnino in genere copulativo locum esse²⁾. Jam illud *λεινομέλας* num unam notionem significet, jure in dubium vocari potest. Ut id quod nostri dicunt *svart och hvit* (cujus una pars nigra, altera alba est) nonnumquam in id quod est *svarthvit* confunditur, ut significatio non mutetur, ita græcum illud *λεινομέλας* sine dubio *hvit och*

¹⁾ Dvandva-zus. p. 25.

²⁾ Dvandva-zus. p. 28.

svart significare potest (cfr Pass.). Sunt vero etiam alia nonnulla, quæ hoc in numero reponenda censeam, et quidem apud Aeschylum hæc: δυσοδοπαίπαλος eum. 387, κελαινόβρωτος pr. 1025, μελαμπαγής ag. 392, sept. 737 (αἶμα), ὀξύγλυκς al. fr. 328, ὀρθοδίκαιος pt. eum. 994. Illa in genere determinativo ducere si quis volet, non negabo aliquo modo licere illud quidem. At ut in nostro sermone talia composita, qualia sunt *långkrokig*, *långtråkig*, in dissolvendo interpretanda sunt *lång och krokig*, *lång och tråkig*, ita tale, quale est δυσοδοπαίπαλος, determinativis in compositis ponere mihi, si non absurdum, tamen difficile videtur. Ac si in determinativis numeranda sint, unius alteriusve an priore in parte insit notio principalis dubitari potest. Certe videtur ejus quod est ὀξύγλυκς posterior pars non magis principalis esse quam prior pars vocis γλυκύπικρος, atque, ut suethice loquamur, *sursöta miner* quam *sötsura* non jucundiores sunt.

Ut in nostro, sic in græco sermone multa sunt composita, quæ ficta e duobus nominibus colorum varium inter hos colorem significant. Sæpissime sane notio principalis in posteriore parte inest, id quod facillime fit, quum prior pars colorem per se ipsum minus determinatum significat: λευκέρυθρος, λευκοπόικιλος, μελαμπόρφυρος (cfr nostra *ljus-röd*, *mörkbrun*). Sed priorem partem principalem cogitari potuisse apparere mihi videtur e talibus compositis nostris qualia sunt: *rödgul*, *gulröd*, *blågul*, *gulblå*, *svartblå*, *blå-svart*. In græco sermone hujusmodi composita apud florentis ætatis scriptores vix inveniuntur atque apud Pindarum et Aeschylum plane desunt.

Ex iis, quæ dixi, apparet, credo, ut sæpissime posteriori compositi membro quasi principatus delatus sit, priori determinandi munus, ita et substantiva et adjectiva esse nonnulla, in quibus ex æquo in societatem venerint ambo membra et pari jure utantur. Quin etiam exæquata cum

posteriori non contenta prior pars nonnumquam "postulat non parere sed imperare" summumque ad se trahit imperium. Neque utri parti major danda esset potestas, semper definivit sermo, quin quædam libertas in ea dividenda nobis data sit.

Transgredior ad singula determinativorum compositorum genera exponenda, qua in re ita agam, ut primum ea, quorum pars posterior est nomen substantivum, deinde ea, quorum est nomen adjectivum, tum quorum est adjectivum verbale (nomen agentis), in disputationem veniant.

I. Pars posterior substantivum.

A. Personam significans.

a. Prior pars in casu nominativo posita cogitatur.

Quæ in hoc numero sunt, in iis prior pars attributive (nonnumquam prædicative), ut ajunt, posteriore cum parte conjuncta est.

In duobus tantum et quidem apud Aeschylum prior pars est substantivum: ἀνδρόπαις al. sept. 533 (ἀ. ἀνήρ), ἀστόξενος sup. 356.

In ceteris prior pars est adjectivum (pronomen): Ae: ἐχθροξένος al. pr. 727 (ἐ-ος ναύταισι)¹⁾, sept. 606, 621. καζάγγελος pt. ag. 636 (κ-ω γλώσση), μόναρχος al. pr. 324, μονόφρουρος ag. 257 (μ-ον ξρκος), οἰοβουκόλος sup. 304²⁾, πρόταρχος ag. 1192 (π-ον ἄτην), αἰνοπάτηρ ch. 315 (πάτερ ἀ-ερ), ἱππιάνναξ pers. 997, προβουλόπαις ag. 386 (πειθῶ

¹⁾ Lexica interpretantur: hospitibus inimicus, quod tamen, quum dativus accedat, non tam aptum videtur.

²⁾ ποῖον πανόπειν οἶ-ον λέγεις; Dind.: unius vaccæ pastor. At, ut id omittam, quod οἶος adj. ad priorem vocabuli βουκόλος partem non sine difficultate refertur, hæc sententia vera videtur: *Hvad menar du med en allseende ensamvåktare (hv. m. d. med att han, ehuru ensam, kunde bevaka allt)? Jo, (det var den hundraögde) Argus.*

π-ς ἄφερτος Ἄτας), αὐτόμαρτυς ag. 988, ἀληθόμαντις ag. 1241, καχόμαντις pt. sept. 721 (κ. Ἐρινόν), pers. 10 (θυμός), πρωτόμαντις pt. eum. 2 (Γαῖαν).

P: κλυτόμαντις fr. 60, 2 (κ-ι Πυθοῖ), ὀρθόμαντις nem. I, 61, Πανέλλανες h. istm. II, 38.

Quæ supra enumeravi composita, ex iis dignissima sunt observatu ea, quæ Aeschylus finxit ἀνδρόπαις, ἀστόξενος. Ut enim ab Homero et Hesiodo, ita etiam a Pindaro et Sophocle hæc ratio composita fingendi, ut et in priore parte et in posteriore substantivum ponerent, aliena videtur fuisse. Comparanda sunt ea, quæ nostro quoque sermoni licet fingere: *karlakarl* (in populi sermone: *karapåg*), *pojksflicka* (= *pojksaktig flicka*), *stadsbofrämling*, *kungsörn*.

Quæ autem adjectivum priore in parte habent iis similia non plane desunt apud Homerum: ὠμογέρων, αὐτοκασίγνητος, αὐτοκασιγνήτης; nom. pr.: Κακοῖλιος *Olycks-ilios* Καλλιάνασσα, Παναχαιοί, Πανέλληνες, Αὐτόλυκος. Sophocles quidem hæc finxit: ἀριστόμαντις, σεμινόμαντις, κακογείτων, αὐτόπαις, αὐτάγγελος. His similia noster sermo multa fingit composita et quidem sæpissime ita, ut prior pars posteriorem attributive determinet: *storman*, *storbonde*, *fattigman*, *förstelöjtnant* (cfr πρωτόμαντις), *ljusalf*, multa ejusdem generis. Sed etiam prædicative poni prior pars potest: *sjelfherskare*, *ensampiga*, quibuscum comparanda sunt illa græca composita a μονο-, οἰο-, αὐτο- incipientia: μόναρχος, μονόφρουρος, οἰοβονκόλος, αὐτόμαρτυς (som *sjelf är vittne*); cfr αὐτάγγελος (Soph.), μόνιππος (Xen., Plat.) *enspännarehäst*, μονολέων pt., μονόλυκος pt. Attributivam autem rationem habent: αὐτοκασίγνητος (Hom.) *sjelfva brodern* (köttslig broder), αὐτόπαις (Soph.) *köttslig son*, αὐτομήτωρ (Sim.) *sjelfva modern*¹⁾, *m. i egen person*, μονόπαις (Eur.) *enda*

¹⁾ Cfr id quod nostri dicunt: *det är (han är) sjelfva fadren* (*fadren upp i dagen*).

barnet. Quorum posterior pars est *μάντις* num ea hoc in numero ponenda sint, non satis constat inter doctos. Meyer quod affert ¹⁾ cur priorem partem accusativum esse credat, posteriorem partem eorum, quæ enumerat (*κοσκινόμαντις*, *νεχρομαντις*, *χειρόμαντις* et similia) verbalem vim habere, non satis est ad probandum. In illis enim compositis, nisi apud posteriores scriptores non adhibitis, prius membrum, excepto *ὑειτόμαντις*, objectum intelligi non potest. Adverbialem, ut ajunt, vim habet, ut significet aut quo in genere aut qua ratione fiat ars divinandi. Etiam ea quæ nostri dicunt *kortspåman*, *kaffespåkvinna* determinativa sunt. Et vocem *μάντις*, quod substantivum esset, tamen verbalem vim accepisse, ut prius membrum objectum intelligeretur, haud crediderim. Nec magis Clemmio ²⁾ assentior dicenti prius membrum in omnibus hujusmodi compositis genetivo respondere. Neque enim, si vocabulum *μάντις* cum genetivo conjungi potest, idcirco in composito id vocabulum, quocum conjunctum sit, genetivo respondere cogitandum esse, quis est quin videat? Licet substantivum genetivo respondeat, adjectivum sane attributive positum potius cogitandum est. Atque talia qualia sunt *πρωτόμαντις*, *κλυτόμαντις*, *σεμνόμαντις*, *ἀριστόμαντις* fieri non potest quin attributive intelligantur.

b. *Prior pars genetivo respondet.*

Ae: *Βούλαρχος* sup. 12, 969, *μυριόνταρχος* pers. 314, 994 ³⁾, *πολέμαρχος* al. sept. 828, ch. 1072 (*π. ἀνὴρ*), *στασίαρχος* pt. sup. 13, *τόξαρχος* al. pers. 556, *τόπαρχος* ch. 664 ⁴⁾ (*γυνὴ τ-ος*), *στρατιγός* al. sept. 816, *χιλίαρχος* al. pers. 304, *οἰκουρός* al. ag. 1225, 1626, *πολυκοίρανος* al. fr. 92, *μουσομήτωρ* pr. 461 (*μνήμης ἀπάντων μ-ος*)

¹⁾ Zur gr. nominalcomp. p. 252.

²⁾ Die neu. Forsch. p. 85.

³⁾ "Ubi metrum postulat *μυριοισαχόν* quod restitui" D.

⁴⁾ Cod. *τάπαρχος*, vide Dind. lex.

ἐργάνην), παμμήτωρ al. pr. 90, σιδηρομήτωρ pr. 301 (αἶαν),
ποντομέδων al. sept. 130 (ἄναξ), ἵππογνώμων fr. 238
(τούτων θυμὸν -ονα), προβατογνώμων ag. 795, σιδηροτέκτων
pr. 714, φιτυποίμην eum. 911, ἀστυάναξ sup. 1019 (θεούς),
οἰκοφύλαξ pt. sup. 27, πυργοφύλαξ sept. 168, ὀνειρόμαντις
pt. ch. 33, στρατόμαντις ag. 122, ψευδόμαντις al. ag. 1195.

P: ἵππαρχος al. pyt. IV, 45, πολίαρχος al. nem. VII,
85, στρατάρχος pyt. VI. 31, istm. IV, 44, ματραδελφεός
pyt. VIII, 36, πατραδελφεός istm. VII, 65, ματρομάτωρ
ol. VI, 84, πατροπάτωρ pt. pyt. IX, 85, ποντομέδων
al. ol. VI, 103 (δέσποτα π-εδον).

His similia non multa sunt apud Homerum: μητρο-
πάτωρ, πατροκασίγνητος, πατροφονεύς, ἥμιοχεύς. Sophocles
hæc finxit: ναοφύλαξ, πάναρχος, ποντοναύτης, ψευδοκῆρυξ.
Ad suethice interpretandum sæpissime licet composita fin-
gere: *morfader, farbroder, stadsherskare, hafsbeherskare,*
husväktare, slottsvakt, multa ejusdem generis.

c. *Prior pars dativo respondet.*

α. *dativo relativo.*

P: ἀρχιφίλος h. istm. VII, 25 (παῖδες).

β. *dativo adverbiali (instrumenti, loci, modi).*

Ae: ἀρειθύσανος fr. 200 (Arestofs)¹⁾, θυμόμαντις
pers. 224 *spåman af ingifvelse, μουσόμαντις* al. fr. 57
*spåman genom ingifvelse af sånggudinnorna*²⁾ (eodem
modo fictum quo θεόμαντις (Plat.)), μητροκασίγνητη eum.
962 (θεαί τ' ὧς Μοῖραι μ-νῆται *systrar på modernet*³⁾),
ἀρχηγός al. ag. 259, πυθόμαντις al. ch. 1030 (Λοξίαν),
δορύξενος al. ag. 880, ch. 914 (δόμους δ-ους).

P: θεμισζρέων pyt. V, 29.

¹⁾ Fortasse: *genom Ares rasande* (cfr θεομανής).

²⁾ Dind: cantor et vates.

³⁾ Alii: *moders systrar*.

Hujus quoque generis exempla jam apud Homerum fuerunt: Ἀρηϊφίλος, δαίφίλος, δημογέρων den äldste i folket, θυμολέων till modet ett lejon, Ἀλκιμέδων, Ἀημιόλεων. Sophocles ad similitudinem θυμόμαντις vocabuli finxit id quod est στεγνόμαντις, "qui pectore futura promit" (Ell.).

d. *Prior pars adverbium.*

Ae: ἀντηρέτης sept. 283, ἀπόξενος al. eum. 884, (ἄ-ος πέδου), ag. 1282 (γῆς ἄ-ος), ch. 1042, ἔπαρχος¹⁾ al. pers. 327, ag. 1227, ἐπίκουρος h. pers. 903, εὐάγγελος al. ag. 21, πρόξενος al. sup. 420, συνέμπορος al. ch. 208, ἀγγιγείτων pers. 887, τριγέρων pt. ch. 314 (μῦθος), προμάτωρ al. sept. 140, πρόμαντις al. ch. 758.

P: ἐπίκουρος h. ol. I, 110, XIII, 93, ἡμίθεος h. pyt. IV, 211, προπάτωρ al. nem. IV, 89, ὑψιμέδων h. nem. II, 19, πρόξενος al. istm. III, 26. Pars posterior animal significat: ἡμίονος h. ol. VI, 22.

His similia sunt HomERICA: εὐρυκρείων, ἐπίκουρος, ἐπιμάρτυρος, ἐπίουρος, ἐπιποιμήν, ἡμίονος, ἡμίθεος, μετάγγελος, συνέριθος. Sophocli autem non placuit hujus generis composita fingere.

Multa ex iis quæ supra attuli compositis personam significantibus cum nominibus ita conjunguntur, ut adjectivorum munus suscepisse videantur: ἀνδρόπαις, κατὰγγελος, μονόφρουρος, πρώταρχος, αἰνοπάτηρ, καχόμαντις, πρωτόμαντις, πολέμαρχος, τόπαρχος, πορτομέδων, ἀσιτάνας, πνυθόμαντις, δορύξενος, ἀπόξενος, τριγέρων, εὐάγγελος.

B. *Rem vel actionem significans.*

1. *Feminina in -η (-α).*

a. *Prior pars genetivo respondet.*

Ae: γυιοπέδη pt. pr. 168, σχενοθήκη al. fr. 273, χεμίμυρα al. fr. 380.

P: γυιοπέδα pyt. II, 41.

¹⁾ Cod. ἄπαρχος, vide lex. Dind.

b. *Prior pars præpositioni cum casu respondet.*

Αε: εἰλαπίνη h. fr. 410.

c. *Prior pars adverbium.*

Αε: ἀναστροφή al. eum. 23, ἀνατροπή al. eum. 355, ἀναφυγή pt. ch. 943, ἀπαλλαγή al. pr. 316, ἀποκοπή al. sup. 841, ἀποστροφή al. pr. 769, ἀποτροπή al. pers. 217, ἀποφθορά al. eum. 187, διαδοχή al. ag. 313, διαδρομή al. sept. 351, διανομή al. eum. 727 ¹⁾), διατομή pt. sept. 935, διαφθορά al. pr. 643, ἐξβολή al. sept. 769, ἐκδοχή al. ag. 299, ἐκτροπή al. pr. 913, ἐκφορά al. sept. 1024, ἐμβολή al. pers. 279, ἐντολή pt. pr. 12, ἐπαοιδή h. pr. 173, ἐπαφή al. sup. 18, ἐπιλαβή al. sup. 432, ἐπιρροή al. ag. 1510, ἐπιστολή al. pers. 783, ἐπιστροφή al. sept. 648, ἐπιδή al. eum. 649, ἐπωπή sup. 539, ἐφευγή h. ch. 300, καταλλαγή al. sept. 767, κατασκαφή al. sept. 1008, καταστροφή al. sup. 442, eum. 490, καταφθορά al. ch. 211, κατευχή pt. ch. 477, ὁμοκλή h. fr. 55, παρακοπή pt. ag. 223, eum. 330, παραλλαγή al. ag. 490, παραφορά pt. eum. 330, περιγραφή al. ch. 207, προσβολή al. sept. 28, προσθήκη al. ag. 500, προστροφή al. pers. 216, προχοή h. fr. 192, sup. 1026, συλλαβή al. sup. 457, sept. 468, συλλογή al. sept. 666, συμβολή al. pers. 350, fr. 171, συμφορά al. ag. 24, συνεμβολή pers. 396, ag. 984, συνθήκη al. ch. 555, ὑπογραφή al. ch. 209.

P: ἀμβολά al. pyt. I, 4, ἀναπνοά al. pyt. III, 57, διάπειρα al. ol. IV, 20, ἐμπολά al. pyt. II, 67, ἐνοπά h. fr. 150, 3 ἐντολά al. fr. 167, ἐπαοιδά h. pyt. III, 51, ἐπιμομφα ol. XI, 9, εὐζωά pyt. IV, 131, καταβολά al. nem. II, 4, καταπνοά pyt. V, 121, μεταβολά al. pyt. IV, 292, ὁμοκλά h. istm. IV, 30, προχοά h. pyt. IV, 20, συμφορά al. ol. VII, 77.

Ex iis quæ supra enumeravi femininis compositis in -η (-α) perpaucæ sunt, quorum priore in parte substan-

¹⁾ Cod. δαίμονας.

tivum positum est. Cujus generis neque Homerus neque Sophocles multa finxerunt: H: ἰστοπέδη, δουροδόκη, ἰστοδόκη; Hes: οἶνοχόη (*vinkanna*), Soph: ἀγωνοθήκη. Quorum pars posterior est -δόκη, -χόη eorum inter partes objectiva, ut ajunt, ratio a principio sine dubio fuit ita quidem, ut masculino nomini actoris in -ος¹⁾ responderet feminina forma in -η. Cujus formae feminini nominis agentis etiam in nom. pr. Ἀσινόχη, Κυμοδόκη (Hom.), Δημοδόκη (Hes.) vestigia exstare videntur, quamquam sane ad femininas quoque personas significandas in compositis masculina forma in -ος sæpissime usurpabatur.

Ad similitudinem talium nominum agentis feminini generis Aeschylus unum finxit: χειμάμνα.

Multo sæpius fit, ut adverbium priore in parte ponatur. Atque ad exemplum talium qualia sunt HomERICA: ἐπαιδή, ἐπαρή, ἐφετμή, ἐνωπή, ὁμοκλή, περιωπή, προδοκή, προχοή, Aeschylus et Pindarus admodum multa novarunt, quæ tamen ad fingenda singulari composita fingendi audacia non opus fuisse eo perspicuum videtur, quod multo major pars ab aliis florentis ætatis scriptoribus sumpta est. Pauca sunt ea, quæ aut tantum ab Aeschylō (ἐπωπή, σενεμβολή) vel Pindaro (ἐπιμομφά, εὐζωά, καταπνοά) aut deinde tantum a posterioribus scriptoribus (ἀναφυγή, διατομή, ἐντολή, κατευχή, παρακοπή, παραφορά) adhibita sunt. Membrorum posteriorum nonnulla simplicia desunt. Multa vero jam ante Aeschylum et Pindarum simplicia adhibentur (τροπή, φυγή, πέδη, τομή, βολή, αἰοδή, ῥοή, ῥῶδή, σκαφή, εὐχή, χοή, πνοή). Alia apud Aeschylum vel Pindarum primos (ἀλλαγή, φορά, γραφή, πείρα, μομφή) alia tantum post illos simplicia sunt (στροφή, κοπή, δοχή, νομή, ἀφή). Nisi apud posteriores non sunt ὥπή, ἄμνα.

¹⁾ Cfr δουροδόκος (Plat.), πανδόκος (Ae., P.). Principalis fuit δεκ radix, non δεχ; cfr Grdz. 497.

2. *Feminina in -ια.*

Quæ hoc in numero ponuntur, paucis exceptis, derivata sunt, ut posterior pars per se ipsa nulla sit neque prius, quam compositum factum sit, oriatur. Quibus tamen, quoniam in se veram compositionem habent, locum esse in compositis tractandis nemo, credo, negabit. Ac si quis dicet, a cujus compositorum generis verbo quidque ductum sit, in eo genere numerandum fuisse, ut in singula genera dividerentur, erit quodam modo verum illud quidem. At quoniam hæc omnia ad unum locum collata facilius per- lustrari possunt, hæc ratio agendi melior videtur. In paucis hujus generis fit, ut id compositum, a quo derivatio facta sit, aut plane nusquam aut tantum apud posteriores scrip- tores exstet. Transeamus ad singulas partes exponendas.

a. *In posteriore parte inest substantivum.*

α. *Prior pars substantivum, genetivo respondens.*

Ae: ἀνδροπλήθεια pers. 235 (ἀ. στρατοῦ), πατραδέλφεια sup. 39, χειρωναξία al. pr. 45, ch. 761.

P: ἱπποδρομία al. pyt. IV, 67, istm. III, 13. Hom: ἄρματροχή, οἰκωφελία.

β. *Prior pars adjectivum.*

Ae: κοινοβωμία sup. 222, μεσημβρία al. sup. 746, μοναρχία al. sept. 882, νεολαία al. pers. 670, sup. 686, ὁμανλία ch. 599, ὁρθομαντεία ag. 1215, παγκληρία al. ch. 486, πανδημία al. sup. 607, παντευχία al. sept. 31, fr. 305, 3.

P: ἱερομηρία al. nem. III, 2, μεγαλανορία al. nem. XI, 44, μοναμπνκία ol. V, 7, νομηρία al. nem. IV, 35, παγγλωσσία ol. II, 96, πανδοξία nem. I, 11.

In his omnibus, quæ plura ab adjectivis possessivis derivata sunt, pars prior posteriorem attributive, ut ajunt, determinat. Non omnibus eorum, quæ supra enumeravi, exstant composita, a quibus deriventur (κοινοβωμία, μεσημ- βρία, νεολαία, ἱερομηρία, νομηρία). Sunt etiam quibus

respondentia adjectiva nisi apud posteriores scriptores non adhibeantur (παντευχία, παγγλωσσία, πανδοξία).

Nulla hujus generis ab aliis scriptoribus sumpserunt Aeschylus et Pindarus. Sed tamen apud Homerum fuisse, quæ imitarentur, talia declarant qualia sunt ἀλαοσκοπία, πολυκοιρανία, πρύμνώρεια ¹⁾). Sophocles finxit ea quæ sunt κακανδρία, παμπληθία, πανσαγία.

Unum ductum est a composito, cujus priore parte posterior in casu genetivo regatur: Ae: κενανδρία pers. 730.

γ. Prior pars adverbium.

αα. Longe plurima a stirpibus in -ο (nonnumquam in -ν, -ρ) derivata sunt: Ae: ἀβουλία al. sept. 750, ἀκαρπία al. eum. 801, ἀνανδρία al. pers. 755, ἀναρχία al. sup. 910, ἀποικία al. pr. 814, ἀρτιζυγία pers. 542, ἀσνλία sup. 610, ἀτιμία h. eum. 395, ἀψυχία al. sept. 259, 383, διρρυμία fr. 345, δυσαιμερία al. fr. 234, δυσανλία pt. ag. 555, δυσβουλία al. sept. 802, ag. 1609, ἐπικουρία al. pers. 731, sup. 721, ἐπομβρία al. fr. 304, 3, ἐπωνυμία al. sept. 829, sup. 46, εὐβουλία al. pr. 1035, εὐηθία al. pr. 383, εὐμορφία al. pr. 495, εὐοδία al. fr. 34, εὐπαιδία al. fr. 281, εὐψυχία al. pers. 326, μετοικία al. eum. 1019, παροιμία al. ag. 264, προθυμία h. pr. 341, συνανλία al. sept. 839, συνεδρία al. pr. 492, συνοικία al. eum. 916, sup. 267, τρικυμία al. pr. 1015, ἄνοια al. pr. 1079, ἄπλοια al. ag. 189, διάνοια al. sept. 831, ἐπίπνοια al. sup. 18, εὔνοια al. pr. 446, εὐπλοια h. sup. 1046, παράνοια al. sept. 756, πρόνοια al. ch. 606. ag. 683, σύννοια al. pr. 437.

P: ἀβουλία al. ol. XI, 43, ἀμαχανία h. ol. V, 14, ἀποικία al. ol. I, 24, ἀπορία al. nem. VII, 105, ἀσχολία al. istm. I, 2, ἀτιμία h. ol. IV, 23, ἀφροσύνη al. nem. III, 9, ἄωρία al. fr. 101, εὐαιμερία al. istm. I, 40, εὐανορία al. ol. V, 20, εὐδαιμονία h. pyt. III, 84, εὐδοξία h. pyt. V, 8, εὐθυμία al. istm.

¹⁾ Cfr Meyer zur gr. nominalcomp. p. 255.

I, 63, εὐλογία al. nem. IV, 5, εὐμαχανία pt. istm. III, 20, εὐμενία pyt. XII, 4¹⁾, εὐνομία h. pyt. V, 67, εὐορχία ol. II, 72, εὐτυχία al. nem. I, 10, εὐφραμία al. pyt. X, 35, κωδωνία al. pyt. III, 6, προξενία al. nem. VII, 65.

ββ. *Pauca a stirpibus in -es derivata sunt.*

Ae: ἀπέχθεια al. pr. 121, ἀτέλεια al. eum. 361, ἐμμέλεια al. fr. 17, ἐγγένεια al. pers. 442, εὐκλεία h. sept. 685, ἐγέρεια al. eum. 494, συντέλεια al. sept. 251.

P: ἀκέρδεια ol. I, 53.

Jam apud Hom. hujus generis composita non pauca fuerunt: ἀθυμία, ἀμηχανία, εὐπλοία, εὐδαιμονία, εὐνομία, προθυμία, νημεία — εὐκλεία, ἀνακλεία. Soph: ἀκληρία, δυσομβρία, εὐορνθία, συγχορδία.

Atque ea, quæ Aesch. et Pind. finxerunt, exceptis ternis quaternisque, ab aliis scriptoribus adhibita sunt.

Parvus est numerus eorum, quibus respondens adjectivum aut plane non exstabat: ἀρετιζυγία, τρικυμία, εὐμενία (pro εὐμένεια, nam εὐμενος adj. nullum est), aut quæ a posterioribus primis scriptoribus ficta sunt: δυσημερία, δυσβολία, παρομία.

γγ. *Perpauca sunt ea, quorum pars posterior nomen abstractum est.*

Ae: ἀπουσία al. ag. 915, 1259, παρουσία al. pers. 169, ch. 671, συνουσία al. eum. 285.

Iis simile est Hom: ἀματροχία²⁾).

δ. *In priore parte inest nomen agentis.*

Ae: πειθαρχία al. sept. 224, φυξανορχία sup. 9³⁾).

P: φιλοτιμία al. fr. 229.

¹⁾ V. l.: εὐμένεια, quæ forma apud ceteros scriptores adhibetur.

²⁾ Cujus tamen posterior pars (ιροχία) nisi apud posteriores non invenitur.

³⁾ Cod. φυξάνορχαν, vide Dind. lex.

Inter partes eorum compositorum, a quibus illa (δ) derivata sunt, hæc est ratio, ut prior pars posteriorem certo casu (dat., acc.) regat. Et ab Homero et a Sophocle hæc ratio talia composita producendi videtur aliena fuisse.

b. *In posteriore parte inest adjectivum et quidem ita, ut aut productum sit aut per se ipsum adjectivum substantivi vicibus fungatur:*

Ae: ποδωκία ¹⁾ eum. 37, εὐδία ²⁾ al. sept. 795.

P: εὐδία al. ol. I, 98.

Cum his comparanda sunt: εὔσοια ³⁾ (Soph.), αὐτοστάδιη (Hom.) ab. adj. στάδιος, ἀνολβίη ⁴⁾ (Hes.).

c. *In posteriore parte inest adjectivum verbale (nomen agentis).*

α. *Prior pars nomen (pronomem).*

αα. *Casui accusativo respondens.*

Ae: ἀγκυρουγία sup. 766, ἀνδροκτασία h. sept. 693, λαμπτηρουγία ag. 890, ξυλουγία pr. 451, ὀλιγοδρανία pr. 547, πανουγία al. sept. 603, σκηπτουγία pt. pers. 297, χρησιμωδία al. pr. 775, φρυκτωγία al. ag. 33, 490, παμψησία al. sept. 817.

P: θεθλωνικία nem. III, 7, αἱμακουρία ol. I, 90, ἀλλαλοφονία pt. ol. II, 46, ἱπποτροφία h. istm. II, 38, κακαγορία al. pyt. II, 53, μακραγορία pt. pyt. VIII, 31, ναναγία al. istm. I, 36, νικαφορία pyt. I, 59, στεφαναφορία al. ol. VIII, 10, διφερηλασία ol. III, 40.

Multo plura a nominibus agentis in -ος ducta sunt, pauca a nominibus agentis in -της: ἀνδροκτασία, παμψησία, διφερηλασία. Atque ut non omnia nomina illa agentis exstant: ἀγκυροῦχος, λαμπτηροῦχος (cfr tamen σκηπτοῦχος

¹⁾ D. ποδώκεια, quæ forma ab Homero usurpatur.

²⁾ Cfr Grdz. 235.

³⁾ εὔσοος adj. tamen apud Theocritum primum invenitur.

⁴⁾ ἀνολβίος apud Herod.

Hom.), αἵμακοῦρος, ἀνδροκτάτης, παμπήτης, ὀλιγοδρανός ¹⁾), ita etiam fit, ut nomen agentis posteriores scriptores primi adhibeant (ξυλουργός, μακρήγορος). Etiam ante Aeschylum et Pindarum hæc ratio a talibus compositis feminina in -ια ducendi nota fuit. Hom: ἀνδροκτασίη, βοηλασίη, ἐπεσβολίη, κακογραφίη, ὁδοιπορίη. Hes: βουκολίη. Sophocles hæc finxit: ἐλαφηβολία, παιδουργία.

ββ. *Casui nominativo vel dativo vel adverbiali respondens.*

Ae: αὐτουργία pt. eum. 336, αὐθαδία al. pr. 436, κακουχία al. sept. 668, δημηλασία sup. 7.

P: βουθυσία pt. nem. X, 23, ol. V, 6.

His similia nulla habeo quæ ex Homero aut Sophocle afferam.

β. *Pars prior adverbium.*

Quæ huc referuntur ducta sunt:

αα. *a verbalibus in -ος.*

Ae: ἄγνοια ²⁾ al. ag. 1596, ἀμεμφία sept. 909, δυσσεβία pt. eum. 534, παρηγορία pt. ag. 95, συμμαχία al. ag. 214.

P: ἀπαγορία fr. 87, 4, ἀτρεμία al. nem. XI, 12, διαβολία h. pyt. II, 76, ἐπιβουλία pt. nem. IV, 37, εὐπραγία al. ol. VIII, 14 (alii: εὐπραξία), pyt. VII, 18, εὐσεβία al. ol. VIII, 8, μετατροπία pyt. X, 21, πυγμαχία h. nem. VI, 26, συμμαχία al. ol. XI, 75, συντυχία h. istm. I, 38, τετραορία ol. II, 5.

ββ. *a verbalibus in -της.*

Ae: παρβασία sept. 743 ³⁾).

P: εὐεργεσία h. istm. V, 66, συμποσία h. pyt. IV, 294.

¹⁾ Contra ὀλιγοδρανής (Aristoph.), ὀλιγοδρανεῖν (Hom.).

²⁾ Cfr Grdz. 178.

³⁾ Cod. παραβασίαν.

γγ. *a verbalibus in -τος.*

Ae: ἀπιστία h. ag. 268, δυσπραξία al. pr. 966, eum. 769, εὐπραξία al. sept. 224.

P: ἀγρυξία fr. 253, ἀελπτία pyt. XII, 31, ἀμβροσία h. ol. I, 62.

δδ. *a verbalibus in -ης.*

Ae: ἀλήθεια h. ag. 613, ἀσφάλεια al. sup. 495, ἀφάνεια al. ag. 384, δυσσέβεια al. ch. 704, εὐλάβεια al. ag. 1024, εὐσέβεια al. sept. 344, προμήθεια ¹⁾ al. sup. 178, προσφίλεια pt. sept. 515 ²⁾.

P: ἀλάθεια h. nem. V, 17, ἀφάνεια al. istm. III, 49, προμάθεια al. nem. XI, 46.

Unum alterumve a principio adjectivum fuit: ἀμβροσία.

In numero derivatorum ab verbalibus in -ος nonnulla sunt, quibus respondentia verbalia aut plane non exstent (ἀπαγορία, συντυχία) aut in -ης terminentur (ἀμεμφία, ἀτρεμία, δυσσεβία, εὐπραγία, εὐσεβία. In numero verbalium in -τος vocabulum ἄγρευκος nullum exstat, δύσπρευκος tantum apud posteriores.

Hujus generis (β) compositorum hæc sunt apud Hom. exempla: παρηγορία, ἀφραδία, πυγμαχία, ἀκομιστή, ἀμβροσίη, ἀληθείη; Soph: εὐφορβία.

γ. *Prior pars nomen agentis.*

Ae: λιψουρία ch. 756 ("verlangen zu pissen" Pass.). Huic composito similia exempla vix habeo quæ afferam nisi e posterioribus scriptoribus: φιλοκυνηγία, φιλολαλία, φιλολοιδωρία, ἐθελωκαχία: Plat: ἐθελωδουλία (var. -εία). Sed tamen cogitari potest fuisse aliquando λιψουρός vocabulum, fictum eodem modo quo φιλοπαίγμων (Hom.), ἐθελόδουλος (Plat.), ἐθελωπρόξενος (Thuc.), φιλολοίδορος (Anacr.), ita

¹⁾ Sic cod. sed supra scriptum : (προμήθεια), quæ forma fortasse est præferenda (vid. Dind. lex.).

²⁾ In versu interpolatoris (vid. Dind.).

quidem ut prior pars adverbialem acciperet significationem (de hoc genere infra agam).

3. *Neutra in -ιον.*

a. *Prior pars substantivum.*

Ae: ἀνδροσφαγεῖον¹⁾ ag. 1092, πεδορραντήριον²⁾ ag. 1092, νανάγιον al. pers. 420.

Duo priora non satis constat aut num re vera fuerint aut, si fuerunt, quid significaverint. Dind. interpretatur: locus ubi vir occisus est (eodem modo quo ἀνδροκτονεῖον), locus ubi solum conspergitur. Enger autem adjectiva intelligit: *männermordend, den Boden bespritzend*. Νανάγιον quidem vocabulo respondet nomen agentis ναναγός (Eur., X.). Contra ἀνδροσφάγος, πεδορραντήρ nomina agentis non exstant [cfr tamen παρθενοςφάγος (Ae.), ῥαντήρ (pt.)]. Comparari possunt Homerica: αἰπόλιον, θεοπρόπιον, σνβόσιον (σνβότης Aristot.). Quæ Homerus habet ἀνδράγρια, μοιχάγρια iis similia neque apud Aesch. neque apud Pind. sunt.

b. *Prior pars adjectivum.*

Ae: ἀκροθίνιον al. eum. 834, fr. 184.

P: ἀκροθίνιον al. nem. VII, 41, παγκράτιον al. ol. VIII, 59, πεντάθλιον istm. I, 26.

c. *Prior pars adverbium.*

Ae: ἐνγλύσια³⁾ pt. fr. 15, ἐπιτίμιον al. sept. 1021, pers. 823, προοίμιον al. pr. 741, προστόμιον pt. sup. 3.

P: μεταδόρπιον h. fr. 89, 2, προοίμιον al. pyt. VII, 2, συμπόσιον al. nem. IX. 48.

Unum alterumve sine dubio adjectivum proprie est: ἀκροθίνιον, μεταδόρπιον (Hom: μεταδόρπιος adj.).

¹⁾ Cod. ἀνδρὸς σφαγεῖον.

²⁾ Cod. πίδον ῥαντήριον.

³⁾ Cfr Grdz. 546.

d. *Prior pars nomen agentis.*

Αε: ποιμανόριον pers. 75 (cfr αἰπόλιον Hom.).

Quæ b., c., d. literis significavi neutra in -ιον iis similia neque ex Homero neque e Sophocle habeo quæ afferam.

4. *Vocabula in ος, -ον.*

a. In iis, quæ masculini aut feminini generis sunt, prior pars adverbium est (nonnumquam vocabulum numerale).

Αε: δίαυλος al. ag. 345, δίοδος al. pr. 1050, εἶσδος h. eum. 30, ἔκλαγος fr. 215, ἔκπλους al. pers. 367, 385, ἔξοδος al. sept. 33, ἔφοδος al. eum. 375, σύμβολος al. pr. 487, τρίοδος al. fr. 171, 2.

Ρ: ἀτραπός al. fr. 74, 4, (pro ἀπότροπος; Pott. V, 135: "Ἀτραπός im Sinne eines von der Heerstrasse sich seitwärts abwendenden Pfades"). δίαυλος al. ol. XIII: 36, δωδεκάδρομος pyt. V, 33¹⁾, εἶσδος h. pyt. VI, 50, V, 116, ἔμβολος al. ol. VII, 19, pyt. IV, 191, ἔπαινος al. fr. 174, περίοδος al. nem. XI, 40, πρόσοδος al. nem. VI, 47, τρίοδος al. pyt. XI, 38.

Hujus generis sunt Homérica: εἶσδος, πρόδρομος. Substantivi vero positi in priore parte sunt exempla: ἱππόδρομος, ὀρείχαλκος.

b. In iis, quæ neutrius generis sunt, prior pars et substantivum et adjectivum et adverbium esse potest.

α. *Prior pars substantivum.*

Αε: γάπεδον al. pr. 829, στρατόπεδον al. sept. 79 ποδόψιστρον ag. 926.

In his tribus prior pars genetivo respondet;

ἀρχίστατον eum. 112, ag. 1375; proprie significat: *såsom nät uppställt* (*nätställ*, cfr *skrifställ*). Comparari potest id, quod est in populi nostri sermone: *kveckställd* = *kveck*.

¹⁾ Lectiones rationesque interpretandi variant.

β. *Prior pars adjectivum.*

Αε: ψευδόδειπνον pt. fr. 251, ὠμόλινον al. fr. 189.

Ρ: ἀκρόθινον al. ol. II, 4, XI, 59, πένταθλον (πεντάεθλον) al. ol. XIII, 29, nem. VII, 8.

γ. *Prior pars adverbium.*

Αε: ἔμβρονον h. eum. 945, ἐπίξηνον al. ag. 1277, πρόσ-
ωπον h. ag. 639, σύμβολον al. ag. 8, ἀμφίβληστρον h. pr. 81,
κάτοπτρον al. ag. 839, fr. 288.

Ρ: ἐπίκρανον al. fr. 58, 7 (cfr ἐπίσημα), πρόσωπον
h. ol. VI, 3, σύμβολον al. ol. XII, 7, εἴσοπτρον al. nem.
VII, 14, πρόβατον h. fr. 182.

In nonnullis posterior pars adj. verbale (participium)
est: ἀρκίστατον, πρόβατον, ἔμβρονον; atque etiam fieri po-
test, ut posterior pars per se ipsa non sit: ποδόψηστρον,
ἀμφίβληστρον, κάτοπτρον.

Iis quæ supra enumeravi neutris in -ον similia non
pauca sunt apud Hom: ἀκρόθετον, δίσκουρα (ὅσα δίσκου
οὔρα πέλονται II. 23, 431), ζυγόδεσμον, κρήδεμνον, οἰνόπεδον,
ποδάνιπτρον, χέριβον — ισόπεδον — ἡμιπέλεκκον, ἡμιτάλαν-
τον, ἀμφικύπελλον, ἐπίβαθρον, ἔμβρονον, πρόσωπον, πρόβατον.
Contra Sophocles nulla hujus generis (in -ος, -ον) videtur
finxisse.

5. *Feminina in -ις.*

a. *Prior pars substantivum.*

Αε: μητρόπολις al. pers. 895.

Ρ: ματρόπολις al. pyt. IV, 20, nem. V, 8. Prior
hujus compositi pars posteriorem prædicative determinat:
moderstad.

b. *Prior pars adjectivum.*

Αε: ἀκρόπολις h. sept. 240, ὁμήγυρις h. ch. 10, ag. 4,
πανήγυρις al. sept. 220, ag. 845.

Ρ: ἀκρόπολις h. ol. VII, 49, ὁμάγυρις h. istm. VI, 46,
πανάγυρις al. ol. IX, 103, istm. III, 46.

c. *Prior pars adverbium.*

Ae: ἄγκρισις al. eum. 362, ἀνάστασις al. eum. 648 (θανόντος), pers. 106 (πόλεων), ag. 589 (Ἰλίου), ἀτίμωσις ag. 701, ch. 435, διαίρεσις al. eum. 749, ἔκβασις h. sup. 771, ἔκλυσις al. pr. 262, ἐκπληξις al. pers. 606, ἔκφρσις al. fr. 248, ἔμβασις al. ag. 945, ἑπαλξις h. sept. 30, ἐπίλυσις pt. sept. 134, εὐπραξις ag. 255, ἔφαψις sup. 46, κατάστασις al. ag. 23, παραίνεσις al. eum. 707, παράρρυνσις sup. 715, πάρηξις ag. 556, προσάμβασις al. sept. 466¹⁾, σύνθεσις al. pr. 460, συνωρίς (gen. -ίδος) al. ag. 643, ὑπόδοσις eum. 505, ὑπόσχεσις h. sup. 368.

P: ἀνάπανσις al. nem. VII, 52, ἀνάπτωσις al. ol. IX, 56, ἐπίλυσις pyt. I, 46, πάρηφαισις h. nem. VIII, 32, πρόσσοψις al. pyt. IV, 29, πρόφαισις h. pyt. IV, 32, σύνεσις h. nem. VII, 60, σύνθεσις al. pyt. IV, 168, ὑπόκρισις al. fr. 259, ὑπόφατις pyt. II, 76²⁾).

Multa eorum quæ supra enumeravi femininorum in -ις ex aliis compositis originem suam ducunt, quod et in iis perspicuum est, quorum posterior pars aut plâne nulla est (ἀτίμωσις, ἀνάπτωσις, ἐπίλυσις, σύνεσις) aut tantum apud posteriores scriptores invenitur (ἐκπληξις, ἑπαλξις, παραίνεσις, πάρηξις, ἀνάπανσις) et in iis, quorum posterior pars quamquam per se ipsa est, tamen, quoniam per significationem ab illo vocabulo duci non possunt, a verbo respondente derivanda sunt (παράρρυνσις, ὑπόδοσις, ὑπόσχεσις).

Significant quidem feminini generis compositorum in -ις multo plura actionem, quamquam non desunt, quæ rem significant (ἔκφρσις, ἔμβασις, προσάμβασις, πρόσσοψις, quorum simplicia quoque concretam, ut ajunt, vim habent).

¹⁾ Cod. πρὸς ἀμβάσεις.

²⁾ Alii: ὑπόφαντις.

Apud Homerum hæc sunt femininorum in -ις exempla:
 βούβρωσις, ἀκρόπολις, ἑπαλξις, ὁμήγυρις, παλίωνις, πρό-
 τμησις, πάρεφαις, πρόφαις, σύνεσις, ὑπόσχεσις; Soph.:
 ξενόστασις.

6. *Neutra in -μα.*

a. *Prior pars nomen (pronomen).*

Ae: αὐθάδισμα pr. 964, νοῦθέτημα al. pers. 830.

P: πάνδειμα fr. 197¹⁾.

b. *Prior pars adverbium.*

Ae: ἀμβόαμα ch. 34, εἰσάφασμα fr. 199, ἐκτέραμα
 ch. 655, ἐκπήδημα ag. 1376, ἐμπάλαγμα pt. sup. 296²⁾,
 ἐξεύρημα al. sept. 650 a, ἐπίσημα h. sept. 659, εὐόρκωμα
 ch. 901, κατασκήνωμα ch. 999, κάτεγμα al. sept. 709,
 παράγγελμα al. ag. 480, παρηγόρημα pt. fr. 413, παρο-
 ψώνημα ag. 1447, πρόβλημα al. sept. 540, 676, προκάλυμμα
 al. ag. 691, πρόστριμμα pt. ag. 395, πρόσφαγμα al. ag.
 1278, πρόσφθεγμα al. ag. 903, ch. 876, πρόσχωμα pt. pr. 847.

Pindarus duo tantum habet: ἄμπνευμα nem. I, 1,
 ἄνδημα al. fr. 170.

Eorum quæ supra enumeravi neutrorum in -μα pars
 derivata est, pars vera composita existimanda sunt, quum
 posteriores partes simplicia inveniantur (jam apud Hom:
 σῆμα, κάλυμμα, δεῖμα; apud Aesch: βόαμα, εὐγμα, ὄρκωμα,
 πήδημα, πνεῦμα).

Hoc genus omne neutrorum in -μα Aeschylus finxisse
 dici potest. Certe Homerus quamquam supra 40 simplicia
 in -μα habet, tamen ex conjunctione nullum, derivando
 tria modo novavit: ἀνάθημα, ἐπίθημα, ὑπόδημα (δῆμα
 vocabulum nusquam, θῆμα apud Hesych. modo invenitur).
 E Sophocle quidem nulla habeo quæ afferam exempla.

¹⁾ Alii: πανδείμαντος.

²⁾ Cod. παλλαγμάτων.

7. *Vocabula in consonantem, -ευς, -ω.*

Ae: κατάγελως al. ag. 1264, εὐεστώ al. sept. 187.

P: προμαθεύς ol. VII, 44, τριόδους al. ol. IX, 32, τρίπους h. pyt. XI, 4, istm. I, 19.

II. *Pars posterior adjectivum.*1. *Adjectiva in -ος.*a. *Prior pars dativo respondet.*α. *dativo relationis.*Ae: παντόσεμνος eum. 637 (ἀνδρὸς π-ου), i *allas ögon vördnadsvärd* (cfr Cav. Synt. § 42, d., anm. 2).β. *dativo adverbiali.*Ae: αὐτόδηλος (*sjelfklar*) sept. 848, δορίμαργος sept. 687, νυκτίσεμνος eum. 108 (cfr id quod nostri dicunt: *novemberruskig, morgonfrisk*), γαστρίμαργος al. ol. I, 52.b. *Prior pars adjectivum, adverbialem, ut ajunt, in modum adhibitum.*Ae: πάλλενκος al. eum. 352, παναίολος h. pers. 635, πάνσοφος al. sup. 319 (*allvis*).P: ἀκρόσοφος ol. X, 19 (*högnis*, cfr *höghelig*), νεοσίγαλος ¹⁾ ol. III, 4, παμποίκιλος h. nem. X, 36, πάμπρωτος h. pyt. IV, 111, πανδαίδαλος fr. 45, 5.c. *Prior pars adverbium.*Ae: αἰίζωος al. fr. 31, ἄκακος al. pers. 662, 671, ἄλαλος pt. fr. 57, ἀλοίδορος ²⁾ ag. 412, ἀμαυρός ³⁾ h. ch. 853, ἀμείλιχος h. ch. 623, ἄναγνος al. ag. 220, ch. 986, ἀνελεύθερος al. ag. 1494, 1518, ἀνήμερος al. pr. 716, ἀνίερος al. ag. 220, ἄφιλος al. sept. 522, δαφουινός h. ch. 607, pr. 1022, διαμυδαλέος pers. 539, δίνγρος al. sept. 985, ἐναίσμιος¹⁾ Cfr Grdz. 599.²⁾ Simplex *λοιδορος*; tamen apud Euripidem primum invenitur.³⁾ Cfr Grdz. 553.

h. ag. 775, εὐδῆλος al. pers. 1009, εὐδόκιμος al. pers. 857, καθυπέρτερος al. sept. 226, μετάκοινος eum. 351, πρόκακος pers. 986, ὑπέργγνος al. ch. 38, ὑπερβόρεος h. ch. 373, ὑπέρπικρος pr. 944, ὑπέρπολλοι al. pers. 794.

P: ἀμείλιχος h. pyt. VI, 12, ἀρίζηλος ¹⁾ h. ol. II, 61, ἄσοφος-pt. ol. III, 48, ἐπίλοιπος al. ol. I, 33, εὐδείελος h. ol. I, 111 (= εὐδῆλος Grdz. 236), Ὑπερβόρεος h. ol. III, 17.

Ex iis quæ supra enumeravi adjectivis in -ος nonnulla sunt, quorum posterior pars ex ipsa radice ficta, nisi in composito, nulla sit (ἀμανρός, ἀρίζηλος) aut vocabulo simplici paulum dissimilis (νεοσίγαλος, ὑπερβόρεος).

Homerus quidem nulla habet exempla, in quibus prior pars dativo adverbiali respondeat. Contra non desunt, quorum prior pars sit adjectivum aut adverbium: γλυκ-μείλιχος, παγγάλκεος, παγχρύσεος, παμποίκιλος, παναίολος, πανάπαλος, πάμπρωτος, πανυπέρτατος, πανύστατος, πολυδαίδαλος, πολυπαίπαλος, πολύπικρος, ἀρίζηλος, εὐδείελος, ἔκδηλος, ἐναίσιμος.

2. Adjectiva in -ιος.

Δε: ἀμφιδέξιος al. fr. 237, ἀναίτιος h. ag. 1505, ch. 873 ²⁾, ἀνόσιος al. sept. 551, ἀχρεῖος h. pr. 363, βαθυχάιος sup. 859, διαμφίδιος ³⁾ pr. 555 (μέλος), διανταῖος al. eum. 334, ἐναντίος h. ag. 816, ἐπαίτιος h. eum. 465, 467, ἐπάξιος al. pr. 70, εὐθυδίκαιος eum. 312, ζαχρεῖος sup. 194, μεταίτιος al. ag. 811, νήπιος ⁴⁾ h. pr. 443, ag. 1631, πανάθλιος al. sept. 969, παραίτιος pt. ch. 910, ποτιτρόπαιος sup. 362, eum. 176, προστρόπαιος al. ag. 1587, συναίτιος al. ag. 1116, τρισμύριος al. pers. 315.

P: ἀνόμοιος al. nem. VIII, 28, ἀχρεῖος h. fr. 172, ἐναλίγκιος h. istm. VII, 37, ἐναντίος h. nem. V, 31, ἐπάξιος

¹⁾ Grdz. 603.

²⁾ Lect. var.

³⁾ Cfr Grdz. 294.

⁴⁾ νη-Ἐπ-ιος, cfr Pott III, 276.

al. nem. VII, 89, ἐπιδέξιος h. pyt. VI, 19 (ἐ-ια χειρός).
νήπιος h. pyt. III, 82.

Hæc omnia, quoniam posterior pars (excepto διαμ-
φίδιος, νήπιος) per se ipsa est, vera composita habenda sunt.

Alterum est genus ad quod quæ pertinent an in nu-
mero dependentiæ compositorum ponenda essent; est dubi-
tatum, ea dico, quorum prior pars est præpositio, posterior
nomen substantivum, cui secundarium, ut nostri ajunt,
suffixum *ιο* additum sit. Quod quidem suffixum utrum
nomini illi prius additum sit quam vocabula conjuncta
sint, ut prior pars determinandi munus susciperet, an post
novatum ex conjunctione vocabulum sit suffixum additum,
ut regeret pars prior posteriorem, h. e. utrum, ut exemplum
afferam, id quod est ἐναγώνιος ab ἐν-αγώνιος an ab ἐναγών-ιος
ortum sit, ea magna quæstio est. Illud statuit Meyer ¹⁾,
hoc Weissenbornius ²⁾, quum Clemmius totam rem in medio
relinquat ³⁾. At enim, si altera vera est harum ratio fin-
gendi vocabula, non continuo, credo, sequitur, ut altera
tollatur. An utraque ratione uti non licuit sermoni?
Quam ob rem ut in iis faciendis, quorum posterior pars
per se ipsa est adjectivum, ope suffixi *ιο* a substantivo
productum, mihi quidem videtur esse natura factum, ut
præpositio adverbialem in modum cum adjectivo conjun-
geretur, ita, quorum posterior pars per se nulla est, ea ex
præpositionis cum substantivo conjunctione facta esse, ita
ut pars prior posteriorem regeret, tum demum additum
esse *ιο* suffixum veri simillimum est. Illius generis com-
posita hæc inveniuntur apud Aeschylum et Pindarum:

Ae: διαπόντιος al. ch. 352, ἔγγαιος al. pers. 922, sup.
59, ἐναγώνιος h. fr. 387, ἐναίσιος al. fr. 178, ἐνάλιος h.

¹⁾ Beiträge p. 17 sq.

²⁾ Cujus tamen de hac re librum non vidi.

³⁾ Die neu. Forsch. p. 87.

pers. 453, ἐνόδιος h. pr. 487, ἐξαίσιος h. sup. 514, ἐπέτειος al. ag. 1016, ἐπιβώμιος al. fr. 22, α, καταίσιος ag. 1598, παράλιος al. pr. 573, προτέλειος ¹⁾ al. ag. 65, ὑπαίθριος al. pr. 113, ag. 335, ὑπερπόντιος al. ag. 414, sup. 42, ὑπόγαιος al. fr. 55, 10.

P: -ἐναγώνιος h. pyt. II, 10, nem. VI, 13, ἐνάλιος h. pyt. IV, 39, ἐνύχιος h. pyt. III, 79, ἐνόρκιος ol. II, 101, ἐπαυχένιος pt. pyt. II, 93, ἐπιχθόνιος h. ol. VII, 51, ἐπουράνιος h. fr. 97, 4, περιδαῖος fr. 126, 2, ὑπαίθριος al. ol. VI, 61, ὑπερπόντιος al. pyt. V, 59, ὑπουράνιος h. fr. 97, 1.

Horum omnium simplicia tam vetusta sunt, ut, quum compositum fingeretur, simplex quoque exstaret, exceptis Homericis vocabulis ἐνύχιος, ἐπιχθόνιος (quorum tamen simplicia sunt apud Hesiodum), ἐνόδιος (cujus simplex apud Aeschylum primum invenitur -- apud Homerum tamen nomen proprium Ὀδῖος), et Aeschyleo illo ἐπιβώμιος (cujus tamen simplex est apud Sophoclem).

In numero compositorum in -ιος pauca sunt quæ derivata sint existimanda: Ae: ἀγανόρειος pers. 1028, προσιατήριος al. ag. 976.

P: ἀμβρόσιος h. nem. VIII, 1.

In omnibus quæ enumeravi compositis in -ιος prior pars per se ipsa adverbium est (exceptis βαθυχάιος, πανάθλιος).

Adjectiva in -ιος generis determinativi quum Aesch. non pauca (supra 20) finxerit, contra Pindarus majorem partem ab aliis scriptoribus sumpsit.

Homerus hæc habet exempla: ἀναίτιος, ἀντάξιος, ἐναντίος, ἐνδιος, εἰνάλιος, ἐνύχιος, ἐναλίγκιος, ἐνδέξιος, ἐναίσιος, ἐξαίσιος, ἐπιδήμιος, ἐπιχθόνιος, ἐπουράνιος, ἐπαίτιος, ἐλιδέξιος, κατακαίριος, μεταδήμιος, νήπιος, ὑπουράνιος, ὑπηροῖος, παλιρρόδιος, πανόλβιος — ἱππηλάσιος, θεσπέσιος.

¹⁾ Substantivi vicibus fungitur.

Sophocles non multa finxit: δυσάθλιος, ἀποχαίριος, τρισόλβιος, καθημέριος, ἐπινυμφίδιος.

3. *Adjectiva tertiæ declinationis.*

Ae: ποδώκης ¹⁾ h. sept. 623 ²⁾ (ὄμμα), ch. 576 (χαλ-
κεύματι), fr. 258 (τρόπον), 283 (κακόν), πτερυγικήs pr. 286,
παναληθής al. sept. 721, δυσαιανής pers. 281, ἐναργής ³⁾ h.
pr. 663, pers. 179, — παντάλαs al. pers. 636, ἀέκων (ἄκων)
h. sup. 40, ἅπας h. pr. 35, ἐπίπας pers. 42, sup. 822,
πρόπας h. pr. 406, σύμπας h. fr. 281, 2, συνῆλιξ al. pers.
784, αἰδριs h. ag. 1105, sup. 453, περίβαρυs eum. 161,
προμηθεύs ⁴⁾ pr. 86, sup. 700 ⁵⁾).

P: ἐναργής h. ol. VII, 42, προσάντης al. istm. II, 33,
προπρεών nem. VII, 86, ἀγνώμων al. ol. VIII, 60, ἀέκων
h. ol. XI, 30, ἅπας h. nem. VIII, 21, σύμπας h. ol.
VI, 56, αἰδριs h. pyt. II, 37.

Hæc sunt apud Homerum exempla: ποδώκης, ἱππό-
δασυs (-δάσεια), ἐναργής, καταπρηγής, παμμέλαs, παναφῆλιξ,
πολύιδριs, ἀμφιδασυs, ἀμφιμέλαs, ἀέκων, ἅπας, σύμπας,
πρόπας, αἰδριs. Soph: δυστάλαs (-τάλαινα).

III. Pars posterior adjectivum verbale vel nomen agentis.

1. Pars posterior o suffixo formata.

a. *Prædicativa ratio interest inter partes.*

α. *Significatio activa vel intransitiva.*

Ae: αὐτόφορβοs fr. 112 (cfr nostrum *sjelfegande*),
θηλυκτόνοs pr. 860 [θ-ω Ἄρει A. *såsom* (i *gestalt af*)

¹⁾ Radix αx, Grdz. 130.

²⁾ Hunc v. eiecit D.

³⁾ Simpl. -ῆτοs.

⁴⁾ Cfr Grdz. 337.

⁵⁾ προμαθίs Herm., Dind.

kvinna mördande ¹⁾], μονομάχος al. sept. 798, πρωτοκτόνος eum. 718 (π-οισι προστροπαῖς Ἰξίωνος).

P: ἀριστόμαχος pyt. X, 3, οἰοπόλος h. pyt. IV, 28.

Homerus hæc habet exempla: ἀκροπόλος; οἰοπόλος;

Soph: αὐτόστολος, ὑστεροφθόρος.

β. *Significatio passiva.*

Ae: ὑπερήφανος ²⁾ al. pr. 404, ὠμόδροπος sept. 333.

P: μονόδροπος pyt. V, 42 (φυτόν), πρωτόγονος h. ol. XI, 53 (*förstfödd*), τετράορος ³⁾ h. pyt. X, 65 (ἄρμα), nem. VII, 93 (ζυγοῖς), ὑπεράφανος al. pyt. II, 28.

Hom: πρωτόγονος, τετράορος.

b. *Prior pars dativo instrumenti respondet.*

α. *Significatio activa vel intransitiva.*

Ae: δολοφόνος ag. 1129, θεοπρόπος h. pr. 659, ἄμβροκτύπος ag. 656 (ζάλη), σιδηρονόμος sept. 788 (χερί), χειμωνοτύπος sup. 35 (λαίλαπι).

P: ἀνεμοσφάραγος pyt. IX, 5, ἀσπιδόδοντος istm. I, 23 (δρόμοις), ἐγχειβρόμος ol. VII, 43, ἐπιπόκροτος al. pyt. V, 92 (ὁδόν), χαλκόκροτος al. istm. VI, 3.

Dignissima est quæ observetur ea ratio, qua novavit Aeschylus talia vocabula qualia sunt ἄμβροκτύπος, χειμωνοτύπος. Nam exspectares priorem compositi partem cum eo cui compositum conjunctum est vocabulo ad unum esse junctum: ὁμ. ζάλη (*regnpiskande svall* =) *piskande regnsvall*, χ. λαίλαψ (*stormslående hvirfvel* =) *slående (häftig) stormhvirfvel (hvirfvelwind)*.

¹⁾ Interpretantur non satis recte: *muliebri manu interficiens (D.)*, *durch weiber mordend (Pass.)*.

²⁾ Cfr Grdz. 291.

³⁾ Cfr Grdz. 356.

β. *Significatio passiva.*

Ae: αὐτόκρανος fr. 429 [λόγον, tal som af sig sjelf (utan svårighet) går i fullbordan¹⁾], αὐτόσπορος fr. 198 (γύαι sjelfsådda fält — cfr "sjelfsådd skörd"), δορίπονος al. sept. 169 (πόλιν), ἡλιόκτυπος sup. 155 (γένος), θεόφορος pt. ag. 1150 (δύας), ναύπορος al. eum. 10 (ἄκτάς), οἰστρόδονος sup. 17, χρυσόγονος pers. 80.

P: θεόμορος istm. VII, 38 (θ-ον γάμου γέρας²⁾), θεόπομος pyt. IV, 69, θεότιμος pt. istm. V, 11, ματρώδοκος nem. VII 84, φοινικόστολος nem. IX, 28 (ἐγγέων) χαλκότορος pt. pyt. IV, 147 (ξίφεσιν), χρυσάορος³⁾ (χρυσάωρ) h. pyt. V, 104 (χ-άορα Φοῖβον), fr. 187 (χ-άορα Ὀρφέα).

Hujus generis (b) compositorum exempla apud Homerum quamquam rarissima sunt, tamen non plane desunt: ἀκροπόρος, med spetsen genomborrande, θεοπρόπις, χαλκότυπος med koppar slagen, χρυσάορος.

Quorum posterior pars activam habet significationem iis simile nullum apud Pindarum inveni. Atque etiam apud tragicos scriptores admodum rara sunt (Soph: ξιφοκτόνος, χειροβοσκός). Passivæ autem significationis exempla non pauca sunt apud Sophoclem: αὐτόποιος, διόβολος, παρδαλήφορος, χιονόκτυπος, χρυσόκολλος, χρυσόστροφος.

c. *Prior pars dativo loci (temporis) respondet.*d. *Significatio activa vel intransitiva.*

Ae: ἀγρονόμος h. ag. 142, ἀερόφοιτος Arist. Ran. (inter versus Aeschyleos) 1327, ἀκροβόλος sept. 158⁴⁾,

¹⁾ Dindorfio animadvertenti (vide lex.) ad illud significandum αὐ-κρανιος, fictum ut μοιρόκρανιος, expectandum fuisse responderi potest, ut et οἰστρόδονος et οἰ-δόνητος eadem significatione dicta sint, ita nihil impedivisse, quominus αὐτόκρανος pro αὐ-κρανιος poneretur.

²⁾ Pass: von Gott verliehen; sed fortasse potius possessivum: ära, som annars faller endast på gudars lott.

³⁾ Cfr Grdz. 356.

⁴⁾ Alii passive interpretantur.

ἀλίερος al. pers. 367 (πόρους), ἀλίστονος pt. pr. 712 (ῥαχίαισιν), αὐρίδρομος fr. 66, δελτογράφος eum. 275 (φρενί), μυκτηρόκομπος sept. 464 (πνεύμασιν), ναύστολος sept. 858 θεωρίδα på skepp farande), ὁδοιπόρος h. ag. 901 ¹⁾, fr. 121, ὁρέσκος al. sept. 532, πολεμόφθορος pers. 653 (ἄταις), ἡμεροσκόπος al. sept. 66 (ὁφθαλμόν), νυκτίφοιτος pt. pr. 657 (ν-οιτ' ²⁾ ὀνειράτα).

P: βοαθός h. nem. VII, 33.

β. *Significatio passiva.*

Ae: δημήγορος al. sup. 623 (δ-ους δ'ἔκονσεν στροφὰς δῆμος).

P: ἀσύννομος nem. IX, 31 (ἀγλαΐταισιν ἄ-οις i staden anordnade fester, cfr Grdz. 314).

Hujus generis (c) non pauca Aeschylus novavit. Ac plura aut a nullis aliis scriptoribus aut a posterioribus modo recepta sunt. Apud Homerum nonnulla sunt exempla et quidem aut intransitivæ aut passivæ significationis: βοιθός, ἀριθός, ὁρεσκός, ἀγρονόμος (Hes: ὁρεσσινόμος), ὁδοιπόρος, ὁρεσίτροφος, χοροίτηπος. Sophocles autem nulla similia videtur finxisse.

d. *Prior pars adjectivum, adverbialiter positum.*

α. *Significatio activa vel intransitiva.*

Ae: κραίπνοφόρος pr. 132 (αὔραι), λεωργός ³⁾, al. pr. 5, μέγανυχος al. sept. 1054, pers. 533 (storskrytare), μεγαλήγορος al. sept. 565 (storpratare), ὁρθονόμος eum. 963 (δαίμονες rätt fördelande), πάντρομος sept. 294 (πελειάς), ταχύπορος al. ag. 486, ὠκύπορος h. ag. 1557.

¹⁾ Quem versum ejecit Dind.

²⁾ Cod. νυκτίφαντ'

³⁾ λα-Φοργός (ex adj. λαο, λασο) den som handlar godtyckligt, cfr Grdz. 363.

P: εὐθυπομπός nem. II, 7 (αἰών), εὐθύπνοος al. nem. VII, 29, μέγανχος al. pyt. VIII, 15, ὀξύτομος pt. pyt. IV, 263 (πελέκει), ὠκύπορος h. pyt. I, 74.

β. *Significatio passiva.*

Ae: βαρύτιμος pt. sup. 25 (χθόνιοι högt ärad)¹⁾, λεπτόδομος pers. 112 (πέισμασι), μεγαλόστονος pt. pr. 413 (πήμασι, cfr v. 407 στένουσι τιμάν), νεόγαμος al. ag. 1179, νεογνός h. ag. 1163, νεόδροπος sup. 354, νεόσπορος eum. 659, νεότομος al. ch. 25, νεότροφος ag. 724 (cfr nostra *nygift, nyfödd, nyplockad, nysädd, nyskuren*, multa ejusdem generis), πάντροπος sept. 955 (π-ω²) φυγᾶ), πολύδονος pr. 788 (πλάνην), pers. 275 (σώματα), πολύφθορος al. sept. 926 (στίχας π-ους i *mängd. dödade*), σεμνότημος ch. 357, eum. 833, ταχύπομπος³⁾ sup. 1046 (διωγμοῖς).

P: εὐθύτομος pyt. V, 90 (ῥδόν), εὐρύτιμος ol. I, 42, νεόκτονος nem. VIII, 30, πολύστροφος pt. fr. 233.

Apud Homerum hujus generis (d) sunt exempla: πάναιθος, πολύστονος, ὠκύπορος, νεογνός, νεόστροφος, πολύτροπος; Hes: ἐτωσιοεργός; Soph: ὠκυτόκος, ὠκυβόλος, κοινότοκος, πολύρραφος.

Ex iis quæ supra (a., b., c., d.) enumeravi compositis verbalibus in -ος videre licet eam rationem composita fingendi, ut in priore parte nomen (pronomen) ponatur, in posteriore verbale in -ος, apud Aeschylum et Pindarum multo latius quam apud Homerum patere. Nam quum Aeschylus ipse supra 50, Pindarus ipse supra 20 finxerint, perpauca modo ab Homero sumpserunt: Ae: ἄγρονόμος, θεοπρόπος, ῥδοιπρόος, ὠκύπορος, νεογνός; P: οἰοπόλος, τετράορος, πρωτόγονος, χρυσάορος, βοαθός, ὠκύπορος. Multo plura nisi ab ipsis novatoribus non adhibita sunt.

¹⁾ Dind: *graviter puniens*.

²⁾ Alii active interpretantur.

³⁾ Dind. active interpretatur.

e. *Prior pars adverbium.*α. *Significatio activa vel intransitiva.*

Ae: ἀγαστονος h. sept. 99, ἀένανος h. sup. 553, ἀθέλεις sup. 863, ἀλαός¹⁾ h. pr. 549, eum. 322, ἀμφίδρομος al. fr. 61 *som springer fram från båda sidor*, ἀμφίτομος al. ag. 1496 (βελέμνω), ἀναπομπός pers. 650, ἀντίδουπος pers. 121, ἀντίκτονος eum. 464 (ποιναῖσι), ἀντίπνοος pr. 1087, ag. 146, ἀντίτολμος eum. 553, ἀντίμολπος al. ag. 17 (ὑπνον τόδ' ἄ-ον ἄκος), ἀντίτυπος al. sept. 521 (*Διὸς ἄ-ον δέμας bilden af Zeus' motståndare*), ἀντίφονος al. sept. 893 (ῥα-νάτων), eum. 981 (ἄτας), ἀπότροπος h. pers. 203 (δαίμοσι), ch. 42 (χάριν ἄ-ον κακῶν), ἀπρόσκοπος eum. 105²⁾, ἄσκοπος h. ag. 461 (πολυκτόνων οὐκ ἄσκοποι θεοί), ἄσυμφορος h. sept. 600³⁾, ἄτολμος al. ch. 630, pr. 14, ἄφορος al. eum.⁴⁾ 784, 814, διάδοχος al. pr. 464, 1027, διάδρομος al. sept. 191 (φυγᾶς), διάπλοος al. pers. 382, διάτορος al. pr. 76 (πέδας), δίοπος al. pers. 44, δυσόμιλος pt. ag. 745, ἐκη-βόλος h. pr. 711, eum. 628, ἔκπαγλος⁵⁾ h. ch. 548, ag. 862, ἔκφορος al. eum. 910 (τῶν δυσσεβούντων δ' ἐκ-ωτέρα), ἔμπαιος ag. 188, ἔμπορος h. ch. 661, ἔννομος al. sup. 565 (γᾶς ἐ-οι), ἔξοχος h. pr. 459, ag. 1622, ἐπαγωγός al. fr. 55, 5 (μανίας ἐ-ὄν ὁμοκλήν), ἐπήβολος⁶⁾ h. pr. 444, ag. 542, ἐπήκοος al. ag. 1420, ἐπίβουλος al. sup. 587, ἐπίδρομος h. sup. 123, ἐπίκτοπος h. eum. 149, ἐπίμολος sept. 629 (γᾶς ἐ-ους), ἐπίρροθος h. sept. 368, ἐπίσκοπος h. sept. 272, ἐπίστροφος h. ag. 396, ἔποχος al. pers. 45 (ἐ-ους ἄρμασιν), 54 (γαῶν ἐ-ους), ἐπιδός al. ag. 1418 (ἐ-ὄν ἀημάτων), εὐπομμος al. eum. 93 (εὐ-οι τύχη), εὐσκοπος h. ch. 694

¹⁾ Alii deducunt ab ἀλάττειν.

²⁾ Cod. πρύσκοπος.

³⁾ Conjecit D.

⁴⁾ Var. lect.

⁵⁾ Cfr Pott III, 189.

⁶⁾ Cfr Pott II, 2, 29.

(τόξοις), εὐτολμος h. ag. 1302, ἐφολκός h. sup. 200 (μὴ πρό-
 λεσχος μὴδ' ἐφολκός¹⁾ ἐν λόγῳ), ἔφορος al. pers. 25, κατή-
 γορος al. sept. 439, περίδρομος h. sup. 349, sept. 495,
 πρόδρομος al. sept. 80, πρόμαχος h. sept. 419, sept. 482,
 πρόνομος sup. 691 (βοτά), πρόπολος h. ch. 358, προπομπός
 al. sept. 1069, προσήγορος al. pr. 832, πρόσπαιος pt. ag.
 346 (κακά), πρόσπολος al. sept. 574, eum. 1024, πρόσ-
 φθογγος pers. 153 (μύθοισι), 935 (βοάν), σύμμαχος al. pr.
 22, συνήγορος al. ag. 831, σύννομος al. ch. 598 (ἔρωτας
 ἄταισι σ-ους) pers. 704, τηλέπλανος pr. 576²⁾, ὑπέραυχος
 al. sept. 483, ὑπέροκος³⁾ al. sept. 404, 455, ὑπέροχος h. pr.
 428, ὑπέρολμος ch. 594, ὑπήκοος al. pers. 234, ὑποχος al.
 pers. 24, ὑψήγορος pr. 318 (γλώσσης), 360 (κομπασιμάτων).

P: ἀένανος h. pyt. I, 6, ἀμφίπολος h. ol. VI, 32, fr.
 24, 87, 1, ἀντίφθογγος fr. 91, ἄτολμος al. nem. XI, 32,
 διάβολος al. fr. 270, ἐκάεργος h. pyt. IX, 29, ἐκαταβόλος
 h. pyt. VIII, 64, ol. IX, 5, ἔκπαγλος h. pyt. IV, 79,
 ἔσοχος h. ol. VI, 51, ἐπάκος al. ol. XIV, 15, ἐπίσκοπος
 h. ol. XIV, 4, ἐρίβρομος h. pyt. VI, 3, μεθομήρεος fr. 18,
 ὁμόφουτος pt. nem. VIII, 33, κάρμονος al. nem. VIII, 17,
 πρόμαχος h. istm. VI, 35, πρόπολος h. ol. XIII, 52,
 πρόσκοπος al. fr. 255, πύγμαχος pt. istm. VII, 63, σύμμαχος
 al. istm. V, 27, σύνδρομος al. pyt. IV, 208, συνεργός al.
 ol. VIII, 32, σύννομος al. istm. III, 17, ὑπέροχος h. nem.
 III, 23.

Hujus (α) autem generis compositorum permulta sunt
 exempla apud Homerum, a quo non pauca sumpserunt
 Aeschylus et Pindarus. Sed tamen Aeschylus, qui in ta-

¹⁾ Dind: "qui trahitur" (*långsläpigt*), quod tamen ad senten-
 tiam non satis aptum est. Nonne significat: *drag ej till dig (led-
 ningen af samtalet), var ej anspråksfull* (ἐφέλκεσθαι *tillegna sig, göra
 anspråk på*, lat. *assumere*)? cfr schol. μήτε ἀμειβομένη μακρολόγει.

²⁾ Conjectura Seidleri.

³⁾ In cod. ὑπέροκος pro ὑπέροκος ubique scriptum (cfr tamen
 ὑπερόκως ch. 136), de qua re vide Dind. lex.

libus fingendis multo copiosior quam Pindarus est, paulo minus 50 finxit. Atque multo major pars eorum, quæ novarunt Aeschylus et Pindarus, ab aliis scriptoribus recepta est. Soph. perpaucā finxit: ἄφορος, ἐπίπολος, μετὰδρομος.

β. *Significatio passiva.*

Duo passivæ significationis genera sunt distinguenda.

αα. *Unum est eorum, quæ puram, ut dicunt, vim perfecti participii habent, ut latino participio in -tus respondeant.*

Ae: ἀγχίσπορος fr. 155 (οἱ θεῶν ἀ-οι), ἄμορφος eum. 475, 678, ἀμφίβολος al. sept. 298, ἀντίπαλος al. pr. 527, ἄπαρος al. sup. 1039 ¹⁾ (Πόθος ἔ τ' οὐδὲν ἄπαρον τελέθει θέλκτορι Πειθοῖ), ἀριδρόπος sept. 333 ²⁾, ἀρτίκολλος ³⁾ al. ch. 580 (τάδε), sept. 373 [λόγον budskap som kommit till pass (= nyss)], ἄσκοπος h. ch. 816, ὄστροφος al. ch. 99 (ὄμμασιν), διάστροφος al. pr. 673, δίμοιρος al. sept. 850, sup. 1071, ἔχγονος h. pr. 137, 772, ἐπίγονοι al. sept. 902, ἐπίσποροι pt. eum. 673, εὐτυκος h. sup. 973, κάτοχος al. pers. 223, μετὰτροπος h. pers. 942, ὀψίγονος h. sup. 361, παλίντονος h. ch. 160, παλίντροπος al. ag. 776 (ὄμμασιν), sup. 172 (ὄψιν), παράκοπος al. pr. 581, παράορος ⁴⁾ h. pr. 363, πεδάορος ⁵⁾ h. ch. 590, πρόγονος h. sup. 43, πρόσφορος al. ch. 711, πρότονος ⁶⁾, h. ag. 897, σύγγονος al. sept. 1034, σύζυγος al. ch. 599, σύμβολος al. sup. 502 ("obvius"), σύντομος al. pers. 698, τηλέπομπος ag. 300, ὑπέρτονος al. eum. 569.

¹⁾ Dind. active intelligit: *recusans*.

²⁾ Cod. ἀριτροποις.

³⁾ Proprie: *noga tillpassad*.

⁴⁾ St. ἀΨεφ, Grdz. 356.

⁵⁾ I. q. μετέωρος, cfr Grdz. 356. cod. παιδάμαροι, αι in ε mutato.

⁶⁾ Pro substantivo adhibitum.

P: ἀντίπαλος al. ol. VIII, 71, ἀντίτομος h. pyt. IV, 221 (ἀ-α ὀδυνᾶν¹⁾), ἀπάροος pt. pyt. VIII, 90 (ἐχθρῶν ἀ-οι *aflägsnade ifrån, undvikande*), ἀπότροπος h. pyt. VIII, 98 (γνώμα), ἔκγονος h. pyt. I, 63, ἐπίκρυφος pt. ol. VIII, 69 (οἶμον), Ἐπίγονοι al. pyt. VIII, 44, ἐπίνομος pt. pyt. XI, 7, ἐπίτροπος al. ol. I, 106, ξυνάροος fr. 87, 9, παλαίγονος ol. XIII, 48, XIV, 4, ποτίκολλος fr. 280, ποτίφορος²⁾ nem. VII, 63, III, 30, πρόγονος h. ol. VI, 59, πρόσφορος al. ol. IX, 87, σύγγονος al. ol. XII, 15, συνάροος h. nem. IV, 5, τηλέβολος pt. pyt. III, 49.

Hujus generis (αα) composita Aeschylus et Pindarus et ab Homero non tam pauca sumpserunt et ipsi novarunt plus 30, quorum major pars ab aliis scriptoribus adhibita est.

ββ. Alterum est eorum, quibus aut potentialis, ut *ajunt*, significatio subjecta est, ita ut respondeant latinis adjectivis in -ilis, -bilis (agilis, utilis, mobilis, credibilis), aut vis debendi vel necessitatis subest, ut latino gerundivo in -ndus respondeant. Hæc vis potentialis, debendi, necessitatis quamquam in adjectivis verbalibus in -τος multo latius patet, tamen ne ab iis quidem, quæ in -ος terminantur, plane aliena fuit. Sed a quibus temporibus repetenda sit ea ratio adjectiva verbalia in -ος adhibendi, si quærimus, ab Homero quidem videtur plane abhorruisse. Certe nulla apud eum sunt exempla incipientia ab ἀ-privativum, δες-, ἐς-, quæ particulæ in adjectivis verbalibus illius significationis sæpissime insunt. Atque ut apud Pindarum satis angusta est hæc ratio adjectiva verbalia in -ος ponendi, ita ne apud ceteros quidem scriptores græcos late videtur patuisse. Contra Aeschylus non tam pauca finxit.

¹⁾ Cfr ag. 17: ἀντίμολπον ἐνιέμενον ἄχος.

²⁾ I. q. πρόσφορος.

Significatio potentialis:

Ae: ἄμορφος eum. 413, ἀμφίστροφος sup. 882, ἀπαράμυθος al. pr. 185, ἀπερωπός ch. 600 ¹⁾, ἄσπονδος al. ag. 1235, δύσκληλος eum. 825, δύσμαχος al. pr. 921 (δ-ώτατον τέρας), ag. 1561 (δ-α δ' ἐστὶ κρῖναι svårt), δυσπαρήγορος ²⁾ eum. 384 (δ-οι βροτοῖς), δύσφορος al. sept. 657, ὑπόσκοπος fr. 73 (χείρ under hvilken man kan se).

P: δύσφορος al. nem. I, 55 (θάμβει), fr. 124 (μεριμνᾶν), εὐφορος al. nem. X, 24 (πόνων).

Significatio debendi vel necessitatis:

Ae: ἀπότροπος h. ch. 155 (ἄγος), δύστονος ³⁾ sept. 984 (δ-α κήδε'), 997 (δ-ων ⁴⁾ κακῶν), ch. 469 (κήδη), ἐπίμορφος al. ag. 553, ch. 830, κατάμορφος ag. 158 (φάσματα).

P: παράτροπος al. pyt. II, 35 (εἶναι π-οι från hv. man måste vända sig bort med afsky, afskyvärd).

2. Pars posterior suffixo α (η) formata.

a. *Ratio prædicativa vel attributiva interest inter partes.*

Ae: ὀπλιτοπάλας fr. 447.

P: ἀριστοτέχνης fr. 29 (ἀ-α πάτερ), πεζοβόας nem. IX, 34, πεζομάχας pyt. II, 65.

b. *Prior pars dativo instrumenti respondet.*

α. *Significatio activa.*

P: χερίδας pyt. V, 35.

β. *Significatio passiva.*

P: χαλκοάρας istm. IV, 45, III, 81.

¹⁾ Cod. ἀπέρωτος litera τ ex π facta (D.); den på hvilken man ej kan se sig omkring (vild), περιπέτω pt. se sig omkring.

²⁾ Cfr ἀπροσήγορος (Soph.), εὐπροσήγορος (Eur.), δυσπροσήγορος (pt.).

³⁾ Dind: deplorabilis.

⁴⁾ Cod. δυστέων ex δυστέων corruptum (D.).

c. *Prior pars adjectivum, adverbialem in modum adhibitum.*

Ae: ὄξυβόας pt. ag. 57 (γόνον).

P: βαρυβόας fr. 107, 2, βαρυόπας ¹⁾ pyt. VI, 24, εὐθυμάχας ol. VII, 15, εὐρυόπας h. fr. 238 ¹⁾ ὀρθοδίχας pyt. XI, 9.

d. *Prior pars adverbium.*

Ae: καταφαγᾶς ²⁾ fr. 352.

P: ἐνδομάχας ol. XII, 14, μαψυλάχας nem. VII, 105, ὑψιπέτας h. pyt. III, 105.

Ex his quæ enumeravi adjectivis verbalibus suffixo α (η) formatis, quæ omnia, excepto χαλκοόρας, activam habent significationem, videre licet Pindarum, qui in ceteris compositorum generibus Aeschilo multo fere minorem habeat numerum, in hoc tamen copiosorem esse. Duo (εὐρυόπας, ὑψιπέτας) sumpsit ab Homero, qui quidem præter ea unum tantum alterumve adhibet (κλυτοτέχνης, λαβραγόρης). Atque cur Pind. plura quam Aesch. adhibuerit, id credo fuisse quod adjectiva verbalia suffixo α (η) formata atticæ dialecto quodam modo displicuerunt, placuerunt doricæ. Quod eo declarari mihi videtur, quod Aeschylus attica forma in -η numquam utitur (dependentiæ composita hoc suffixo formata tria modo adhibet et quidem in accusativo plur.: ἑκατοντάρχας, στρατάρχας, ταξιδάρχας).

Eadem videtur esse ratio apud Soph. et Eur. Soph: εὐνόμα Ai. 601, τοὺς δισσάρχας 390, κοκκοβόας fr. 900, ὑψιπέτας fr. 423, 1, χαλκοβόαν OC. 1046; Eur: ἀδυβόα Bacch. 127, μελιβόας fr. 775, 32, μηλονόμας Alc. 572, ὠκυρόαν Bacch. 569. Atticæ autem formæ in -η nulla habeo exempla quæ afferam.

¹⁾ Cfr. Grdz. 453.

²⁾ Cfr Lob. 434.

3. Pars posterior suffixæ το formata.

a. Prædicativa ratio interest inter partes.

Ae: νυμφόκλατος ag. 749 (ν-τος Ἐρινός *såsom brud begråten* ¹⁾), κασίγνητος ²⁾ (cfr nostrum *barnfödd*) h. ag. 327 (ἀνδρῶν κ-ων), pr. 347 (κ-ου τύχαι), sept. 632 (τὸν αὐτοῦ σοῦ κ-ον), 674 ³⁾ (κ-τω κάσις), κασιγνήτη h. pr. 636 (κ-ταις), pers. 185 (κ-τα).

P: κασίγητος h. nem. X, 85, κασιγνήτα h. pyt. III, 32.

b. Prior pars dativo instrumenti respondet.

α. Posterior pars intransitivam vim habet.

Ae: μιλιτόπρεπτος fr. 114 (μόροις), φονόρτος sept. 938 (γαίᾳ).

P: αὐτόματος h. pyt. IV, 60 (κελάδω), fr. 147, 3 (πίνοντες), αὐτόρτος pyt. XII, 17 (χρυσοῦ).

β. Pars posterior passivam vim habet.

Ae: αἱματογέρτος pt. eum. 366, αἰχμάλωτος al. ag. 334, ἀλίρτος sup. 868 (ἄλσος *hafomströmmad*), ἄξονήλατος sup. 181, ἀργυρήλατος al. fr. 183 (κέρασι), ἀργυρώνητος al. ag. 949, γάπιτος pers. 621 (τιμάς), ch. 97 (χύσιν), 164 (χόας), γομφόδετος sup. 846 (δόρει), γυναικογέρτος ag. 487 (κλέος), δακτυλόδεικτος ag. 1332 (μελάθρων), δακτυλόδικτος fr. 55, δηάλωτος sept. 72 (πόλιν), δημόκρατος ag. 457 (ἀρᾶς), δημόπρακτος sup. 942 (ψῆφος), διόσδοτος sept. 948, eum. 626, ag. 1391, δοριτίνακτος sept. 155 (αἰθήρ),

¹⁾ Dind: *sponsis deflendus*, Pass: *von Bräuten beweint oder zu beweinen*. At perspicuum esse videtur poetam id non dixisse Helenam sponsis deflendam esse sed aliquam Furiam, in formam sponsæ (Helenæ) versam, Trojam venisse et, ut multæ lacrimæ effunderentur, effecisse.

²⁾ Cfr Grdz. 144, 175.

³⁾ Hunc v. ejecit D.

δορίμητος ch. 347, δουρίκλυτος h. pers. 85, δουρίπηκτος sept. 278 (λάφυρα δάων δ-χθ' ¹⁾ άγνοῖς δόμοις), έλαιόφυτος pt. pers. 884, εριόστειπτος sup. 23 (κλάδοισιν), θαλασσόπληκτος pers. 307 (νήσον), θεήλατος al. ag. 1297, θεόκραντος pt. ag. 1487, θεόπτυστος sept. 604 (γένει), θέορτος pr. 765 (γάμον), θεοστέγητος ch. 635 (ἄχει), θεόσυντος pt. pr. 116, 596 (θεόσυντος pr. 643), θεοτίμητος h. ag. 1337, θεότρεπτος pers. 904, θεοφόρητος al. ag. 1140 (*inspirerad*), θέοφατος h. ag. 1321 (μόρου); subst. θ-ον sept. 618, κηρόπλαστος al. pr. 574 (δόναξ), κερκήλατος sup. 62, κροκόβαπτος al. pers. 660 (εὔμαριν), λυκοδίωκτος ²⁾ sup. 350 (δάμαλιν), μοιρόκραντος ch. 612 (ἥμαρ), eum. 392 (θεσμόν), μονόκλαντος sept. 1064 (μ-ον ἔχων θρηνον ἀδελφῆς), ναύφρακτος ³⁾ al. pers. 950 (Ίάνων ν-ος Ἰαρης), 1029 (ῥμιλον), οἰστροδίνητος pr. 589 (κόρης), οἰστροδόνητος al. sup. 572, πάμμικτος pers. 53 (ῥχλον), 903 (ἐπικουρίων), πηλόπλαστος fr. 373, πορφυρόστρωτος ag. 910 (πόρος), πυρίδαπτος eum. 1041 (λαμπάδι), πυρίφατος sup. 633, πυρίφλεκτος al. fr. 167 (κάμακες), σιδηρόπληκτος sept. 912, σφυρήλατος al. sept. 816, pers. 747, τροχήλατος al. pers. 1001 (σκηναῖς), fr. 171 (τριόδον), φοινικόβαπτος eum. 1028, χαλκήλατος al. sept. 386, χαλκόδετος al. sept. 160 (σακείων), fr. 55 (κοτύλαις), χρυσήλατος al. sept. 644 (ἄνδρα), eum. 182 (θύμιγγος), χρυσόκηκτος ch. 617 ⁴⁾ (ῥμοις), χρυσόπαστος al. ag. 776, χρυσότεικτος al. sept. 660, fr. 184. — αὐτοδάικτοι pt. sept. 375 (ἄ-οι θάνωσιν *dōdade af hvarandra*), αὐτοδίδακτος h. ag. 991, αὐτόθνηκτος fr. 371 (ξίφος), αὐτόκλητος al. eum. 170 *sjelfbjuden*, αὐτόκτετος pr. 301 (ἄντρα *sjelfgjord*), αὐτόσυντος al. eum. 170.

¹⁾ Cod. δουρίπληχθ'.

²⁾ Cod. λευκόδιετον.

³⁾ Cfr Grdz. 303.

⁴⁾ v. l.

P: αἰχμάλωτος al. pr. 244, ἀλίπλακτος pyt. IV, 14 ¹⁾ (γᾶς), ἀμαξοφόρητος fr. 72 (οἶκον), διόσδοτος pyt. VIII, 100 (αἶγλα), fr. 102 (ἀρχάν), θεμίπλεκτος nem. IX, 52 (στεφάνοις), θεόδματος h. ol. VI, 59, θεόδοτος pt. istm. IV, 25, θέορτος ol. II, 40 (ὄλβω), θεόσδοτος h. pyt. V, 13, fr. 171, 4, θέσφατος h. pyt. IV, 71, subst. istm. VII, 31 (θ-ων), μελισσότευκτος fr. 266, ναυσικλυτός h. nem. V, 9, fr. 4, 1, ναυσιφόρητος pyt. I, 33 (ἀνδράσι), ὀνομάκλυτος h. fr. 279, σφυρήλατος al. fr. 223 (ἀνάγκαις), τοξόκλυτος fr. 279, χαλκέλατος al. ol. VII, 36 (πελέκει), αὐτόφντος al. pyt. III, 47 (ἐλκέων).

c. *Prior pars dativo loci (temporis) respondet.*

α. *Pars posterior intransitivam vim habet.*

Ae: νκτιφορούρητος pr. 861 (θράσει).

β. *Pars posterior passivam vim habet.*

Ae: θαλασσόπλαγκτος al. pr. 467 (θ-α ναυτίλων ὀρήματα), λουτροδαίκτης ch. 1071, ὀνειρόφαντος ag. 420, ποδένδυτος ch. 998 (νεκροῦ π-ον δροίτης κατασκήνωμα, *likets fotomvecklade badkarstucke i. e. veckladt om likets fot*), πυθόκραντος ag. 1255 (τὰ π-α), πυθόχερηστος al. ch. 901 (μαντεύματα), φρενόπληκτος pr. 1054, ἡμερόφαντος ag. 82 (ἦναρ), νκτίπλαγκτος ag. 330 (ν-ος ἐκ μάχης πόνος), 12 (ν-ον εὐνὴν ἔχω), ch. 524 (ἐκ ν-ων δειμάτων), 751 (ν-ων ὀρθίων κέλευμάτων).

P: ὀρίκτιτος fr. 267 (σός på bergen boende), ἐαρίδρεπτος fr. 45, 7 (λοιβᾶν).

In iis compositis, quorum prior pars respondet dativo adverbiali, posterior est adjectivum verbale in -τος, magnam suam Aeschylus excogitandi sollertiam declaravit et quidem in iis, quorum posterius membrum passivam habet significationem. Nulla enim sunt aut apud Aeschylum

¹⁾ v. l.

aut apud Pindarum exempla verbalium in -τος activæ significationis cum dativo adverbiali compositione junctorum. Alterius autem generis eorum, quorum posterior pars passivam habet significationem, eo plura et quidem, ut jam dixi, apud Aeschylum inveniuntur exempla. Etenim Pindarus quum fere 20 hujus generis usus sit, Aeschyl. non minus 70 adhibuit, quorum plus dimidia pars apud nullum alium scriptorem invenitur. In multo pluribus prior pars dativo instrumenti respondet. Neque ab Homero nulla receperunt (Aesch: δουρίκλυτος, θέσφατος, αὐτοδίδακτος; Pind: θεόδματος, θέσφατος, ναυσικλυτός, ὀνομάκλυτος — ab Hesiodo: θεόσδοτος). Fuerunt enim præter hæc apud eum alia non pauca quæ imitarentur (αἰμοφόρευκτος, ἀλλόγνωτος, ἀνδρόκηκτος, ἀρηίφατος, αὐτάγρετος, δουρίκτητος, κρησσιφόρητος, μελίκερτος, μνήφατος πυρίκαυστος). Ad similitudinem eorum Sophocles admodum multa novavit quamquam longe abest, ut cum Aeschylo in hac re comparari possit: ἀλίκλυστος, αἰχμόδετος, αὐτόγνωτος, αὐθαίρετος, αὐτογέννητος, αὐτόκτιστος, δορίληπτος, κυνοσπάρακτος, χαλκόπληκτος, κερόπληκτος, χειρόδεικτος, χειροδαίικτος. Multo rarius prior pars dativo loci respondet. Cujus generis nulla ab Homero sumpserunt Aeschylus et Pindarus, quamquam ne talia quidem apud eum defuerunt (ἐλεόθρεπτος, οὐρανόδεικτος).

d. *Prior pars adjectivum, adverbialem in modum adhibitum.*

a. *Posterior pars activam vel intransitivam vim habet.*

Ae: ἀγνόρευτος pr. 435, πάμπρεπτος ag. 117 (ἔδραισιν), πάμφθαρτος ch. 296 (μόρω), πανάρκετος ch. 70 (νόσου), πάνδυρος al. pers. 940 (αὐδάν), 944, πολέμνηστος pt. ag. 821 (χάριν), πολύρυτος ¹⁾ al. sup. 843 (πόρον).

¹⁾ Cod. πολύρυτος.

β. *Posterior pars passivam vim habet.*

Αε: ἀκριτόφυρτος sept. 360 (ἀ-ος γὰς δόσις), ἀκριτό-
 πληκτος ch. 425 (ἀ-α χερὸς ὀρέγματα), ἡλίβατος ¹⁾ h. sup.
 351 (πέτραις), κακόστρωτος ag. 556, κραιπνόσυντος pr. 279
 (θάκον), λαβρόσυντος pr. 601, μελάνδετος h. sept. 43 (σάκος),
 νεάγγελτος ch. 736 (φάτιν), νεαίρετος ag. 1063, νεόδρεπτος al.
 sup. 333 (κλάδους), νεόρεϋτος ag. 1351 (ξίφει), ὀξυμήνιτος
 eum. 472 ²⁾ (φόνου διαιρεῖν ὁ-ον δίχας *mord öfver hv. man
 vredgas häftigt*), παγκαίνιστος ag. 960 (κηχίδα π-ον *alltjemt
 förnyad, alltid ny*), παντόφυρτος eum. 554 (τὰ πολλὰ π-α),
 πολέενκτος al. eum. 537 (ὄλβος), πολύκλαντος h. pers. 674,
 ag. 1526, πολύμηστος pt. ag. 1459 (αἶμα), πολύπλαγκτος
 h. sup. 571 (ἰώ), πολυπλάνητος al. ch. 425 (π-τα ³⁾ χερὸς
 ὀρέγματα), πολύχωστος ch. 351 (τάφον).

Ρ: ἀλίβατος h. ol. VI, 64 (πέτραν), δωδεκάγναμπος
 ol. III, 35 (τέρμα), νεόδματος pt. istm. III, 80 (στεφανώ-
 ματα), νεόκτιστος al. nem. IX, 2 (Αἶτταν,) pyt. IV, 206
 (θάναρ), πολύγναμπος pt. ol. III, 28 (μυχῶν), πολύγνωτος
 nem. X, 37 (γένος), πολύκλειτος ol. VI, 71 (γένος), fr. 206
 (Θήβαν), πολύφατος ol. I, 8 (ῥυμος, *månguppstämmd, mång-
 stämmig*), nem. VII, 81 (θρόον), pyt. XI, 47 (ἀγώνων
mycket omtalade), ὠκυδίναιτος istm. IV, 7 (ἀμίλλαισι).

Hujus generis (d) compositis Aeschylus et Pindarus,
 si aut cum Homero aut cum posteris scriptoribus confe-
 runtur, non abundant. Atque quorum posterior pars acti-
 vam vel intransitivam habet significationem apud Aeschylum
 perpaucā, apud Pindarum nulla sunt. Apud Homerum si
 quærimus quo modo res se habeat, is præter ea, quæ rece-
 perunt Aeschylus et Pindarus, non pauca usurpavit et
 quidem multo plura passivæ significationis. Præter cetera

¹⁾ Verbi origo obscura est; cfr Pass.

²⁾ v. l.

³⁾ Cod. πολύπλαγκτα.

posuit priore in parte adjectiva quæ sunt νέος et πολύς: πολύκλυστος, πολύπλαγκτος, πολυδάκρυτος (γόος), ¹⁾ πολυάρετος, πολυήρατος, πολύκεστος, πολύκλητος, πολύκιμητος, πολύλυστος, πολύτρητος, νεόδαρτος, νεόπλυτος, νεόπριστος, νεόσιμητος, νεότευκτος, νεούιατος.

Πᾶς autem adjectivum, quod ab Aeschilo primo cum adjectivis verbalibus in -τος junctum a posteris scriptoribus in hujus generis compositis tam sæpe adhibetur, apud Homerum tamen omnino non invenitur cum adjectivis verbalibus junctum (excepto πάναιθος). Sophocles ad similitudinem eorum, quæ dixi, talia finxit qualia sunt νεόρραντος, νεοχάρακτος, νεόρραντος, νέορτος, πάμφλεκτος, πάγχριστος, πάμπληκτος, παγκόνητος, πολύσχιστος, κακάγγελτος, λεπτοσπάθης, ὀξύκλυτος, ὀξύθηκτες, πυκνόστικτος, ταχύρρωστος.

e. *Prior pars adverbium.*

α. *Significatio activa vel intransitiva.*

Ae: ἀγέλαστος h. ag. 794 (πρόσωπα), fr. 418 (φρήν), ἄγευστος al. fr. 238 (παρθένους γαμηλίων λέκτρων ἄ-οις), ἄκλυτος h. sept. 696 (ἄ-οις ὄμμασι), ἀκόμπαστος sept. 558, ἀμφίλεκτος al. ag. 1585 (ἄ-ος ὢν κράτει), ἀναμπλάκητος al. ag. 345 (θεοῖς ἄ-ος), ἀνοσέλητος al. ch. 752, ἄπαστος al. sup. 574 (αἰῶνος ἄ-ον), ἀπένθητος pt. ag. 895 (ἄ-φ φρενί), eum. 912 (γένος), ἀσφάδαστος al. ag. 1293, ἄσωτος al. ag. 1597 (βορὰν ἄ-ον γένει), ἄτρεστος al. pr. 116 (μάχας ἄ-οι), ag. 1402 (καρδία), ἄφθεγκτος al. eum. 245, δυσκύμαντος ag. 653 (κακά), δυσπότητος al. pers. 515 (ὡ δ-ε δαῖμον), δυσχάριστος fr. 134, ἐπίρρυτος al. eum. 907 (καρπὸν γαίας ἐ-ον), εὔπρεπτος sup. 722 (ἦ ἵπικουρία εὔ-ος), ἐπέρβατος al. ag. 428.

P: ἀγάφθεγκτος ol. VI, 91 (ἀοιδᾶν), ἄγνωστος h. ol. VI, 67 (φωνὰν ψευδέων ἄ-ον), ἀπείρᾶτος h. ol. X, 18 (ἄ-ον στρατὸν καλῶν), nem. I, 23 (ἄλλοδαπῶν οὐκ ἄ-οι

¹⁾ Cfr πάνδυρτον αὐδάν apud Ae.

δόμοι), ἀδύνατος al. nem. VII, 55, ἄπρηκτος h. istm. VII, 7 (ἀ-ων κακῶν), ἀφθόνητος ol. XIII, 24 (ἀ-ος ἔπεσιν γένοιτο), ἀφώνητος al. pyt. IV, 237 (ἀ-ιψ ἄχει), ὑψίβατος al. nem. X, 47 (πόλιες).

Apud Hom. non desunt hujus generis exempla: ἀδάκρυτος, ἄπαστος, ἄπρηκτος, ἀπείρητος, ἄπνευστος, ἄπνυστος, ἐπιεικτός. Soph. non pauca finxit: ἀτελεύτητος, ἀφόβητος, ἄψανστος, ἄδερκτος, ἀλύπητος, ἀστένακτος, ἀψόφητος, εὔσεπτος, εὔμαστος, περιβόητος.

β. *Significatio passiva.*

αα. *Posterior pars puram, ut ajunt, participii perfecti vim habet.*

Αε: ἀδάματος sept. 233, ἀδείμαντος pers. 162, ἄδμητος h. sup. 149, ἄδρεπτος sup. 663, ἄελπτος h. pers. 265, ἄθαπτος h. sept. 1014, 1045, ἀθέριστος pt. fr. 127, c., ἀθέρμαντος ch. 629, ἄθικτος al. eum. 683, ἄιστος h. eum. 565, ἀκάρπιωτος al. eum. 714, ἀκέλευστος al. ag. 731, 979, ἀκήρατος h. pers. 614 (ποτόν), ag. 661 (σκάφος), ἄκλαντος h. eum. 565, ἄκλητος al. pr. 1024, ch. 838, ἀκνίσωτος pt. fr. 422, ἀκοίμητος al. pr. 139 (φέματι), ἄκρατος al. ch. 578 (αἶμα), 65 (νύξ), pr. 678 (ἀ-ος ὀργήν), ἄκραντος al. ag. 248 (τέχναι Κάλχαντος οὐκ ἄ-οι), ch. 882 (ἄ-α βάζω), ἄκρυπτος al. sup. 296 (κἄκρυπτά γ' ¹⁾ Ἦρας ταῦτα τὰμπά-λάγματα), ἀμήνιτος al. sup. 975 (ἀ-ιψ βάζει), ag. 649 (χειμῶν Ἀχαιῶν οὐκ ἀ-ον θεοῖς), ἄμεμπτος al. pers. 692 (ἀ-ος χρόνου), sup. 629. (τέρμον' ἄ-ον πρὸς ἅπαντα), ἀμίαντος al. pers. 578, ἄμικτος al. ag. 321 (βοήν), ἀμφίζενκτος pers. 130, ἀμφίλεκτος al. ag. 881 (πήματα), ἀναίμακτος al. sup. 196 (φυγᾶς), ἀνάρχετος eum. 526 (βίον ²⁾), ἀναύγητος pr. 1028, ἀνέλιπistos al. sup. 329 (φυγήν), ἀνηκίδωτος fr. 277 (ἀκιδωτός Hesych.), ἀνήροτος h. pr. 708 (γυᾶς), ἀνοίμωκτος

¹⁾ Cod. καὶ κρυπτά γ'.

²⁾ Cod. ἀναρχτον.

ch. 433 (ἄνδρα), 511 (τύχης), ἀπήμαντος h. ag. 379 (ἔστω δ' ἄ-ον), sup. 576 (σθένει), ἀπόρθητος h. pers. 347 (πόλεις), ἀπόπτυστος al. eum. 191 (ἄ-οι θεοῖς), ἀπρομήθης sup. 357, ἀπρόοπτος pr. 1074, ἀπροσδόκητος al. pr. 680, sup. 712, ἀρρυσίαστος pt. sup. 610, ἀτάρβητος h. fr. 196, ἀταύρωτος al. ag. 244, ἀτημέλητος al. ag. 891, ἀτίετος al. eum. 385, ἀτρίακτος ch. 339, ἄτρυτος al. eum. 403 (πόδα), ἄτρωτος al. ch. 532, ἄφαντος h. ag. 624, ἄφερκτος ch. 446 (μυχοῦ δ' ἄ-ος), ἄφეტος al. pr. 666, ἀφθόνητος ag. 939, ἀφοίβαντος eum. 237, ἀφόρμικτος eum. 332, 346 (ἕμνος), ἄφρακτος al. ch. 186 (σταγόνες ἄ-οι πλημυριίδος), ἀφρόντιστος al. ag. 1377 (ἀγὼν οὐκ ἄ-ος νείκης παλαιᾶς), ἀφύλακτος al. ag. 337, ἀχάλευτος al. ch. 493, ἀχείματος sup. 136, διάδετος pt. sept. 122 (δ-οι γενῶν ἱππιᾶν χαλινοί), δίθηκτος pr. 863 (ξίφος), δύσβατος al. pers. 1069, 1073 (αἶα δ-ος, till olycka beträdd), δυσβάγκτος pers. 574 (βοᾶτιν αὐδάν), δυσδάκρυτος pt. ag. 442 (ψῆγμα), δύσφατος pt. ag. 1152 (κλαγγῆ), ἔκκριτος al. sept. 57, ἐνδυτός al. eum. 1028 (ἐσθήμασι), ἐξαίρετος h. ag. 954, eum. 402, ἐπακτός al. sept. 583, 1019, ἐπίσσυτος al. ag. 887, 1150, ἐπιστρεπτός ¹⁾ h. ch. 350 (αἰῶ), sup. 997 (ὥραν ἐ-ὸν βροτοῖς), ἐπίχαρτος al. pr. 159 (ἐχθροῖς ἐ-α πέπονθα), ag. 722 (γεραροῖς ἐ-ον), ἐρίδματος ag. 1461 (ἐρις ἐ-ος ἀνδρὸς οἷζύς "firmiter fundatus" ²⁾), εὐθετος al. sept. 642, εὐτακτος al. pers. 399, εὐφίλητος sept. 107 (πόλιν), παλαίφατος h. sept. 766 (ἀρᾶν), παλίμπλαγκτος pt. pr. 838 (δρόμοις), παλίνορτος ag. 154 (μῆνις), περίκλυστος h. pers. 596 (π-κλύστα νᾶσος), 879 (νᾶσοι π-οι), περίπεμπτος ag. 87 (π-α θυοσκεῖς), περιέρρητος h. eum. 77 (πόλεις), περίσεπτος pt. eum. 1037, προσδοκητός pr. 935 (πάντα π-ά μοι), προσπαρτός pr. 142 (δεσμῷ π-ὸς ἐγώ), προῦπτος al. sept. 848 (λόγος), πρόσφατος h. ch. 804

¹⁾ ἐπιστρέφειν rikta sin uppmärksamhet på något.

²⁾ Alii ab ἀμαρῶ deducunt.

(δίκαις), συγκαλυπτός pr. 496, σύμφυτος al. ag. 107 (αἰών), 153 (τέκτονα), σύνθετος al. pr. 686, τριπάλτος sept. 985 (πημάτιον), τριπάχυντος ag. 1476 (τ-ον¹) δαίμονα), ὑποπτος al. ag. 1637, ὑψιγέννητος eum. 43 (κλάδον).

P: ἄγνωστος h. istm. III, 48 (ἀπειράτων ἄ-οι σιωπαὶ *oderömd*), ἀδείμαντος istm. I, 12 (παῖδα), nem. X, 17 (σπέρμα), ἀδιάντος h. nem. VII, 73 (σθένος), ἀδόκητος h. nem. VII, 31, ἀζήτητος ol. I, 21 (δέμας), ἀκήρατος h. pyt. V, 32 (ἀνίαις *kraftiga tyglar*), ἀκίνητος h. ol. IX, 35 (ράβδον), pyt. IV, 57 (ἥρωες), fr. 58, 3 (τέρας), ἀκλάρωτος pt. ol. VII, 59 (χώρας ἄ-ον), ἄκραντος al. ol. I, 86 (ἔπεσι), ἀμίαντος al. fr. 106 (φάος), ἀμφίρυντος h. istm. I, 8 (Κέφ), ἀμύμητος h. pyt. II, 74 (φρενῶν καρπὸν ἄ-ον), ἀναίτητος fr. 151, 8 (βόας), ἀπείρυντος ol. VI 54 (βατίξ), ἀπήμαντος h. ol. VIII, 87 (βίοτον), ἀποιήτος pt. ol. II, 18, ἀπρίατος h. fr. 151, 8, ἀρίγνωτος h. pyt. IV, 95 (πέδιλον), ἀτάρβατος h. pyt. IV, 84 (γνώμας), ἀτέχμαρτος al. pyt. X, 63, ol. VII, 45, ἄτρωτος al. nem. XI, 10 (καρδίξ), ἄφαντος h. ol. I, 46, ἀφθόνητος ol. X, 7 (αἶνος), ἐξαίρετος h. ol. IX, 29, ἐπακτός al. pyt. VI, 10, ol. XI, 93, ἐπιτακτός al. pyt. IV, 236 (μέτρον), εὐαίνητος pyt. IV, 177, εὐδματος h. pyt. XII, 3 (κολώναν), παλαίφατος h. nem. VI, 32 (γενεά), παλιναίρετος al. fr. 54, πολέβατος fr. 45 (π-ον ἄστεος ὀμφαλόν), πρόσφατος h. pyt. IV, 299 (π-ον adv.), πρόφαντος al. ol. I, 116 (σοφία), πρόφατος ol. VIII, 16, σύμφυτος al. istm. III, 14 (ἀρετάν), συνετός al. pyt. V, 107, τηλέφαντος fr. 1 (γέρας), τηλέφατος fr. 58, 4 (ἄστρον), ὑπέρφατος ol. IX, 70, fr. 74, 8.

Hujus generis (αα) compositorum Aeschylus paulo minus 90 adhibuit, quorum sexta fere pars ante eum fuit, tertia pars a nullo alio scriptore adhibita est, Pindarus 30 fere usurpavit, quorum dimidia fere pars ante eum fuit.

¹) V. I.

ββ. *Pars posterior potentialem vim habet.*

Jam adjectivis verbalibus in -ος supra vidimus significationem neque potentialem neque debendi aut necessitatis plane abesse. Quæ tamen significationes in adjectivis verbalibus in -ιος et antiquiores et multo frequentiores sunt. Atque potentialis quidem horum adjectivorum verbalium significatio apud Aeschylum et Pindarum æque fere frequens est atque ea de qua supra egimus participii perfecti. Jam apud Homerum permulta sunt hujus significationis exempla: ἄαιτος, ἀδάμαστος, ἀδέσφατος, αἰκτός, ἀκίλητος, ἀκίχλιος, ἀκόρητος, ἄκριτος, ἄλαστος, ἄλυτος, ἀμέγαρος, ἀμειλίχιος, ἀμέτριος, ἀναβάτης, ἀνασχετός, ἀνεκτός, ἀνήμεσιος, ἀπιστος, ἀπλητος, ἀρίγνωτος, ἄρρηκτος, ἄσβεστος, ἄσχετος, ἄλλιος, ἄφθιτος, ἄφραστος, εὐήρηντος, νήρητος, παλινάγρετος. Sæpissime α privativum prior est pars. Δες autem particula, quæ apud tragicos tam frequenter insit in compositis, quum perpaucis in compositis adhibeatur ab Homero, tum numquam cum adjectivis verbalibus in -ιος conjungitur. Eadem est ratio apud Pindarum (excepto δούσβατος).

Significatio quidem potentialis si quærimus quo modo orta sit, hæc ratio simillima est ejus, qua in nostro sermone participium perfecti passivi ad significationem potentialem transgreditur. Etenim ut talia qualia sunt *lättskött, lättläst, svårskött, svårläst*, significant: *som lätt, svårt kan skötas, läsas* (cfr: *det är lättare sagt än gjordt = det kan lättare sägas än göras*), ita, opinor, in græco sermone significatio potentialis in verbalia in -ιος paulatim irrepsit.

Atque etiam latino in sermone eandem licet videre rationem ¹⁾ (invictus = *okufsig*). Transgredior ad enumerationem.

¹⁾ Cfr Das V. II, 360.

Αε: ἄγναμπος pt. pr. 163, ἀδήριτος h. pr. 105, ἄθελκτος sup. 1056, ἄκαμπος al. ch. 455, ἀκίχης h. pr. 184 (ἡθεα), ἀκόρεστος al. pers. 999 (αἰχμῆς ἀ-ον), ἀκόρετος al. ag. 1143 (ἀ-ος βοᾶς), 1117 (στάσις), ἄκριτος h. sup. 371 (πρύτανις), ἄλαστος h. pers. 990 (πρόκαλα), ἄλυτος h. pr. 155 (δεσμοῖς), ἀμάχετος al.¹⁾ sept. 85 (ὔδατος), ἄμβροτος²⁾ h. eum. 259, ἀνασχετός h. pr. 919, ἀναύδιτος al. sept. 897 (μένει), ἀνεκτός h. ag. 1364, ἀνήγεστος h. ch. 516, fr. 244, ἄνιπος h. ag. 1459, ἀξίστατος al. ag. 1467 (ἄλγος *smärta som ej kan lugnas, stillas*³⁾), ἀπέραντος al. pr. 153 (Τάρταρον), 1078 (ἀ-ον δίκτυον ἄτης), ἀπέρατος pt. sup. 1049 (φρήν), ἄπιστος h. pr. 832 (τέρας), ἄπλματος⁴⁾ h. pr. 371 (ἀ-ον⁵⁾ ζάλης), ἄπληστος al. eum. 976 (ἀ-ον κακῶν), ἀπρόσδεικτος sup. 794 (πέτρα), ἀπρόσοιστος pers. 91. (στρατός), ἄρρηκτος h. sup. 190 (σάκος), pr. 6 (πέδαις), ἄσαντος ch. 422 (θυμός), ἄσβεστος h. pr. 531, ἄστεκτος fr. 220, ἄτεγκτος al. fr. 413 (ἀ-ος παρηγορήμασιν), ἀτέχμαρτος al. pers. 910 (μοίρας ἀ-τοτάτης), ἀτόλμητος ag. 375⁶⁾, ἀτόπαστος fr. 115, ἄφρετος ag. 395, ἄφριθος h. ch. 1037, ἄφραστος h. sup. 94, pers. 165 (μέριμνα), ἄφρυκτος al. pr. 903 (ῥιμια), δυσαγκόμιστος pt. eum. 262 (αἶμα), δυσάγκριτος sup. 126 (πῶνοι), δυσάλωτος al. pr. 166 (ἀρχάν), δυσάρεστος al. eum. 928 (δαίμονας), δύσαρχτος pt. ch. 1024 (φρένες), δυσέκδυτος⁷⁾ fr. 435, δυσεύρετος al. pr. 816, δυσθέατος al. pr. 69 (θέαμα), δυσίατος al. ag. 1103 (κακῶν), δυσκατάπαντος al. ch. 470 (ἄλγος), δύσκριτος al. pr. 458 (δύσεις), ag. 981 (ὄνειράτων), δύσλεκτος pers. 702, δύσλυτος al. pr. 19, δύσοιστος al. pr. 690 (πήματα), δυσπάλαιστος al. ch.

¹⁾ ἀμάχητος a ceteris scriptoribus adhibetur.

²⁾ Grdz. 333.

³⁾ Cfr Passow.

⁴⁾ Grdz. 278.

⁵⁾ Cod. ἀπλήστου.

⁶⁾ Locus corruptus.

⁷⁾ Alii: δυσέκλυτος.

692, sup. 468, δυσλαράδελκίος sup. 386 (κότος), δυσπαράι-
τητος pt. pr. 34 (φρένες), δύσπεμπτος ag. 1190, δυσπολέ-
μιτος al. sup. 647 (Δῖον), δύσποτος eum. 266 (πώματος),
δυστέκμαρτος al. pr. 497 (τέχνην), δύσκλητος pt. ag. 1571,
ἐκκρουστος sept. 542 (δέμας) *qui moveri potest*¹⁾ (D.),
ἐκπλutos al. eum. 281 (μῖασμα), ἔναρκτος pers. 193 (στόμα),
ἐύβατος al. pr. 718 (εὖ-ος περᾶν ποταμός), εὐθήρατος al.
sup. 86, ἔναρκτος al. sup. 397, ἔναρπτος al. ag. 623,
εὐξύμβλητος al. pr. 775, εὐποτος al. pr. 676, εὐφώρητος
pt. ch. 353, εὐφύλακτος al. sup. 998, εὐχείρωτος al. pers.
452 (στρατών), κάτοπιτος al. ag. 307 (πορθμοῦ κ-ον²⁾ πρῶνα),
μεταλλακτός sept. 706 (δαίμων), παρβατός al.³⁾ sup. 1048
(φρήν), πρόσπлатος pr. 716 (π-οι⁴⁾ ξένοις).

P: ἀβάπτιστος al. pyt. II, 80 (ἄ-ος ἄλμας), ἕβατος
al. ol. III, 47 (σοφοῖς ἄ-ον κασόφοις), nem. III, 20 (ἄλα),
ἄδντος h. pyt. XI, 4 (ἄ-ον τριπόδιον θησαυρόν), ἄκαμπτος
al. istm. III, 71, pyt. IV, 72, ἀμαιμάκετος⁵⁾ h. istm. VII,
35 (τριόδοντος), ἀμβατός h. pyt. X, 27 (οὐρανός), ἄμβροτος
h. nem. X, 7, ἀμέτρητος istm. I, 37 (ἄλός), ἀναρίθμητος
al. ol. VII, 25 (ἀμπλακίαι), ἀνίκατος h. pyt. IV, 91
(φαρέτρας), ἀπάλαιστος nem. IV, 94, ἀπείραντος pyt. IX,
36 (ἀλκᾶς), ἀπείραντος al. nem. VIII, 38 (πεδίον), ἄπιστος
h. pyt. X, 50, ἄπлатος h. pyt. I, 21, ἄπλετος istm. III,
29 (δόξας), ἀπρόσικτος nem. XI, 48 (ἐρώτων), ἀπροσόρατος
ol. II, 74 (πόνον), ἄρρηκτος h. istm. V, 44 (φυνᾶν), ἄσβεστος
h. istm. III, 60 (ἀκτίς), ἄτлатος h. ol. VI, 38 (πάθας),
ἀτόλματος istm. VII, 11 (μόχθον), ἄτρυτος al. pyt. IV,
178 (πόνον), ἄτρωτος al. istm. III, 18 (ἄ-οι παῖδες θεῶν),

¹⁾ Alii aliter intelligunt.

²⁾ Cod. καίτοπιον. Dind: *prospiciens*; at potius, credo, signi-
ficat: *från (öfver) hvilken man kan se ned*.

³⁾ παραβατός.

⁴⁾ Cod. πρόσπλαστοι.

⁵⁾ Hujus verbi origo obscura est (vide Passow).

ἄφατος h. nem. I, 47 (μελέων), ἄφθιτος h. pyt. IV, 291, ἄφρηκτος al. istm. VII, 65 (χερί), δύσβατος al. nem. VII, 97 (ἀμαχανιᾶν), ἔμπρακτος pt. pyt. III, 62 (μαχανάν), παρρηκτός pyt. XII, 30.

Licet videre Aeschylum hujus generis (ββ) compositorum plus 70 usum esse, e quo numero supra 50 ipse novavit. Pindarus ad 30 adhibuit, quorum tamen multo plura ex parte ab Homero sumpsit, ex parte communia cum Aeschylo habet.

Sophocles quoque hujus generis composita finxit et quidem sæpius ita, ut priore in parte δυσ particulam poneret: ἀποτίβατος, κατάμεμπος, δυσθεράπευτος, δυσκάθαρτος, δύσμητος (cfr ἄρημπος), δυσπρόσοπτος (cfr ἀπρόσο-όρατος), δυσπρόσοιστος (cfr ἀπρόσοιστος, δύσοιστος), δυσκόμιστος, δυσλόγιστος, δυσέριστος, δυσπέλαστος.

γγ. *Pars posterior debendi vel necessitatis significationem habet.*

A potentiali significatione ad debendi atque necessitatis vim sine magna difficultate transitum est, id quod jam apud Homerum eo facilius fieri potuit, quod adjectiva verbalia in -τέος nondum orta erant: ἄδυτος, ἀπόβλητος (ἔπος, δῶρα) = ἀποβλητέος (Plat.). Cujus in -τέος formæ exempla apud Aeschylum quoque et Pindarum perpauca sunt¹⁾. Atque composita quidem verbalia in -τέος Pindarus nulla, Aeschylus unum habet: συγκαλυπτέος pr. 523 (λόγος). Ita factum est, ut talia qualia sunt ἄαπτος, ἀμέγαρτος a significatione *qui adiri non potest, cui invideri non potest* transirent ad significationem *quem adire, cui invidere non oportet (licet)*, cfr in latino sermone *inaccessus (lucus) = in quem accedere non licet*. Sed tamen et apud Homerum et apud Pindarum rara est hæc compositorum adjectivorum

¹⁾ Cfr Das V. II, 355 sqq.

verbalium in -τος significatio. Apud Aeschylum autem latius patuit.

Ae: ἄαπτος h. fr. 211, ἀβδέλνκτος fr. 130, ἀβουκόλητος sup. 929, ἀγέλαστος h. ch. 30 (ἀ-οις ξυμφοραῖς), ἄδαιτος ag. 147 (θυσίαν), αἰμνήστος al. pers. 760 (ἔργον), ἄθικτος al. ag. 371 (ὅσοις ἀ-ων χάρις πατοῖτο), ἀμέγατος h. pr. 402, sup. 642 (ποιῖμαν), ἀπενκτός al. ag. 638 (μήματα), sup. 790 (ἄνδρα), ἀπεύχετος ch. 155 (ἄγος), 624 (γαμήλευμα), ἀτλητος h. ag. 408 (ἄ-α τλᾶσα), ἐπήρατος h. eum. 958, ἐποίκτιστος ag. 1221 (γέμος), εὐδάκρυτος ch. 181 (τάδε), κατὰπτυστος al. ch. 632 (κακόν), eum. 68 (κόραι). Adjectivum quoque priore in parte poni potest: πόγγιλαντος al. sept. 368 (ἀλγέων), pers. 822 (θέρως), πανδάκρυτος al. sept. 654 (γένως), πάνδυρτος al. sept. 968 (ὦ π-ε σύ), πολυδάκρυτος h. ch. 333 (πένθη).

P: ἐπήρατος h. pyt. V, 73 (ζλέως), istm. V, 11 (δόξαν), εὐήρατος pyt. IX, 8, μεταλλακτός fr. 241.

Ex adjectivis verbalibus in -τος multa sunt quæ alias aliam habeant significationem: ἀδήριτος, ἀνικτος, ἀγρωσιτος, ἄκλαντος, ἀμφίλεκτος, ἀγέλαστος, ἄθεκτος, ἄτρωτος, ἀφθόνητος et alia. Sunt sane etiam quæ quo in numero ponenda sint pro certo statui non possit (ὄβατος, ἰδίτος, ἄαπτος, ἄπιστος).

Quod Curtius ¹⁾ dicit discrimen significationis interesse inter barytona et oxytona eorum verbalium in -τος, quorum pars prior sit præpositio, hoc apud Aeschylum et Pindarum nondum confirmatum est. Etenim ut oxytona non ita raro participii perfecti passivi significationem habent (Ae: ἐνδυτός, ἐπακτός, ἐπιστρεπτός, μεταλλακτός, προσδοκητός, προσπαρτός, συγκαλυπτός, P: ἐπακτός, ἐπιτακτός συνετός, ita hæc tantum oxytona potentialem vim habent: Ae: ἀνασχετός, ἀνεκτός; P: μεταλλακτός, παρφυκτός.

¹⁾ Das V. II, 361.

4. Pars posterior suffixo τα (τη) formata.

a. Prædicativa ratio interest inter partes.

Ae: ἀβροβάτης pers. 1072, fr. 57, ἑβδομαγέτης sept. 800.

b. Prior pars dativo adverbiali respondet.

a. Pars posterior activam vel intransitivam vim habet.

Ae: περιβρεμέτης pt. sept. 207 (π-τᾶν¹⁾ χαλινῶν), ἁδοβάτης pers. 924²⁾, ἀρχηγέτης al. sup. 251, 184, αἰριβάτης fr. 278, ἐλειοβάτης pers. 39.

P: ἀρχαγέτας al. pyt. V, 60, ol. VII, 78.

β. Pars posterior passivam vim habet.

Ae: πυραίστης al. fr. 303, πυθοορήστης ch. 940.

P: ἰοδέτας fr. 45, 6 (ἰ-τᾶν στεφάνων), χισσοδέτας³⁾ fr. 45, 9 (θεόν).

c. Prior pars adjectivum, adverbialem in modum positum.

a. Pars posterior intransitivam habet vim.

P: βαρυφθέγκτας fr. 265 (β-τᾶν λεόντων).

β. Pars posterior passivam vim habet.

Ae: οὐριοστάτης ch. 821 (οὐ-αν νόμον θήσομεν prospere institutus⁴⁾ (D)).

d. Prior pars adverbium.

a. Pars posterior activam vel intransitivam habet vim.

Ae: ἀλλέτας pt.⁵⁾ sept. 146 (σιόνων ἄ-ας), sup. 805 (μύρος ἄ-ας⁶⁾), ἀναστάτης ag. 1227, ἐπιστάτης h. sept. 815, pers. 379, ἐπιτιμητής al. pr. 77, ἐπόπτης al. pr. 299, fr.

¹⁾ Cod. περιγενετᾶν.

²⁾ Cod. ἀγδαβάται.

³⁾ Cfr Grdz. 628.

⁴⁾ Alii active interpretantur.

⁵⁾ ἀναλίτης.

⁶⁾ Ambobus locis hoc vocabulum tantum conjectura nititur.

305, 1 (ἐ-ην ἔποπα), καταβάτης al. pr. 359 (κεραυνός), κατόπτης h. sept. 41, 369, παραστάτης al. pers. 956, παρβάτης h. ¹⁾ eum. 553, προδότης al. pr. 1068, προστάτης al. sept. 408, προφήτης al. sept. 611, σκωμοτής al. eum. 127, ὑπηρετής al. pr. 954, 983.

P: ἐπόπτας al. nem. IX, 5, ἐριβρεμέτας h. istm. III, 64 (ἐ-τᾶν θηρῶν), ἐρικλάγκτας pyt. XII, 21 (ἐ-αν γόον), εὐεργέτας al. ol. II, 104, παραστάτας al. nem. III, 36, προφάτας al. nem. I, 60, συμπίοτας al. ol. I, 61.

β. *Pars posterior passivam vim habet.*

Ae: ἀτίτης ²⁾ ag. 72, eum. 256, ἐφείτης ³⁾ al. pers. 79, παρασπιστής al. fr. 309.

Hujus generis (4) compositorum in -της apud Homerum multa sunt et quidem plura activæ vel intransitivæ significationis: ἐμπυριβίτης, ἀκαλαρρείτης, βαθυρρείτης, ἡπεροπεντής, ἀγχιμαχητής, αἰειγενέτης, εὐρρείτης, μετανάστης, ὑποφήτης, ὑψιβρεμέτης; Hes: πρωτηρότης, μεταναιέτης, ὄψαρότης. Sed tamen ne passivæ quidem significationis exempla desunt apud Homerum: ἵπποκορυστής, χαλκοκορυστής (cfr simpl. κορυστής, ἀσπιστής).

Sophocles autem determinativa in -της pauca finxit (οἰοβώτης, ἀγροβότας, ὀρευσιβάτης, βαρυβρεμέτης).

5. Pars posterior suffixo ες formata.

a. *Prædicativa ratio interest inter partes.*

α. *Pars posterior significationem activam vel intransitivam habet.*

Ae: ἀρχιγενής ag. 1628 (ταῦτα τᾶπη κλαυμάτων ἀ-ῆ som blifvit (utgöra) början, cfr id quod nostri dicunt men-

¹⁾ παραβάτης.

²⁾ Alii active interpretantur.

³⁾ Alii active; cfr Pott II, 1, 968.

niskobblifven), αὐτάρκης al. ch. 757 (νήδους αὐ-ης τέκνων *sjelftillräcklig*), ἀρχαιοπρεπής al. pr. 407, ἀτιμοπενθής eum. 793, 822 (κόραι Νυκτὸς ἀ-εῖς), λευκοπρεπής sept. 88 (λεώς), μονοστιβής ch. 768 (εἰ ξὺν λοχίταις εἴτε καὶ μ-ῇ), ὁμοιοπρεπής ag. 793 (ξίγχαίρουσιν ὁ-εῖς).

β. *Pars posterior passivam vim habet.*

Ae: μονογενής h. ag. 898 (μ-ὲς τέκνον, cfr *min enfödde son*).

Horum (a) similia sunt Homérica: ἀλιοτρεφής, πρεσβυγενής, νεοθηλής; Soph: καινοπαθής.

b. *Prior pars dativo instrumenti respondet.*

α. *Pars posterior intransitivam vim habet.*

Ae: αἵματοσταγής al. sept. 836 (νεκρούς), Θεομανής al. sept. 653, πλουτογαθής ch. 801 (μυχόν), φονολιβής ag. 1427 (φ-εῖ τύχα), eum. 164 (φ-ῇ θρόμβον).

P: ποδάρεκς h. ol. XIII, 37 (ἀμέρα), pyt. V, 33.

β. *Pars posterior passivam vim habet.*

Ae: ἀλιβαφής pers. 275, ἀλουργής ag. 946, βροτοστγής pr. 799 (Γοργόνες), ch. 51 (δνόφοι), γηγενής al. pr. 351, Λαρειογενής pers. 6, 145, Λιογενής h. sept. 127, δορυπαγής sup. 743 (νῆας), ἡλιοστιβής pr. 791 (ἀντολάς), Ἡφαιστοτυκής fr. 66 (δέπας), Θεοφιλής al. pr. 281, 2 (τύχας), eum. 869 (χώρας θ-εστάτης), θυμοπληθής¹⁾ sept 686 (ἄτα), Καδμογενής al. sept. 302 (στρατόν), κροκοβαφής pt. ag. 1121 (σταγών), κωπήρης al. pers. 416 (στόλον), λαοπαθής pers. 945, Λητογενής al. sept. 149, λινορραφής al. sup. 134, Νειλοθερής sup. 70 (παρειάν), νυκτηρεφής ag. 460, παμμιγής pt. pers. 269, παντομυσής eum. 644 (κνώδαλα), πετρηρεφής al. pr. 300, πισσήρης ch. 268 (κηκῖδι π-ει φλογός) πλανο-

¹⁾ Alii active interpretantur.

στιβής eum. 76 (χθόνα), πλινθυφής pr. 450 (δόμους), τοξοτευχής sup. 288, χαλκήρης h. pers. 408 (στόλον), χθονοτρεφής ag. 1407.

P: ἀλιερκής ol. VIII, 25 (χώραν), θεοφιλής al. istm. V, 62 (πόλιν), λαοσεβής pyt. V, 95 (ἥρωες).

c. *Prior pars dativo loci respondet.*

α. *Pars posterior intransitivam vim habet.*

Ae: ἑτερορρεπής al. sup. 403 (Ζεὺς), ὁσφυαλγής al. fr. 374, πεδοστιβής al. pers. 126 (λεώς), sup. 1000 (κνώδαλα), φρενομανής ag. 1141.

β. *Pars posterior passivam vim habet.*

Ae: Αἰγυπτογενής pers. 35, Σουσιγενής pers. 643 (θεόν), Ἀσιατογενής pers. 12 (ἰσχύς), ἀμαξήρης al. ag. 1054 (θρόνον), ἡπειρογενής pers. 42, μεσολαβής eum. 157 (μ-εῖ κέντρον), πεδιήρης pers. 566 (κελεύθους), ποδήρης al. ag. 1594 (τὰ μὲν π-η), ag. 898 (στέγης στῆλον π-η), φρενώλης sept. 757.

Apud Homerum non pauca sunt quorum prior pars dativo adverbiali respondeat: ἀνεμοτρεφής, διογενής, διοτρεφής, κεντριρεκής, κυκλοτερής, μοιρηγενής, ὕδατοτρεφής, αἰθριγενής, ἀλιάης, λυκηγενής; Hesiodus: αὐτοφυής, Θηβαγενής. Dativo loci Pindarus quidem nulla habet quorum prior pars respondeat. Cujus generis Sophocles quoque nulla aut pauca finxit. Contra non desunt apud Sophoclem quorum prior pars dativo instrumenti respondeat: αὐτοδαής, αὐτοσφάγής, αἰμοβαφής, ἵππομανής, θνητογενής, θεογενής, καρπομανής, λινογενής, μουσομανής, νευροσπαδής.

d. *Prior pars adjectivum, adverbialiter positum.*

α. *Pars posterior activam vel intransitivam vim habet.*

Ae: βαρυνπεσής eum. 369, ἰστοριβής ag. 1443 (ξύνενος σελημάτων ἰ-ής¹⁾), μεγαυχής pt. pers. 641 (δαίμονα), παντ-

¹⁾ Cod. ἰστοριβής.

αρκής pers. 855, πολυκρατής ch. 406, ὠμοδακής sept. 692 (ζυμερος).

P: μεγαυχής pt. nem. XI, 21 (παγκρατίω), νεοθαλής h. nem. IX, 48 (νικαφορία), ὀξυρεπής pt. ol. IX, 98 (δόλω).

β. *Pars posterior passivam habet vim.*

Ae: ἐπασσυνερωτριβής ch. 426 (ἐ-ῆ τὰ χειρὸς ὀρέγματα), καινοπιγής sept. 642 (σάκος), λευκήρης pers. 1056 (τρίχα), νεογενής al. ch. 530 (δάκος), νεοζυγής h. pr. 1009 (πῶλος), νεοσπαδής eum. 42 (ξίφος), νεοσφαγής al. fr. 433 (ταῦρος), ὀρθοδαής ag. 1022 (τὸν ὁ-ῆ ἀνάγειν), παμφαής al. pers. 612 (μέλι), παντελής al. ch. 560 (σαγήν), sup. 601 (ψηφίσματα), πανώλης al. sup. 96 (βροτούς), pers. 732 (δῆμος), πλειστήρης eum. 763 (ἅπαντα π-η χρόνον), ταχύρης pt. sup. 33 (ὄχω τ-ει).

P: πολυγαθής h. pyt. II, 28 (εὐναί).

Cum his comparanda sunt HomERICA talia qualia sunt ἀπαλοτρεφής, θεσπιδαής, νεηγενής, νεοαρδής, νεοτευχής, πολυκαγής, πολυσπερής, πρωτοπαγής. Sophocles hujus generis perpaucā finxit (νεηκονής, νεοπλυνής).

ε. *Prior pars adverbium.*

α. *Posterior pars activam vel intransitivam vim habet.*

Ae: ἀεικής h. pr. 97, ἀκλαγγής pr. 803 (κύνας), ἀληθής h. sept. 439, ἀμφιθαλής h. ag. 1145 (ἀ-ῆ κακοῖς βίον), ch. 394 (Ζεύς), ἀμφιλαφής al. ag. 1015 (δόσις, cfr nostrum omfattande = stor), ch. 331 (γός), ἀνωφελής al. pr. 33, ἀσεβής h. sept. 831, ἀσινής h. sept. 826, ag. 1341, ἀτερπής h. sup. 685, pr. 31, ἀφειδής al. ag. 195 (νεῶν τε καὶ πεισμάθων ἀ-εῖς), δυσσεβής al. sept. 598, δυστερπής ch. 277 (κακά), ἐκπρεπής h. pers. 442, 184, ἐμβριθής al. pers. 693, ἐμμιανής al. pr. 675, eum. 860, ἐμπρεπής al. sup. 116, ἐξαρκής al. pers. 237, ἐπιβριθής eum. 965, ἐπιτυχής al. sup. 744 (κότῳ som träffar målet), εὐθαλής pt. fr. 304, 5,

εὐπειθής al. *som lätt öfvertalar* ag. 274, ch. 259, sup. 623, εὐπετής al. pers. 95 (πηδήματος), sup. 995 (μύσαγμα), 1011 (τόδε) cfr nostrum *faller sig lätt*, εὐπρεπής al. pers. 833, εὐσεβής al. ag. 372, εὐτραφής al. ch. 898 (γάλα), sept. 309 (ὑδωρ), εὐφεγγής al. pers. 387, εὐφιλής eum. 197 (ποιίμνης εὐ-ής), εὐώδης h. pers. 617, ag. 597, ναμερτής h. pers. 246, νηλής h. pr. 42, ὀπισθοβριθής fr. 360 (ἔγχος), συμπρεπής sept. 13, sup. 458, ὑπερβαρής ag. 1175, χαμαιπετής al. ag. 920 (βόαμα), ch. 964.

P: ἀλαθής h. ol. I, 28, ἀμφιλαρής al. ol. IX, 88 (δύναμις), ἀναιδής h. nem. XI, 45 (ἐλπίδι), ol. XI, 110 (πότιμον), ἀσεβής h. fr. 97, 1, ἀτρεκής h. ol. III, 12, διαπρεπής al. istm. IV, 49 (δ-έα νῆσον), ἐκπρεπής h. pyt. VII, 14, εὐθαλής al. pyt. IX, 74, εὐσεβής al. ol. III, 43, εὐτερπής pt. ol. VI, 105 (ὕμνων εὐ-ἐς ἄνθος), εὐώδης h. ol. VII, 32, nem. XI, 41, νηλής h. pyt. XI, 22, προπετής al. nem. VI, 65 (κλᾶρος), χαμαιγενής h. pyt. IV, 98 (ἀνθρώπων), χαμαιπετής al. pyt. VI, 37 (ἔπος), ol. IX, 13 (λόγων).

β. *Pars posterior passivam habet vim.*

Ae: ἀβλαβής al. sept. 68, pers. 555, ἀμεμφής sup. 581, ἀσινής h. ch. 1018, eum. 315, ἀστιβής al. sept. 859 (χέρσον), ἀσφαλής h. pers. 348, ἀσχαδής fr. 363, ἀτενής h. ag. 71, ἀφανής al. sept. 860, fr. 55, 9, δυσμαθής al. ag. 1255, δυσφιλής al. ag. 1232, ἐγγενής al. sept. 582, ἐκφανής al. pers. 398 (ἐ-εἰς ἰδεῖν), eum. 244, ἐμφανής al. pers. 518, ἐμφορής al. ch. 206, ἐξώλης al. sup. 741, ἐπιχαρής pt. pr. 160 (ὅτι τὰδ' ἐ-ῖ), εὐμαθής al. eum. 442, εὐπειθής al. eum. 829, εὐπιθής pr. 333, ag. 982, εὐσταλής al. pers. 795 (στόλον), εὐφιλής ag. 34 (εὐ-ῖ χέρα), ζαπληθής pt. pers. 316 (γενειάδα), ἰθαγενής h. pers. 306, κατηρεφής h. eum. 294, παλαιγενής h. pr. 220, περιπετής al. ag. 233 (πέπλοισι π-ῖ *kringfladdrad*), προσφερής al. ag. 1218 (π-εἰς μορφώμασιν),

ch. 176 (π-ής ιδεῖν), προσφιλής al. sept. 580, συγκληνής fr. 79, συμμυγής al. sept. 741, ὑπερτενής pt. fr. 127, c, ὑπερφυής al. fr. 226 (σμίνθος).

P: ἀβλαβής al. pyt. VIII, 56 (λαῖν ἄ-εῖ), ol. XIII, 26 (λαόν), ἀμεμφής ol. VI, 46, ἀπειθής al. fr. 15 (τύχα), ἀστραβής al. ol. II, 90 (ἄ-ῃ κίονα), ἀσφαλής h. pyt. III, 86, ἀτειρής h. ol. II, 36 (ἄ-εῖ σὺν ἀγαθῷ), ἀτενής h. nem. VII, 88 (ἄ-εῖ νόψ), ἀφανής al. fr. 223 (ταρτάρον), ἐγγενής al. nem. X, 51 (σφίσιν ἐ-ές), ἐμφανής al. fr. 229 (ἄλγος), ἐμφυής ol. X, 20, ἐπιφανής al. pyt. VII, 7, ὁμοκλής pt. fr. 70, συγγενής al. pyt. V, 17, IV, 133, τηλεφανής h. fr. 95, 7.

Jam apud Homerum multa sunt exempla illius, quod supra pertractavi, generis (e) quum activæ vel intransitivæ significationis (ἀριπρεπής, ἀπειθής, δυσαής, ἐκπρεπής, ἐπηρεφής, παλιμπετής, ὑπεραίς) tum etiam plura passivæ (ἀριφραδής, εὐεργής, εὐήρης, εὐκαμπής, εὐπηγής, εὐρραφής, παλαιγενής, ἀρηρεφής, ἀμφιδρυφής, κατηρεφής). Sophocles quoque nonnulla finxit: ἀποστιβής, καταρρυνής, ὑπερβριθής — ἀκαλυφής, ἀστεργής, ἀψεγής, διηλιγής, καταστεργής, κατασκαφής.

Etiam ex adjectivis verbalibus in -ής unum alterumque ad significationem potentialem transisse videtur (Ae: δυσμαθής, εὐμαθής; P: ἀστραβής ἀμεμφής; cfr Hom: ἀαγής, ἀτειρής ἀριφραδής, Soph: ἀστραφής):

In generis determinativi adjectivis verbalibus in -ής adhibendis licet videre Aeschylum multo copiosiore quam Pindarum fuisse. Nam quum Pindarus ad 40 adhibuerit, Aeschylus ad 140 usus est. Ac si ea omittuntur, quæ aut ab Homero sumpta sunt aut utrique sunt communia, Aeschylus plus 100 novavit, quorum dimidia fere pars a nullo alio scriptore adhibita est, Pindarus contra tantum 12 finxit (tria ab eo solo adhibita). Id quoque animadvertendum est, quum Aeschylus priore in parte non minus sæpe nomen quam adverbium ponat, Pindarus cum adjectivis verbalibus in -ής nomen perraro conjunxisse. Homerus

quidem magna in multitudine hujus generis verbalium nomen priore in parte habet.

6. Pars posterior suffixo *της* formata.

Ae: ἀναλυτήρ ch. 159, ἀναστατήρ sept. 1015, ch. 303, ἀτιμαστήρ sept. 637, διαλλακτήρ pt. sept. 908, ἐπαμβατήρ ch. 280 (σαρκῶν ἐ-ας λειχῆρας), ἐποπιτήρ al. sept. 640, καταισχνιτήρ ag. 1363, κατοπιτήρ al. sept. 36, ὑπασπιστήρ sup. 182 (ὄχλον δ' ὑ-ῆρα), ἐξαστήρ fr. 366.

Pindarus unum habet: συνοικιστήρ ol. VI, 6. Hom: ὁμοκλήτηρ.

Hæc omnia sunt nomina agentis, excepto ἐξαστήρ, quod nomen instrumenti significat. Comparari possunt ea quæ nostri dicunt *kaffekokare*, *brännvinsprofvare* et similia. Nonnumquam adjectivorum in modum cum substantivis conjunguntur: ἐπαμβατήρας λειχῆρας, ὄχλον ὑπασπιστήρα.

7. Pars posterior suffixo *τωρ* formata.

Ae: θεομήστωρ pers. 654, πολυμήστωρ sup. 535, δεσυνάτωρ sept. 293 (δράκοντας), ἐκδέκτωρ fr. 194 (πόνων ἐ-ωρ), ἐφάπτωρ pt. sup. 312, προσίπτωρ eum. 119 (οὐκ ἐμοὶ π-ες), 441 (σεμνός), συλλήπτωρ al. ag. 1508, συνδαίτωρ eum. 351, συνίστωρ al. ag. 1090 (στέγην σ-ορα αὐτοφρόνα κακά, συνοικήτωρ eum. 833.

Hom: ἐπιβότωρ, ἐπίστωρ; Soph: ἐπερίστωρ.

Talia nulla inveniuntur apud Pindarum.

Dignum est observatu quod nonnumquam fit, ut nomen agentis cum objecto, quod ajunt, conjungatur: συνίστορα αὐτοφρόνα κακά (cfr Cav. Synt. § 30. A. anm. 2).

8. Pars posterior suffixo *τι* formata.

Ae: κεντροδήλῃτις sup. 563 (ὀδύναις κ-τισι¹), cfr id quod nostri dicunt: *stickande smärta*), πυρδαῖτις ch. 606 (π-ῆτιν²) πρόνοιαν).

¹) Cod. κεντροδῆλῃταις.

²) Cod. πυρδαῖ τινα.

Talia composita apud Pindarum nulla sunt, apud Aeschylum dubia, quum illa duo conjectura nitantur. Hom: νῆστις.

9. Pars posterior suffixis *μον, ον* formata.

a. Pars posterior activam vel intransitivam habet vim.

Ae: ἵπποβάμων al. pr. 805 (στρατὸν ἰ-ονα som färdas till häst), sup. 284 (ἰ-οσιν καμήλοισι gå som häst i. e. göra en hästs tjenst, cfr gå som slaf, dräng et similia), λεοντοβάμων fr. 224 (σκάφη λ-ων som går (står) på lejonfötter), πεδοβάμων ch. 591 (πιτανά τε καὶ π-ονα) — ἀμνήμων al. sept. 606, ἀξυνήμων ag. 1060, ἀφράσμων h. ag. 1401, εὐθνήμων al. ch. 84 (δωμάτων εὐ-ες), εὐτλήμων al. pers. 28.

P: ἀμνάμων al. istm. VI, 17.

Ae: ἀπόλλων ag. 1080 (ἀ-ων¹⁾ ἐμός).

P: ἀμφικτίων al. pyt. IV, 66 (ἀ-ίονες), περικτίων h. nem. XI, 19 (π-όνων).

b. Pars posterior passivam habet vim.

Ae: αὐτορέμων fr. 117, ἀτρεύμων sept. 875 (κακῶν ἀ-ες).

P: ὀλβοθρέμων fr. 245 (Κῆρες).

10. Pars posterior suffixis *σιο, μο, λο, νο* formata.

Ae: ἀνάρσιος h. ag. 511, πεδάρσιος al. pr. 269 (i. q. μετάρσιος), εὐθνήσιμος ag. 1293 (αἰμάτων), ὑπερτοξεύσιμος al. sup. 473 (μῖασμα οὐχ ὑ-ον), τοξόδαμνος al. pers. 86 (τ-ον Ὕλη), ἀτέραμνος h. pr. 190, 1062, ξέιτηλος al. fr. 155 (αἶμα), εὐπέμπελος eum. 476 (μοῖραν).

P: διαπρύσιος¹⁾ h. nem. IV, 51, παλίμβαμος pyt. IX, 18 (π-ους ὁδούς), παρμόνιμος al. pyt. VII, 20 (εὐδαι-

¹⁾ Ἀπόλλων nom. pr. ambiguo ab ἀπόλλυμι derivatur; cfr ἱλέαντες (ag. 689) et similia.

¹⁾ Cfr Grdz. 601.

μονίαν), ἑπαλπνος ¹⁾ pyt. VIII, 88, εὐτράπελος al. pyt. IV, 105 (ἔπος), pyt. I, 92 (κέρδεσσι), παλιντράπελος ol. II, 41 (πῆμα), ὑπερφιάλος ²⁾ h. pyt. IV, 111.

11. Participia suffixis ντ (αντ), feminina suff. εσ-ja, α formata.

Ae: τοξοδάμας pers. 26, ἡριγένεια h. fr. 357, ἀμφίσβαινα pt. ag. 1233.

P: εὐρυμέδων al. ol. VIII, 31, ἀδάμας ³⁾ h ⁴⁾ pyt. IV, 71, fr. 88, 3, ἀκάμας h. nem. VI, 40 (πόντου) ol. I, 87 (ἵππους), σχοινοτένεια al. fr. 47 (ἰοιδά).

12. Pars posterior stirps verbalis nullo suffixo addito.

Ae: δοριζμής ch. 365 (δ-ῆτι λαῶ), λιμοθνήs ag. 1274, νεοκράs al. fr. 336 (ν-ἄτας σπονδάs) ch. 344 (ν-ἄτα φίλον), ἀγνώs (ignotus) h. ch. 677, sup. 993, ὀδυνοσπάs fr. 374 (γέροντος), ἐπιγλs al. sept. 34, μονόζυξ pers. 139, κρυσταλλοπήs pers. 501 (κ-πῆγα διὰ πόρον), οἰστροπλήs al. pr. 681, κατῶρυξ h. pr. 452.

P: ἀγνώs h. istm. II, 12 (οὐκ ἄ-ωτ' αἰίδω ignotus), pyt. IX, 60 (ἄ-ῶτα θηρῶν ignarus), istm. II, 30 (ἄ-εs κώμων ignarus), ἀρίγνωs nem. V, 12 (υἱοί).

Hom: νεοθυμής, δίζυξ, δίπλαξ, τρίπλαξ, ἀθυμής; Soph: βαρυβρώs, ἀμφιτερής, σιδηροθυμής, νεοσπάs, ὀλοσπάs, ὀξυπλήs, κυματοπλήs, ἀρρώξ, ἀμφιπλήs, ἀντιπλήs, καταρρώξ.

Dignissimum est observatu quod adjectiva verbalia, quorum prior pars sit α privativum, cum genetivo et activa et passiva significatione non raro conjunguntur, quod genus ne ab Homero quidem plane alienum est: ἄσιτος, ἄπαστος

¹⁾ Cfr Grdz. 264.

²⁾ Cfr Grdz. 708.

³⁾ Pro substantivo adhibetur.

⁴⁾ Nomen proprium.

ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος (Od. IV, 788). Atque sæpius sane adjectiva verbalia in -τος ita adhibentur: Ae: ἄγευστος λέκτρων fr. 238 (γεύεσθαι τινος *smaka på något*), ἄτρεστος¹⁾ μάχας pr. 416, ἄγων οὐκ ἀφρόντιστος νείκης παλαιᾶς *väl förberedd genom den gamla tvedrägten* (cfr Cav. Synt. § 72 r. anm.) ag. 1377, φίλων ἄπιστοι *ej öfvertalade af v.* sept. 875, ἄφρακτοι (*lösta, forsande från*) σταγόνες δυσχίμου πλημμυρίδος ch. 186, ἀκόρεστος (*omättlig på*) αἰχμῆς pers. 999, ἀκόρετος βοᾶς ag. 1143, ἄπληστος κακῶν eum. 976, μάχης sup. 742, ἄμεμπτος χρόνου (*med afs. på t.*) sup. 629. P: ἀβάπτιστος ἄλμας (cfr ἀφρόντιστος) pyt. II, 80, ἄγνωστος (act.) ψευδέων ol. VI, 67, ἄγνωστος (pass.) ἀπειράτων istm. III, 48, ἀκλάρωτος (*utan andel*) χώρας ol. VII, 59, ἀπειράτος (*utan erfarenhet af*) καλῶν ol. X, 18, ἄ-ος ἀλλοδαπῶν nem. I, 23.

Aliis suffixis formata verbalia ita rarius ponuntur: πολυκτόνων οὐκ ἄσκοποι (act.) θεοί ag. 461, νεῶν τε καὶ πεισμάτων ἀφειδεῖς (act.) ag. 195, αἴσαν ἀγνώτα (act.) θηρῶν pyt. IX, 60, οὐκ ἀγνώτες (act.) κώμων οὔτε ἀοιδῶν istm. II, 30, κακῶν ἀτρεύμονες *ej utmattade af, trötta (mätta) på lidanden* sept. 875, cfr ἀφρόντιστος.

Etiam ea, quorum prior pars est alia particula atque α privativum, nonnumquam cum genetivo conjunguntur: *significatio activa vel intransitiva*: Ae: ποιμνῆς τοιαύτης δ'οὔτις εὐφιλῆς (*älskar en sådan hjord*) θεῶν eum. 197, γυναικες δωμάτων εὐθήμονες (*ordnarinnor*) ch. 84, χάριν ἀπότροπον κακῶν ch. 42, τῶν δυσσεβοίντων δ' ἐκφορωτέρα πέλοις eum. 910, γᾶς ἔννομοι sup. 565, μανίας ἐπαγωγὸν ὁμοκλήν fr. 55, γᾶς ἐπιμόλους sept. 629, ναῶν ἐπόχους pers. 54, (παῖδα) ἐπιδὸν ἀημάτων ag. 1418, λέκτρων σύννομι' εὐγενὲς γέναι pers. 704; *significatio passiva*: Ae: οἱ θεῶν ἀγχίσποροι fr. 155, μυχοῦ δ'ἄφερκτος ch. 446, διάδετοι

¹⁾ τρέσσ' Ἀίδης ἀσβίστου κελάδου (Hes.).

γενῶν ἱππιᾶν χαλινοί sept. 122. P: ἐχθρῶν ἀπάρογοι pyt. VIII, 90, ἀντίτομα ὀδυνᾶν pyt. IV, 221.

De singularibus quibusdam determinativorum generibus.

In numero eorum compositorum, quorum pars posterior est adjectivum verbale, sunt nonnulla quæ propter eam rationem, qua adhibeantur, eodem loco, nulla posterioris partis suffixi ratione habita, exponenda sint. Duo sunt genera distinguenda.

1. *Unum est horum.*

Ae: ἀνδροθνής¹⁾ ag. 814 (ἀ-ήτας Ἰλίον φθοράς Trojas förstöring, i hvilken männen stupade), ἀνδροκμής²⁾ al. ch. 889 (ἀ-ήτα πέλεκεν bila genom hv. män stupa), eum. 248 (μόχθοις ἀ-ήσι), 956 (ἀ-ήτας τύχας), sup. 679 (ἀ-ής λαιγός), δακρυοπετής sup. 112 (πάθρα δ-πετῇ³⁾ lidanden till följd af hv. tårar rinna), αἰμόρροτος fr. 230 (αἰ-ντοι φλέβες ἄδρор i hv. blodet strömmar), δακρυσίστεκτος⁴⁾ pr. 398 (δ-ον ῥέος ström af rinnande tårar), τριχορρής fr. 270 (δέρμα ι-ές⁵⁾ hud på hv. håret faller af), χειμάρρος h. fr. 280, 3 (πλεχτάνην χ-ον regnströmsvirvel), χρυσόρροτος pr. 805 (ῥᾶμα χ-ον guldströmmande flod), ἀνθόνομος sup. 539 (ματέρος ἀ-ους ἐπιπλάς min moders blomsterbetningshöjder = fält, på hv. blommor afbetades), βούνομος al. fr. 243 (β-οί τ' ἐπιστροφαί oxbetestillhåll = platser, der oxar beta), βούθυτος al. ch. 261 (β-οις ἐν ἡμασιν oxoffringsdagar), sup. 706 (β-οισι τιμαῖς fester der oxar offras).

P: ἱερόθυτος al. fr. 225 (ἱ-ον θάνατον offerdöd = såsom offer liden död), πολύθυτος al. pyt. V, 77 (π-ον ἔρανον

¹⁾ Cfr λιμοθνήs ag. 1274.

²⁾ Dind: viros interficiens; cfr tamen δορικμηῆ λαῶ (ch. 365).

³⁾ Dind. lacrimas ciens.

⁴⁾ Dind. lacrimis stillans.

⁵⁾ D. pilos amittens.

gästabad, der mycket offras), nem. VII, 47 (*πομπαῖς mångoffersfester*).

Hujus generis composita ad nomina sua ita adjunguntur, ut posterior compositi pars significet actionem, cujus subjectum, quod ajunt, prior pars sit. Id autem vocabulum, ad quod refertur compositum, significat, quo tempore vel quo loco vel quo instrumento vel qua causa actio fiat. Cui rationi verba transferendi non nihil simile noster sermo habet: *sittande plats, lek* (*på hv., i hv. man sitter*) (cfr Eur. Phoen. 293: *γονυμετεῖς ἔδρας* (*knäfallande ställning*) *προσπίτω σ', ἄραξ*), *stående plats, gående middag* (*under hv. man går*), *lidande gång* (*genom hv. det lider framåt*), multa ejusdem generis. Si quæritur quo modo illa græca composita suethice interpretanda sint, possunt sane sententiis relativis dissolvi eo modo, quem supra significavi. Qua in re similia sunt quodam modo compositis possessivis: *ἀμβλωπὸς βίος ett lif under* (sive: *i följd af*) *hv. blicken blifver slö*, *μεγιστόπολις den genom hv. staden blifver stor*. Sed nonnumquam posterior pars nomini illi sine translatione adjuncta esse cogitari potest, ita ut prior pars prædicative vel adverbialiter ponatur vel etiam objecti munus sustineat: *δακρυπετῇ πάθρα lidanden som* (*strömma ut såsom*) *ge sig uttryck i tårar*, *δακρυόιστακτον ῥέος af tårar flödande ström*, *χρυσόρευτον νᾶμα flod, som låter guld strömma*¹⁾. Quin etiam licet ex conjunctione vocabulorum composita ita fingere, ut pars posterior græci compositi nomine actionis suethice reddatur: *tåreströmslidanden, oxoffringsfester*. Quocumque modo suethice interpretamur, græca illa composita cum nominibus suis ad unum tam arte confusa videntur, ut, quae ratio esset inter partes, non plane intelligeretur.

Tamen ad illustrandam eam quæ est inter partes rationem non alienum est comparare talia composita qualia

¹⁾ Cfr Cav. Grekisk Syntax § 33 anm. 3.

sunt: βουκολεῖν βοῦς, ἵππους (Hom.), οἰνοχοεῖν νέκταρ (Hom.), ταυροκτονεῖν βοῦς (Soph.), μηλοσφαγεῖν ἱερά (Soph.). Nam ut hæc quæ attuli composita conjunguntur cum objectis, quæ eandem fere habeant significationem quam habeat compositi prior pars, ita ut hæc quodam modo obscuretur, sic talibus qualia sunt ἀνθρόμοι ἐπωπαί, βούθυτα ἥματα, ἱερόθυτος θάνατος, πολύθυτος ἔρανος, πομπή, τυμβοχωστον ἔρμα (Soph.), ῥακόθυτος στολή (Eur.) respondentia activa composita cogitari possunt: βουθύειν ἥματα, ἱεροθύειν θάνατον, ῥακοθύεσθαι στολήν et cetera eodem modo.

Ab Homero illud genus verba transferendi alienum fuisse videtur, nisi huc referendum est: ἱππήλατος νῆσος, γαῖα, ὅ, land, der hästar köras.

Contra Sophocles et Euripides multa hujus generis composita adhibuerunt: Soph: ἀγέλαις βουνόμοις OR. 26 *betande oxhjordar*, σπείραισι δικτυοκλώστοις Ant. 347 *till nät flätade slyngor*, ἔρμα τυμβόχωστον Ant. 849 *till grafhög uppkastad kulle*, οἰνοχύτου πώματος Phil. 715 *bägare i hv. vin blifvit gjutet*, αἱμορραγίς φλέψ Phil. 825 *ådra ur hv. blodet strömmar fram* (cfr δακρύων ῥήξασα νάματα Trach. 919, ῥήγνται φλέψ Xen. Hist. gr. V, 4, 58); Eur: ἀρκιστάταν μηχανάν Or. 1422 (cfr ἀρκύστατον p. 22), βουθύτω ἡδονή Ion. 664 *oxoffringsfest*, βούθυτον ἀμέραν Hel. 1474 *oxoffringsdag*, ῥανίσιν αἵματορρύτοις Iphig. Aul. 1515 (cfr δακρυοπετῇ πιάθρα), ῥακοθύτω στολᾷ Rhes. 712 *påklädd trasdrägt*.

2. Alterum genus est horum:

Ae: ἀλίτευτος al. pers. 945 (ἀ-α βάρη *olyckor genom kringkastning på hafvet*), δορίπονος al. sept. 628 (δ-α κακά *olyckor genom ansträngning (kamp) med lansen*), ἀδαμαντόδετος pr. 148, 426 (ἀ-τοισι (-οις) λίμας *misshandling genom fjettring med stål (bojor)*), ἀρείφατος h. eum. 913 (ἀ-ων ἀγώνων *strider som utkämpas under mör-*

dande genom Ares), fr. 146 (ἀ-ον λῆμα djerfhet, som yttrar sig i mördande genom Ares), δημήλατος sup. 614 (φυγῇ δ-ω flykt i följd af bortdrifning genom folket), δημορριφής ag. 1616 (δ-εῖς λευσίμους ἀράς af folket genom stening verkställd förbannelse), δορικανής sup. 987 (δ-εῖ μόρῳ genom mord med lans åstadkommen död), δοριλέματος fr. 128 (δ-ους μόχθους lidanden genom misshandling med lans), ξυποδήλητος ch. 729 (ξ-οισιν ἀγῶσιν strider genom (under) mord med svärd), ag. 1528 (ξ-ω θανάτῳ död genom mord med svärd), οἰστροήλατος pr. 580 (οἰ-ω δέιματι förskräckelse i följd af förföljelse genom brömsen), παιδότητος eum. 496 (π-α πάθεα lidanden (förorsakade) af sår genom barn), πισσοκώητος h. fr. 118 (π-τω πυρὶ eld, som upptändes (hvars upptändande underlättas) genom (föremålets) bestrykning med tjära). Nihil Pindarus simile habet.

Quum illud prius genus id habeat admirationis, quod prior pars quodam modo subjectum est posterioris partis: βούθυτος τιμή fest vid hvilken oxar offras, hæc ad quæ nunc transgressus sum composita per se ipsa nihil habent dignum animadversione. Prior enim pars dativo adverbiali (instrumentali, locali) respondet, ita ut posteriorem partem determinet. In eo autem hæc illis similia sunt, quod pars posterior actionem significat. Sed magnum est discrimen inter eas rationes, quibus utriusque generis composita ad nomina sua adjunguntur. Nam quum ea nomina, ad quæ illa priora composita transferuntur, significant quo tempore vel quo loco vel quo instrumento actio fiat, hæc contra ita transferuntur, ut pars posterior compositi significet actionem e qua quid oriatur vel quacum conjunctum sit. Quo autem munere illic primarium, ut ajunt, vocabulum fungitur, id hic priori compositi parti datum est. Positæ sunt hujus generis translationes in eo, quod in græco sermone non raro fit, ut cum objectis, quæ proprie apta sint verbis latius patentis significationis jungantur an-

gustioris significationis verba ita ut illam vim majorem singulari quodam modo habeant¹⁾. Quam ob rem hæc ratio composita nominibus adjungendi cogitanda est orta ex eo, quod nomen illud objectum erat ejus verbi, cujus stirps in posteriore parte posita est: ἐλαύνειν φυγὴν *genom bortdrifning åstadkomma flykt* (δημήλατος φυγή), ῥίπτειν ἄράν *genom kastande verkställa förbannelse*, (δημορριφίης ἄρά), τιτρώσκειν πάθεα *genom sår förorsaka lidanden* (παιδότηρωτα πάθεα), cetera eodem modo.

Ad suethice interpretandum quamquam sæpius circuitione opus est, tamen etiam licet composita ita fingere ut posteriorem compositi partem nomine actionis reddamus: *steningsförbannelse* (*steningsstraff*) *genom folket, tjärbestrykningseld*.

Ab Homero hoc genus verba transferendi prope alienum fuisse videtur: κληροπαλῖς (*hymn.*) *genom skakning med lotterna åstadkommen (fördelad)*. Soph: δημόλευστος φόνος, λιθόλευστος Ἄρης.

Etiam ex iis quæ supra (p. 30 sqq.) exposuimus compositis est unum alterumve, quod hac ratione interpretari liceat: πολέδονος πλάνη (p. 31) *irrfärd genom (under) mycket kringdrifvande*, νεκτίπλαγκτος πόνος (p. 43) *lidande i följd af kringdrifvande om natten*, δυσζύματα κακά (p. 46) *olyckor i följd af förderfligt svallande*. Possunt tamen talia qualia sunt πολέδονος πλάνη, νεκτίπλαγκτος πόνος ita intelligi, ut adjectiva illa genetivo respondeant, quod genus apud poetas non raro usurpatur; cfr πρωτοκτόνοισι πρωτοτροπαῖς Ἰξίονος (p. 31) *Ixions, den förste mördarens böner*, ἀντίτυπον δέμας (p. 35), διαδρόμους φυγὰς (p. 35), χαμαιπετὲς βόαμα (p. 60).

Hic animadvertendum est nonnumquam fieri, ut posterior pars etiam tum quum activam habeat vim, signi-

¹⁾ Cfr Cav. Synt. § 33.

ficet actionem, e qua quid oriatur vel quacum conjunctum sit: ἀντικτόνοις ποιναῖσι (p. 35) *straff som består deri att man till gengäld dödar*, ἀντιφόνων θανάτων, ἀ-ους ἄτας *förderf som är förenadt med vedergällningsmord*, ἀντίμολπον ἄχος (ὑπνου) (p. 35) *i sång bestående botemedel mot sömn*. De hoc genere, quod in dependentiæ compositis multo latius patet, infra copiosius disseram.

II.

Composita possessiva.

Hoc est, ut jam supra (p. 1) breviter significavi, inter compositionem determinativam et possessivam discrimen, ut, quum utraque prioris illius pars eo munere fungatur, quo per se ipsa functa est (*κακογείτων* malus vicinus), hac altera compositione nova notio fingatur, ita ut compositum fiat appellatio ejus, qui alteram partem altera determinatam habeat (*ἁσφοδιαίτος* vitam mollem gerens). Non igitur alterutra partium eo munere fungitur, quo per se ipsa functa est, neque jam per se ipsa nomen est, sed conjunctis partibus tertii cujusdam attributum efficitur, ita ut partes inter se relatæ alicui attribuantur (ut in *κακοδαίμων ἡ τοῦ δαίμονος κακότης* homini attributum est).

Sed quo modo orta sint possessiva composita, his ipsis temporibus in dubium vocatum est. Nam ea antea communis fuit opinio inde a principio adjectivorum loco adhibita esse. Ut Curtius: "*der durch die zusammensetzung*", inquit, "*entstandene neue Begriff wird einem andern worte als Eigenschaft beigelegt*" ¹⁾).

Atque etiam Leop. Schröder hanc a determinativis ad possessiva transgressionem censet positam "*auf dem beim bahuvrīhi hinzukommenden formell nicht ausgedrückten momente der adjectivischen beziehung*" ²⁾). Contra quod

¹⁾ Erläut. p. 153.

²⁾ Osth. p. 128.

H. Osthoffius¹⁾ argumentis evincere conatur possessiva composita primo substantiva fuisse et posteriore demum ætate rationem attributivam ortam esse: "*Das karmadhāraya*", inquit, "*wird dadurch zu der geltung als bahuvrīhi hinübergeführt, dass die sprache den beim karmadhāraya in seiner eigentlichen, nicht übertragenen bedeutung stehenden begriffsinhalt metaphorisch setzt. Jedes bahuvrīhi beruht im grunde auf einer metaphor, insbesondere häufig auf der species von metaphor, die man pars pro toto nennt*²⁾ — ῥοδοδάκτυλος Ἥως, χρυσόθρονος Ἥρη bedeuteten in ursprünglichster auffassung: "*der rosenfinger, die Eos*", "*der goldthron, Hera*": wobei anfänglich beide nomina als substantiva galten, die verbindung also eine rein appositionale noch keine engere attributive war³⁾. — Zum adjectiv fixierte sich das bahuvrīhi wohl ohne zweifel erst dadurch, dass aus dem früheren loseren verhältnis der apposition allmählich das festere band der attribution erwuchs"⁴⁾.

Quam ad rem probandam nititur eo, quod Darmesteter inspiciendo talia composita franco-gallica qualia sunt *blanc-bec*, *grosse-tête* similia⁵⁾ effecit, ut sint "*locutions juxtaposées enrichies d'une synecdoque*"⁶⁾.

In nostro ipsorum sermone si quærimus hæc res quo modo se habeat, invenimus nostros frequentur uti hoc genere translationis, ut non solum "*partem pro toto*" ponant sed sæpe id, quod ad aliquem pertinet, pro eo ad quem pertinet: *ett godt hufvud, ett dåligt hjerta, ett godt namn, en vacker röst, den gröna klädningen, den vida kappan, en god klinga, en spetsig penna*, permulta ejusdem generis;

¹⁾ Osth. p. 128—132.

²⁾ Ibidm p. 128.

³⁾ Ibidm p. 130.

⁴⁾ Ibidm p. 132.

⁵⁾ Darm. p. 32—42.

⁶⁾ Ibidm p. 34.

eodem modo composita: *ljushufvud*, *dumhufvud*, *klumpfot*, *trefot*, *tusenfot*, *sötnos*, *stornos*, *långrock*, *svartröck* et alia. Atque ne a græco quidem sermone hoc genus translationis plane alienum fuisse, licet non nimis late patuerit, talia declarare videntur qualia sunt *τρίπους trefot* (jam apud Hom.), *καρπάλινος starkfot* (pro tauro positum) ol. XIII, 78. Atque ipsum *ἄνθρωπος* illud *mansanlete* ¹⁾ ejusdem generis est. Sed quum ab hac ratione verba transferendi omnia composita possessiva repetat Osthoffius, fines probabilitatis transgreditur. Nam qui in memoriam revocaverit, hujus generis composita quam variis modis subjectis, ut ajunt nostri, adjungantur, vix sibi persuadebit hanc veram esse rationem intelligendi. Atque cur Græcis non licuit eadem uti ratione qua noster sermo tantam multitudinem fingit compositorum: *barhufvad*, *långmunnad*, *högbröstad*, *bredbent*, *godhjertad*. *mångordig*, alia permulta? Quin etiam aliis in sermonibus ut in hispano et italico utramque rationem valuisse docet Darmesteter ²⁾.

Est autem aliud genus dignissimum observatu atque ab eo quod supra dixi translationis diversum, talia dico qualia sunt *πολιάρχοι (στρατοί)*, *μεγαλοπόλεις (Συράκοσαι)*. Hæc sane in metaphora, quam ajunt, posita non sunt. Atque ad suethice interpretandum verba quæ sunt *vara*, *utgöra*, *bestå* i. aptissima sunt, ita ut proprie ponantur. Ejusmodi igitur composita a principio substantiva fuisse ut ratio esset appositionalis, ut ajunt, quis est quin credat? Eadem ratio cogitari potest in iis, quæ multa posteriore in parte habent vocabulum ejusdem significationis atque id nomen, cui compositum adjunctum est: *μακροβίατος (αἰών)*, *εὐαίον (βίος)*, *γενναζόβουλος (μήτις)*, *εὐτελής (πότος)*, similia.

¹⁾ Cfr Grdz. 308.

²⁾ Darm. p. 34, 35.

Sed jam eo transeamus, ut, quo modo vis ipsa possessivæ compositionis verbis interpretanda sit, quæramus. Quod quidem ipso vocabulo universe significatur. Boppius enim possessiva dixit quod "*den Besitzer dessen ausdrücken, was die einzelnen Theile der zusammensetzung bedeuten, so dass der Begriff des Besitzenden immer zu suppliren ist*"¹⁾. Quæ descriptio eo reprehensa est quod in omnia hujus generis non cadit²⁾. Neque negari potest vim hujusmodi compositorum angustius ita definiri. Sed tamen ad significandum qualia sint hoc ipsum vocabulum omnium unum esse credo aptissimum. Quod enim significant singulæ compositi partes, id significatur hoc vocabulo esse alicujus vel ortum ab aliquo vel omnino modo aliquo ad aliquem pertinere, ita ut qua ratione hujus generis composita ad nomina sua referantur vix ullo alio vocabulo melius significari possit. Atque si quærimus, quæ verba utenda sint ad possessiva nominibus suis adjungenda, in nostro sermone verbum quod est *hafva* sæpe non satis aptum est, latino vero in sermone *habere* vocabulum longe plurimis est aptissimum. Quæ quum ita essent, non dubitavi quod Boppius induxit vocabulum recipere.

Quæ huc referuntur composita ita distributurus sum, ut spectem quo modo suethice sint interpretanda, quam rationem persequi quamquam video quantas habeat difficultates, tamen conabor, ut ita melius intelligatur quanta in talibus compositis libertate usi sint Aeschylus et Pindarus.

1. *Compositum significat a) vestem (armamenta equi), b) arma c) instrumentum, quibus quis instructus sit (sueth. ha på sig, hos sig, hålla i händerna), vel etiam d) aliam rem qua quid sit ornatum (quæ in quo fixa sit).*

¹⁾ Erläut. p. 153.

²⁾ Erläut. p. 153. Osth. p. 128.

a. Ae: μελαγχίτων pers. 114 (φρήν), μελανείμων pt. eum. 375 (ἐφόδοις), ὁμόστολος al. sup. 496 (φύσις), ποι-
κιλείμων pr. 24 (νύξ), ἀνελληνόστολος sup. 234, ἀβροχίτων
pers. 543, βαθύζωνος h. pers. 155, ch. 169, δοχμολόφας
sept. 114 (δ-ᾶν¹) ἀνδρῶν), φαιοχίτων ch. 1049, ἀπέδιλος
pr. 135, εὐείμων pt. pers. 181.

P: χαλκομίτρας nem. X, 90, χρυσάμπυξ h. ol. VII, 64,
χρυσάμιος h. fr. 12, χρυσόπεπλος h. istm. V, 72, χρυσοχίτων
pt. fr. 207, βαθύζωνος h. ol. III, 37, ἐλικάμπυξ pt. fr.
45, 18, καλλίπεπλος al. pyt. III, 25, λιπαράμπυξ al. nem.
VII, 15, μονόκηπις pt. pyt. IV, 75, ποικιλάνιος pyt. II, 8,
ἄπεπλος al. nem. I, 50.

b. Ae: χρυσοπήλιξ al. sept. 106, μελάναιγίς al. sept.
699, πάνοπλος al. sept. 59, δίλογχος al. ag. 643 (ἄτην).

P: ὑππαιχμος nem. I, 17 (λαόν), χάλκασπις al. istm.
VI, 25, χαλκεντής nem. XI, 35 (στρατιάν), nem. I, 16
(πολέμιον), χαλκότοξος nem. III, 37 (χ-ον Ἀμαζόνων ἀλκάν),
χρύσασπις al. istm. I, 1, χρυσότοξος ol. XIV, 10, ἀγκυλό-
τοξος h. pyt. I, 78, εὐρυαίχμας fr. 160, καρτεραίχμας istm.
V, 35, κελαινεργής nem. X, 84, κιναιγίς ol. XIII, 67,
ὑπέροπλος h. ol. I, 57 (ἄταν), pyt. VI, 48 (ἦβαν), pyt. IX, 14.

c. Ae: μονόσκηπιτρος sup. 374 (θρόνοις).

P: χρυσαλάκατος h. nem. VI, 37, ἐγχειζέραννος ol.
XIII, 74, pyt. IV, 194, φοινικοστερόπας ol. IX, 6,
χρυσόρατις h. pyt. IV, 178, ἀργιζέραννος h. ol. VIII, 3,
δολιχίρετμος h. ol. VIII, 20 (Ἀίγιναν), εὐρυφαρέτρας pyt. IX,
27, fr. 115, παμφάρμακος pyt. IV, 233, εὐτριάνας ol. I, 73.

Horum simile est αὐτόφορος pt. ch. 675 (στείχοντα
δ' αὐ-ον οἰκεία σαγή).

Nonnumquam fit, ut ad res transferantur: μελαγχίτων
φρήν, μελανείμων ἔφοδος, ὁμόστολος φύσις, ποικιλείμων νύξ,
μονόσκηπιτρος θρόνος, δίλογχος ἄτη, χαλκεντής πόλεμος,
χαλκότοξος ἀλκά, ὑπέροπλος ἄτα.

¹) Cod. δοχμολόφων.

Ad talia qualia sunt ὑπαιχμος, ἐγγειζέραντος, φοινικοστερόπας pro verbo habendi (*hállla*) etiam id quod est jaculari (*slunga*) subaudiri potest.

Talia qualia supra enumeravi composita apud Pindarum plus 30 inveniuntur, e quibus dimidia fere parte hic solus usus est. Aeschyli numerus in utramque partem dimidio minor est. Homerus quidem magnam hujus generis multitudinem adhibuit: κροκόπεπλος, κυανόπεπλος, χαλκοχίτων, χρυσάμπυξ, χρυσήμιος, χρυσοπέδιλος, αἰολομίτης, ἀμυτροχίτων, βαθύζωνος, κακοείμων, καλλιζωνος, καλλικρήδεμνος, λιπαροκρήδεμνος, οἰοχίτων, εὐζωνος, εὐπεπλος, ἀνείμων, ἀργυρότοξος, λινοθώραξ, χαλκοκνήμις, ἀγκυλότοξος, αἰολοθώραξ, ἀργιζέραντος, δολιχεγγής, λεύκασπις, χαλκεοθώραξ, ἐνκνήμις, ἐνυμελὴς, χρυσιλάκατος, χρυσόρραπις, δολιχίρετος.

Sophocles autem in talibus fingendis admodum parvus fuit: χρυσομίτης, εὐφαιρέτρας, οἰόζωνος, ἀμφίπυρος (Ἄρτεμιν) (cfr αὐτόφορος).

d. Ae: λευκοστεφής sup. 191 (ἱκετηρίας), 333 (κλάδους), πολυστεφής al. eum. 39 (μυχόν), μελανθής sup. 154 (γένος), ἄσημος al. pr. 662 (χρησιμότης), εὐσιμος al. ag. 818 (καπνῷ ἀλοῦσα εὖ-ος πόλις), παράσημος al. ag. 780 (δύναμιν π-ον αἴνῃ misstecknnd af berömmet), δέσκαπνος pt. ag. 774 (δύμασιν nedrökade), διαίμων pers. 1007 (τύχαι¹⁾), ἐνδρσοτος pt. ag. 12 (εὐνήν), ἐπάργεμος al. pr. 499 (σῆματα), ag. 1113 (θεσφάτοις), ch. 665 (λόγους).

P: ἰοστέφανος h. fr. 46 (Ἀθάναι), χρυσοστέφανος h. pyt. IX, 113 (Ἡβας), λευκανθής pt. nem. IX, 23 (καπνόν), εὐάνθεμος ol. I, 67 (φρῶν), εἰανθής h. istm. VI, 51 (στέφανον), εὐστέφανος h. pyt. II, 58 (ἀγνυαί).

Hom: ἱππόκομος, ἱππουρίς, χρυσοστέφανος, ἀγλαόκαρπος, καλλιστέφανος, ἀρίσημος, εὐανθής, εὐστέφανος, ὑπόκυκλος.

¹⁾ v. l.

2. *Compositum significat terram, domum aut omnino locum aut sedem, ut lectum, sellam, currum, denique id ubi quis habitat, sedet, versatur.*

Ae: αἰνόλεκτρος pt. ag. 713 (Ἰάριν τὸν αἰ-ον *olycks-make*), κοινόλεκτρος pr. 560, ag. 1441, ὁμοδέμνιος pt. ag. 1108 (πόσιν), ἄποικος al. sept. 728 (χάλυβος Σκυθῶν ἄ-ος), ἔνοικος al. pr. 415 (γᾶς ἔ-οι), εὐνομος al. fr. 203, κάτοικος al. ag. 1286, μέτοικος al. pers. 319 (γῆς μ-ος), παλαίχθων al. sept. 104, πάροικος al. pers. 869 (π-οι ἐπαύλων), πέδοικος ¹⁾ fr. 48, σύνοικος al. sept. 188, ἄκοιτις h. pers. 684, ἄλοχος h. pers. 63, εὔεδρος al. sept. 96 (μάχαρες), ἔφεδρος al. ch. 866, πάρευνος pt. sept. 1004 (πῆμα πατρὶ π-ον), σύνευνος al. pr. 866, δύστινος h. sept. 1032 *som befinner sig i ett olyckligt tillstånd* ²⁾).

P: χαλκάρματος pyt. IV, 87, χρυσάρματος ol. III, 20, χρυσόθρονος h. pyt. IV, 260, ἀγλαόθρονος ol. XIII, 92, ἀγλαόκρανος nem. III, 54 (Νηρέος θύγατρα ἄ-ον ³⁾), ὁμόθρονος nem. XI, 2, ὁμοθάλαμος pyt. XI, 2 (ὁ-ε νηριῖδων), ἔποικος al. ol. IX, 74, ἀκοίτας h. nem. V, 28, fr. 57, ἄκοιτις h. pyt. II, 34, ἄλοχος h. ol. IX, 66, εὔθρονος h. nem. III, 79, ἔφεδρος al. nem. IV, 96, πάρεδρος al. ol. VIII, 22 (Μιὸς π-ος), σύγκοιτος pt. pyt. IX, 24 (ἔπνον), σύνευνος al. ol. I, 88, ἐψίθρονος istm. V, 14, nem. IV, 65, ὀψιμερής pt. ol. V, 17, δύστανος h. pyt. IV, 268.

Fit nonnumquam, ut id nomen, ad quod refertur compositum, idem quod posterior compositi pars significet.

Ae: ἔποικος al. pr. 410 (ἔ-ον Ἀσίας ἔδος νέμονται), πρόσχωρος al. pers. 273 (τόπος).

P: νέοικος ol. V, 8 (ἔδραν).

Hujus generis (2) compositis, quæ apud Aeschylum æque fere multa atque apud Pindarum inveniuntur, Ho-

¹⁾ Id quod μέτοικος.

²⁾ Cfr Grdz. 211.

³⁾ Alii aliter legunt.

merus paucis usus est: ἄγραυλος, χρυσόθρονος, εὐθρονος, ἐψίζυγος, χαμαιεύνης.

Apud Sophoclem nonnulla inveniuntur: δράκαιλος, καινολεχίς, ὁμολεχίς, ὁμόπολις, ὕμαιλος, εὐλεπτος, ἄλεπτος, χαμαικοίτης, πάραυλος, ξόναυλος.

3. *Compositum significat* a) id quod aliquo loco habetur aut continetur (sueth. *hysa*, *innesluta*), b) eum qui in locum aut ab aliquo admittitur (sueth. *mottaga*, *besökas af*).

a. *Compositum significat*

α. *animantem*:

Ae: ἀλλόφρελος al. eum. 851 (χθόνα), πολέανδρος pt. pers. 73 (Ἀσίης), 898 (πόλεις), πολέροτρος h. fr. 449 (πιπρίδα), ἄβροτος h. pr. 2 (ἐρημίαν), ἐνθεος al. sept. 497 (ἐ-ος δ' Ἄρει), ag. 1209 (τέχναισιν), eum. 17 (τέχνις ἐ-ον κτίσας φρένα), ἐνθερος al. ag. 562 (τρίχα), ζάθεος h. fr. 99, b.

P: ἀγλαόζουρος ol. XIII, 5 (Κόρινθον), καλλιγέναιξ h. pyt. IX, 77 (πάτρι), καλλίπτελος ol. XIV, 2 (ἔδραν), πολέμηλος h. pyt. IX, 6 (χθονός), εὐανδρος al. pyt. I, 40 (χώραν), nem. V, 9 (ματρόπολιν), εὐανωρ h. ol. I, 24 (ἀποικίη), εὐμηλος h. ol. VI, 100 (Ἀρχαδίας), ζάθεος h. ol. XI, 47 (ἄλσος).

β. *rem*:

Ae: βαθέπλουτος al. sup. 554 (χθόνα), καλλίκαρπος al. pr. 369 (Σικελίας), λιπαρόθρονος eum. 806 (λ-οις ἐσχάραις), πολύπτερος h. sup. 555 (αἶαν), πολύχρεσος h. pers. 3 (ἔδράνων), 45 (Σάρδεις), 53 (Βαβυλῶν), 45 (στρατιᾶς), χρυσεόστολιμος pers. 159 (δόμους), ἐνθερος h. ag. 1128 (τεύχει), εὐκτέανος pt. pers. 897 (πόλεις), εὐτράπεζος al. ag. 243 (ἀνδρῶνας), ἐπέρπλουτος al. pr. 466 (χλιδῆς).

P: ἀγλαόδενδρος ol. IX, 22 (ματέρ' ἄ-ον), ἀγλαόκαρπος h. fr. 73, 5 (γῆς), δικαιοπόλις pyt. VIII, 23 (νᾶσος), καλλιπλουτος ol. XIII, 107 (πόλιες), κτανίμπνξ al. fr. 5 (Θήβαν), πάγκαρπος al. istm. III, 59 (χθόνα), πολύκαρπος h. pyt. IX, 7 (χθονός), πολυκτέανος pt. ol. XI, 37 (πατρίδα), πολύχρεσος h. pyt. IV, 53 (δῶματι), VI, 8 (νάπα), IX, 71 (θαλάμῳ), fr. 242 (θαλάμοις), τρίπολις pt. ol. VII, 18 (νᾶσον), εὐδενδρος al. nem. XI, 25 (ὄχθῳ), εὐκαρπος h. pyt. I, 30 (γαίᾳς), nem. I, 14 (χθονός).

b. Ae: πολύξενος h. sup. 157 (π-ώτατον Ζῆνα τῶν κεκμηκότων), fr. 229, εὐξενος al. ch. 712 (ἀνδρῶνας).

P: πλειστόμβροτος ol. VI, 69 (ἐορτιών), πολύξενος h. nem. III, 2 (νᾶσον), ol. I, 93 (βωμῇ), fr. 87, 1 (νεάνιδες), Εὐξενος al. nem. IV, 49 (πόντιῳ).

Hujus generis (3) composita Hom. non pauca adhibuit: κακόξεινος, καλλιγύναιξ, πολύμηλος, πολυτρήμων, οἶνοπληθής, μελάνυδρος, πολυδένδρεος, πολύκαρπος, πολύπυρος, πολυστάφυλος, πολύχαλκος, πολύχρεσος, ἐκατόμπολις, εὐβοτος, εὐμηλος, εὐπωλος, ζάθεος, περιγλαγής, περιπληθής. Sophocles autem non multa finxit: πάγξενος, πολυάριματος, εὐβοτρεις, κάθνδρος.

4. *Compositum significat id, e quo quid constat aut quo continetur* (sueth. utgöra, bestå af).

a. *Compositum ad nomen collectivum refertur.*

Ae: γυναικοπληθής al. pers. 122 (ὅμιλος), ἀρσενοπληθής sup. 30 (ἑσμὸν), τοσουντάριθμος pers. 432 (πληθός), αὐτανέψιος al. sup. 933 (γυναικῶν αὐ-ον στόλον), πεντηκοντάπαις pr. 853 (γέννα), τέθριππος al. fr. 368 (ξεῦγος), δίρρυμος pers. 47 (τέλη), τρίρρυμος pers. 47 (τέλη), χιλιοναύτης al. ag. 45 (στόλον), ἐρικυμάς ag. 119 (γένναν ἐ-άδα ¹⁾).

P: ὑψίγινος ol. V, 13 (ἄλλος).

¹⁾ V. l.

b. *Compositum ad nomen alius generis refertur.*

Ae: λεοντόχορτος fr. 316 (βούβαλιν) cfr id quod nostri dicunt "vara (utgöra) kanonmat", δημοπληθής ag. 129 (κτήνη), νεόπολις eum. 690 (πόλιν ν-ιν) πολυάνδρος pt. pers. 533 (Περσῶν), ag. 693 (π-οί τε φεράσπιδες κυναγοί), δίκρυτοι pt. ag. 1469, τρίμορφος pt. pr. 516 (μοῖραι τ-οι tre m.), ἀγήνωρ h. sept. 124 (μέδοντες).

P: μεγаланωρ pt. pyt. I, 52 (ἐὼν μ-ωρ), μεγαλόπολις al. pyt. II, 1 (μ-ιες Συράκοσαι), pyt. VII, 1 (μ-πτόλιες ¹) Αἰθᾶναι, μεγάνωρ ol. I, 2 (πλούτου), ἀγάνωρ h. ol. IX, 25 (ἔππον), ἀδυμελής h. ol. X, 14 (κόσμιον), πολύχρυσος h. fr. 239, 2 (πλούτου), ἐκατόμβα h. pyt. X, 33, ὀμηγυρής pt. pyt. XI, 8.

Ad substantiva transgressa sunt πανσέληνος al. sept. 389 (λαμπρὰ π-ος ἐν σάκει), ἀντίποινα al. eum. 268, pers. 476.

Hujus generis (4) compositorum exempla apud Homerum, quamquam pauca sunt, tamen non plane desunt: ἀγήνωρ (Θυμός, μνηστήρας), ἀνδραχθής (χερμάδια), ναύλοχος (λιμήν), περίκλῃος (δένδρεα, ξύλα). Sed tamen id notandum est, quod, quum Aeschylus hujus generis composita cum nominibus, quæ significant *turbam*, *globum*, libenter conjungat, hoc et ab Homero et a Pindaro plane alienum est. Atque apud Sophoclem quoque haud scio an eodem modo res se habeat, quamquam talia finxit qualia sunt πάμπλουτος (ὄλβος), πάγχορτος (σίτοισι), δύσομβρος (βέλη).

c. *Maxime sunt ea animadvertenda, quorum prior pars est α privativum, posterior autem idem vocabulum ad quod compositum refertur. Significant hæc composita id, quod naturæ suæ repugnat, ita ut nomine suo indignum sit aut plane sublatum.*

Ae: ἄναος pers. 680 (νᾶες ἄναες skepp som ej längre äro några skepp, i. e. förstörda), ἄνομος al. ag. 1142

¹) Var. μ-πόλιες.

(ἀμφὶ δ' αὐτᾶς θροεῖς νόμον ἄ-ον *en sång som ej förtjenar namnet sång, olyckssång*), ἅπαις al. eum. 1034 (Νυκτὸς παῖδες ἄ-ες *som ej mer äro barn, i. e. gamla, cfr v. 69 Νυκτὸς παλαιαὶ παῖδες*), ἀπόλεμος al. pr. 904 (ἀ-ος πόλεμος *ett krig, som egentligen ej kan kallas så, quod alter alteri nimis impar est, sive: olyckskrig*), ἅπολις al. eum. 457 (ἄ-ιν πόλιν ἔθηκας *stad som ej mer finnes till*), ἄχαρις al. ag. 1545 (ἄ-ιν χάριν ἐπιχεῖναι *visa en onaturlig, förhatlig kärlekstjenst*), eodem modo ch. 42 (χάριν ἄ-ιν).

Hujus generis (c) composita apud Homerum nulla sunt. Apud tragicos autem non pauca inveniuntur (Soph: γάμος ἄγαμος, δῶρα ἄδωρα, μήτηρ ἀμήτωρ, πατήρ ἀπάτωρ). Eandem fere quam α privativum in talibus compositis significationem habet particula quæ est δυσ (Eur: νόμῳ δύνωμος, γάμος δύνγαμος, δαίμων δυσδαίμων, cfr Hom: δύνπαρις, δυσμήτηρ). Cujus tamen generis nulla sunt apud Aeschylum exempla. Pindarus quidem neutrius generis compositis usus est.

5. *Compositum significat eam materiam, ex qua quid constat.*

Ae: λινόδεσμος pers. 68 (σχεδία), ἀβρόπιρος pt. ag. 690 (προκαλυμιάτων), μανόστημος fr. 411 (πέπλοις), πολύμιτος al. sup. 433 (πέπλων), πολύψαμιος¹⁾ pt. sup. 870 (χῶμα), πάγκαλκος al. sept. 591 (ἀσπίδα), εὐήτριος al. fr. 45 (ἔφασμα), εὐχαλκος h. sept. 459 (κράνους), pers. 456 (ὄπλοισι), ἔμμοιος al. ch. 471 (ἄκος), ζάπυρος pr. 1084 (ἔλικες στεροπῆς ζ-οι).

P: φοινικόκορκος ol. VI, 39 (ζώναν), πάγχρυσος al. ol. VII, 4 (χορυφάν), pyt. IV, 68 (νάκος), παμπόρφυρος ol. VI, 55 (ἀκτίσι), εὐμαλλος istm. IV, 69 (μήτραν).

¹⁾ Cod. πολυψάμιθον.

Homerus in talibus adhibendis valde parcus fuit: ἔχθαλκος (ἄξινη, τρίποδες), ἵπποχαίτης (λόφος). Soph: αὐτόξυλος (ἐκπωμα).

6. *Compositum ad magnitudinis aut diuturnitatis modum terminandum adhibetur, ita ut significet quantum ad spatium aut loci aut temporis aliquid pertineat.*

Ae: πάννυχος h. pers. 382 (π-οι καθίστασαν), μυριετής al. pr. 94 (χρόνον).

P: εκατόμπεδος h. istm. V, 21 (κέλευθοι), h. fot bred), εκατοντόργυιος fr. 110 (ἀνδριάς), δωδεκάμηρος h. nem. XI, 10 (τέλος ämbete), εκατονταετής pyt. IV, 282 (βιοτῆ), ἑξέτης h. nem. III, 47 (sex år gammal), πεντάμερος ol. V, 6 (ἀμίλλαις), πενταετηρίς al. fr. 205 (ἐορτά), ol. XI, 59 (ἐορτάν), som firas hvart femte år, femårsfest, τριετηρίς al. nem. VI, 41 (substantivi vicibus fungitur), χιλιετής al. fr. 156.

Hujus generis composita apud Homerum multa inveniuntur et quidem multo plura ita ficta, ut priore in parte vocabulum numerale poneretur: δυωκαιεικοσίμετρος, δυωκαιεικοσίπηχυς, εκατόμπεδος, ἐκκαιδεκάδωρος, ἑνδεκάπηχυς, ἑννέαπηχυς, ἑννέοργυιος, ἑπταπόδης, πενταέτηρος, πεντηκοντόγυος, τετράγυος, πολυχρόνιος. Quorum ad similitudinem Pindarus quidem nonnulla finxit, contra apud Aeschylum prope plane desunt. Soph: πάμμηνος (αἰών).

7. *Compositum significat partem aut qualitatem, ut ajunt nostri, ejus subjecti, ad quod compositum pertinet.*

a. *Pars posterior sæpissime significat partem corporis (membrum, caput, faciem, oculum, palpebras, os, linguam, dentem, genas, capillum, barbam, manum, brachium, pedem, tergum, pectus, ventrem, latus, sanguinem, alam, cornu, unguem, lanam).*

Αε: ἄνθρωπος¹⁾ h. pr. 445, ἄστερωπός al. fr. 169 (ὄμμα), βούκερως al. pr. 588 (παρθένου), δρακοντόμαλλος pr. 799 (Γοργόνες), κυνοκέφαλοι al. fr. 202, λινόπτερος pr. 468 (ὀχήματα), πυρωπός pt. pr. 667, fr. 304, 4, στερνόφθαλμοι fr. 202, φλογωπός pt. pr. 253 (πῦρ), χαλκόστομος al. pers. 415 (ἐμβόλοις), μελίγλωσσος pr. 172 (ἐπαιδοῦσιν — αὐτόπους pt. pers. 565 (ἄνακτ' αὐ-ον²⁾), αὐτόχειρ al. sup. 592 (φυτουργὸς αὐ-χειρ ἄναξ) — αἰολόστομος pr. 661 (χρησμούς), βαθύκολπος h. sept. 864 (στηθέων) βαθυχαιτήεις pt. fr. 450 (Μῆδος), ἑκατογάρανος³⁾ pr. 353 (τέρας), ἔλευθερόστομος sup. 948 (γλώσσης), θεμερῶπις al. pr. 134 (αἰδῶ), θρασύστομος al. sept. 612 (ἀνδράσι), ag. 1399 (Θαυμάζομέν σου γλῶσσαν ὡς θ-ος), κοιλογάστωρ sept. 1035 (λίκοι), sept. 496 (κύτος κ-ορος κύκλου), κραταίπιλος fr. 431, κυανῶπις h. pers. 559 (νᾶες), sup. 743 (νῆας), λευκόπτερος al. pr. 993 (νιφάδι), μακροσκελής al. fr. 63, μελάγκερως ag. 1127 (μηχανήματι), μελανόστερνος pt. fr. 389, μονόδους pr. 796 (κόραι), μονόμματος al. fr. 202, μουνῶψ al. pr. 804 (στρατὸν Ἀριμασπόν), μυριωπός pr. 569 (βούταν), νεόθηλος eum. 450 (βοτοῦ), ὁμόπτερος al. pers. 562 (νᾶες), ch. 174 (ἰδεῖν ὁ-ος), sup. 224 (κίρκων τῶν ὁ-ων φόβῳ), ὀξύστομος al. pr. 674 (μύωπι), 803 (Γερῦπας), πικρόγλωσσος sept. 787 (ἀράς), πυρσόκορσος fr. 111 (λέοντος), σεμνόστομος pt. pr. 953 (μῦθος), σκυθρωπός al. ch. 738 (θέτο σ-όν), στενόστομος pt. fr. 107 (τεῦχος), στενωπός h. pr. 364, ταχύπτερος pr. 88 (πνοαί), τετρασκελής al. pr. 395 (οἰωνός), τρίπους h. ag. 80 (τ-δας μὲν ὁδοὺς στείχει), fr. 1 (λέβης), τρισώματος al. ag. 870 (Γηρυῶν), τρίχαλος sept. 761 (κῆμα), φαιδρωπός al. ag. 725 (φ-ὸς σαίνων), ὠκύπτερος h. sup. 734 (νῆες), ἀναίματος pt. eum. 302 (ἄ-ον βόσκημα δαιμόνων), ἄπτερος al. eum. 51 (ἄ-οι ἰδεῖν),

¹⁾ Cfr p. 74.

²⁾ Cod. αὐτὸν ὡς.

³⁾ Cod. ἑκατοντακάρηνον, α super η scripto.

250 (πωτήμασιν), ag. 276 (φάτις), δίπους al. ag. 1258 (λέαινα), sup. 895 (ὄφρις), δυσόμματος eum. 388 (δερχομένοι καὶ δ-οις ἡμῶς), εὐγλωσσος al. sup. 775 (φρενί), εὐκραιρος h. sup. 300 (βοῖ), εὐπάλαμος al. ag. 1531 (μέριμναν), εὐπόκος ag. 1416 (νομεύμασιν), εὐπρόσωπος al. ch. 969 (Τύχη), κατάπτερος al. pr. 798 (ἀδελφαὶ κ-οι), ὀπισθόπους al. ch. 713, προνωπής al. ag. 234, ὑπόπτερος al. ch. 603.

P: ἀελλόπους h. nem. I, 6 (ἵππων), fr. 242 (ἵππων), pyt. IV, 18 (δίφρους), ἀργυρόπεζα h. pyt. IX, 9 (Ἀφροδίτα), βοῶπις h. pyt. III, 91 (Ἀρμονίαν), ἰοβόστρυχος ol. VI, 30 (Εὐάδναν), istm. VI, 23 (μοίσαις), ἰογλέφαρος¹⁾ pt. fr. 113, ἰοπλόκαμος pyt. I, 1 (μοισᾶν), φοινικότηεζα ol. VI, 94 (Ἀματριά), χαλκόγενος pyt. IV, 24 (ἄγκυραν), χαλκοπάρος h. nem. VII, 71 (ἄκοντα), pyt. I, 44 (ἄκονθ'), χρυσόκερος al. ol. III, 30 (ἐλαφον), χρυσοκόμας h. ol. VI, 41 (ὁ χ-ας), VII, 32, χρυσοχαίτας h. pyt. II, 16 (Ἀπόλλων) — ἀγλαόγυις nem. VII, 4 (Ἥβαν), ἀδύγλωσσος ol. XIII, 96 (ἀ-ος βοᾷ κάρυκος), ἀκαμαντόπους ol. IV, 1 (βροντᾶς), ol. V, 3 (ἀπήρας), III, 3 (ἵππων), βαθύμαλλος pt. pyt. IV, 161 (δέρμα), βαθύστερος h. istm. III, 12 (λέοντος), nem. IX, 25 (χθόνα), βαρυπάλαμος pyt. XI, 23 (χόλον), γλανκῶπις h. nem. VII, 96 (κόραν), γλανκῶψ pt. pyt. IV, 249 (ὄφιν), ol. VI, 45 (δράκοντος), γοργωπός al. pr. 356 (σέλας), δεξιόγυις ol. IX, 119 (ἄνδρα), ἑκατογχεράλας al. ol. IV, 8 (Τυφῶνος), ἑκατόγχερος pyt. VIII, 16 (Τυφῶς), ἑκατοντακάρανος pyt. I, 16, fr. 93, 4, ἐλαχυπτέρυξ pyt. IV, 17 (δελφίνων), ἐλικοβλέφαρος h. pyt. IV, 172 (Ἀλκυμῆρας), ἐλικῶπις h. pyt. VI, 1 (Ἀφροδίτας), ἐπτάγλωσσος nem. V, 24 (φόρμιγγ'), εὐθύγλωσσος pt. pyt. II, 86 (ἀνῆρ), εὐρυχαίτας istm. VI, 4 (Λιόνυσον), καλλίκομος h. pyt. IX, 110 (κούραν), nem. X, 10 (γυναιξίν), καλλιπλόκαμος h. ol. III, 1 (Ἑλένα), καρταίπους h. ol. XIII, 78 (κ-ποδ' αὐερέη), κελαι-

¹⁾ I. q. ἰοβλέφαρος.

νῶπις al. pyt. I, 7 (νεφέλαν), κελαινῶψ pyt. IV, 212 (Κόλ-
χοις), λευκώλενος h. pyt. III, 98 (Θυώνη), fr. 5 (Ἀρμονίας),
λιπαροπλόκαμος h. fr. 58, 1 (Λατοῦς), νεόγυις nem. IX,
24 (φῶτας), fr. 88, 2 (ἦβαν), ξανθοκόμας al. nem. IX, 17
(Δαναῶν), ποικιλόνυκτος al. pyt. IV, 249 (ὄφιν), τρικάρανος
h. fr. 70, 4 (κευθμῶνα), τρίπους¹⁾ h. pyt. XI, 4 (τ-όδων
θησαυρόν), istm. I, 19 (τριπόδεσσιν), ἀγένειος al. ol. VIII,
54, ἄγλωσσος al. nem. VIII, 24 (ἄ-ον μὲν, ἦτορ δ' ἄλκιμον),
ἐρίπλευρος pyt. IV, 235 (φυᾶ), εὐπάρανος pyt. XII, 16
(Μεδοίσας), εὐχείρ al. ol. IX, 119 (ἄνδρ' εὐ-α), εὐώλενος
al. pyt. IX, 17, εὐῶπις h. ol. XI, 77 (σελάνας), ἦυχομος
h. pyt. V, 45 (Χάριτες), παλίγγλωσσος istm. V, 23 (πόλις),
nem. I, 58 (π-ον ἀγγέλιον ῥῆσιν), περίγλωσσος pyt. I, 42,
προσανής²⁾ al. pyt. X, 64 (ξενία), pyt. III, 52 (π-έα πίνοντας),
υπόπτερος al. ol. IX, 26 (ναός), ὑψίκερας fr. 285 (ὑ-ατα
πέτραν), ὑψιχαίτας pyt. IV, 172 (ἄνδρες).

In his compositis suethice interpretandis sæpissime
licet uti vocabulo quod est *hafva* (*vara försedd med*).
Quod tamen non satis aptum est in iis nonnullis, quæ cum
nominibus ita conjunguntur ut is, ad quem refertur compo-
situm, aliquid gerere cogitetur. Ut talibus vocabulis utimur
qualia sunt *bruka* (παλίγγλωσσος, αὐτόπους³⁾), *αὐτόχειρ*
med egen fot, *herskare med egen hand*⁴⁾), *hålla*, *styra*, (*i en*
riktning: ὀπισθόπους, προνωπής, προσανής) — βαρυνάλαμος
hårdhänt sive: *som lägger sin hand tungt på*.

Quæ supra enumeravi composita non raro fit ut ad
res transferantur:

Ae: λινόπτερος (ὀχήματα), ὁμόπτερος (νᾶες), ὠκύπτερος
(νῆες), λευκόπτερος (νιφάδι), ταχύπτερος (πνοαί), ἄπτερος

¹⁾ Substantivi vicibus fungitur.

²⁾ Cfr Grdz. 306.

³⁾ Si quidem hæc conjectura vera est.

⁴⁾ Non minus libere nostri *egenhändig* vocabulo utuntur in
quotidiano sermone: *den egenhändige författaren*, similia.

(πωτήμασιν), κοιλογάστῳ (κύκλου), μελάγχερος (μηχανή-
ματι), τρίγαλος (κῦμα).

P: χαλκόγενυς (ἄγκυραν), χαλκοπάρας (ἄκοντα), ὑπό-
πτερος (ναός), ὑψίκερας (πέτραν).

Hæc tamen translatio minus mira est in iis, quorum
posterior pars jam per se ipsa translate usurpatur (πτερόν,
γαστήρ, κέρας, χηλή, γένυς).

Dignissima quæ notetur est ea translatio, qua Aeschylus
vocabula, quorum posterior pars significet *linguam vel os*,
cum nominibus quæ significant *vocabulum, sermonem, can-*
tum conjungit: μελίγλωσσος (ἐπασιδή), πικρόγλωσσος (ἄρά),
αιολόστομος (χρησμός), σεμνόστομος (μῦθος). P: παλίγ-
λωσσος (ῥῆσις).

Vix dubitari potest, quin personificatio, ut ajunt nostri,
hic cogitanda sit: *sången med sin honungsljufva tunga,*
förbannelsen med sin bittra tunga pro: *med h. t. sjungen*
sång, med b. t. uttalad förbannelse. Atque nostri quoque
personificatione utentes dicunt: *smickrets söta tunga,*
smädelsens, förtalets skarpa t. Nonnumquam id voca-
bulum, quocum compositum conjungitur, eandem fere quam
hujus posterior pars significationem habet: ἐλευθερόστομος
(γλῶσσα).

Pindarus audacissime ἀζαμαντόπους compositum cum
talibus vocabulis, qualia sunt βροντά, ἀπύνα, conjunxit.
Comparandum est id quod Aesch. dicit ποδώκης (ὄμμα,
χάλκευμα, κακόν), cfr p. 30. Hujus generis (7 a) composi-
torum magna est apud Homerum multitudo: ἀελλόπος,
ἀργυρόπεζα, αἰγιόδης, βοῶπις, κισσοκόμης, μυλοπάρεος,
ροδοδάκτυλος, εἰροπόκος, κυανοχαίτης, κυανῶπις, κύκλιψ,
χαλκοπάρεος, χαλκόπους, χρυσόπτερος, ἀγκυλοχείλης, ἀκρό-
κομος, ἀνιπτόπους, ἀργιόδους, ἀργίπους, ἀρτίπους, βλοσυ-
ρῶπις, γλανκῶπις, δασύμαλλος, δουλιχόδειρος, ἐκατόγχειρος,
εὐρυμέτωπος, καλλίθριξ, καλλίχομος, καλλιπάρεος, καλλι-
πλόκαμος, καλλίσφυρος, καρχαρόδους, κυλλοποδίων, λευκῶ-

λενος, λιπαροπλόκαμος, ὀρθόκραιρος οὐλοκάριος, πολιοκρόταφος, πολύπους, ὠκύπους, ὠκύπτερος, ἐριαύχιγ, εὐθριξ, εὐπλόκαμος, εὐῶπις, ἀμφιγυῖς, ἀπηγής, ἔνορχος, ὑψίκερος.

Tamen Aeschylus et Pindarus talium compositorum non minus divites plus quinquagena adhibuerunt, ex quo numero vicena fere a nullo alio scriptore usurpantur. Atque Aesch. quidem sua, exceptis perpaucis, ipse finxit, contra ex iis, quæ Pindarus adhibuit, viginti fere ante eum fuerunt.

Atque Sophocles quoque hujus generis non pauca finxit: χαλκοσκελής, ἀελλόθριξ, ἀθροστόμος, δολιόπους, εὐρύνωτος, ὀρθόκρανος, στραβαλοκώμης, ἀνόμιματος, δίλοφος, τρίκρανος, τετράπτερος, εὐριος, δεινόπους (ἀρά), κοινόπους (παρουσία), ὠκύπους (ἀγών).

b. *Compositum sæpe adhibetur ad terram aliquam vel aquam aut omnino rem natura creatam (ut caelum, mare, rivum, fontem, saxum, pratum, ripam) describendam, ita ut posterior pars significet solum, jugum, lapidem, arenam, collem, pratum, flumen, fontem, portum aut aliquid ejusmodi.*

Ae: φοινικώπεδος fr. 192 (φ-ον γεῦμα), αἰπύνωτος pr. 830 (Ἀωδώνην), βαθύχθων sept. 306 (αἶαν), ἐπτάρροος fr. 304, 2 (Νεῖλος), εὐρύτορος h. pers. 108 (Θαλάσσης), καλίρροος h. pers. 201 (πηγῆς), κραταίλεως al. ag. 666 (χθόνα), λεπτοψάμαθος sup. 3 (προστομίων λ-άθων Νείλου), πλατύροος pr. 852 (Νεῖλος), πολυλάκατος fr. 6 (ποταμός), τρίγωνος al. pr. 813 (χθόνα), ὑψηλόκημιος pr. 5 (πέτραις) — ἀκύμων al. ag. 566 (πόντος), ἀλίμενος al. sup. 768 (χθόνα), δύσορμος al. pers. 448 (νῆσος δ-ος ναυσίν), εὐπορος al. sup. 470 (πέλαγος), ὑψίκερμιος h. pr. 421 (πόλισμα), fr. 28 (Ἰμέραν).

P: φοινικώροδος pt. fr. 95, 2, (λειμώνεσσι), ἀργείλοφος fr. 214 (κολώναν), βαθύκηλιος h. pyt. IX, 105 (γᾶς),

βαθύκημος pt. istm. III, 74 (άλος), nem. IX, 40 (ἀκταῖς),
 βαθυλείμων pyt. X, 15 (πέτραι), βαθύπεδος nem. III,
 17 (Νεμέα), εὐρύκαλπος nem. VII, 33 (χθονός), εὐρυλείμων
 pyt. IX, 57 (Λιβύα), εὐρύχορος h. ol. VII, 18 (Ἀσίας),
 καλλίκρανος fr. 211 (Τιφρώσσας), καλλίροος h. istm. VII,
 19 (Δίρα), ol. VI, 83 (πνοαῖς), καλλίχορος h. pyt. XII,
 26 (πόλει), κελαινεφής h. pyt. IV, 52 (πεδίον), fr. 106, 3
 (σκήτει), κοιλόπεδος pyt. V, 38 (νάπος), μελέμφυλλος al.
 pyt. I, 27 (Αἴτνας μ-οις κορυφαῖς), πολυνεφέλας nem. III,
 10 (οὐρανοῦ), τρίγλωχis¹⁾ h. fr. 219 (Σικελίαν) — ἀγχίκημος
 fr. 50 (Αἴγυπτον), ἀκύμων al. fr. 259 (πρόντον), εὐαχής
 nem. V, 46 (λόφῳ), εὐδρος h. pyt. I, 79 (ἀκτάν), εὐφυλλος
 al. istm. V, 58 (Νεμέας), ὑψίλοφος al. ol. XIII, 107
 (Αἴτνα).

Hujus generis (b) exempla apud Homerum non pauca
 sunt: βαθυλήμος, βαθυλείμος, βαθύροος, βαθύσχοινος, καλλι-
 ρέεθρος, καλλίροος, πολυδειράς, πολύκημος, πολυπίδαξ,
 ὠκύροος, εὐλείμων, εὐορμος, εὐρυόδεια, εὐρύαγνια, εὐρύπηρος,
 εὐρυρέεθρος, εὐρύχορος.

Soph. autem vix quidquam simile videtur finxisse.

c. Compositum ad aliam rem (ut urbem, domum,
 navem, arma, instrumentum) describendam adhibetur ita,
 ut posterius membrum partem illius rei significet.

Ae: ἀργυρότοιχος ag. 1539 (δροίτης), δορύκρανος pers.
 148 (λόγης) — δεκέμβολος fr. 136, ἐπτάπυλος h. sept. 165
 (ἔδος), καλλίπρωρος al. sept. 533 (βλάστημα), ag. 236
 (στόματος), μελάχροκος sept. 857 (ναύστολον μ-ον θεωρίδα),
 μελανόζυξ sup. 530 (ἄταν), ὄξυπενκής ch. 640 (ξίφος),
 ὄξυπρωρος pt. pr. 424 (αἰχμαῖς), στενόπορος al. pr. 729
 (πύλαις), τρίσκαλμος pt. pers. 679 (νᾶες), 1074 (βάρισιν),
 τρίμοιρος ag. 872 (χλαῖναν) — ἀμφήκης h. pr. 692 (κέντρῳ),
 1044 (πυρὸς ἀ-της βόστρυχος), ag. 1149 (δορί), ἄφυλλος h.

¹⁾ Alii τρίγλωχιν.

eum. 785 (λειγόν), εὐπρυμνής sup. 989 (εὐ-ῆ φρενὸς χάριν), ἡμίωπος h. fr. 89, πρόκωπος al. ag. 1651 (ξίφος π-ον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω), 1652 (π-ος οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν), πρόρριζος h. pers. 812 (ιδρύματα), ὑψίπυργος h. eum. 691 (πόλιν); sup. 96 (ἐλπίδων).

P: χαλκόπεδος istm. VI, 44 (ἔδραν) — βραχυσίδαρος nem. III, 43 (ἄκοντα), ἐπτάπυλος h. pyt. IX, 83 (Θῆβαι), μελαντειχῆς ol. XIV, 20 (δόμον), πάγκαρπος al. pyt. IX, 60 (φρυγῶν), τετράκναμος pyt. II, 40 (δεσμὸν), IV, 214 (ἴνγγα) — εὐτειχῆς al. ol. VI, 1 (προθύρῳ), nem. VII, 46 (δόμον), istm. V, 72 (τύλαις), εὐχορδος nem. X, 21 (λίραν), ὑψίπυργος h. ¹⁾ nem. IV, 12 (ἔδος).

His similia sunt multa apud Homerum: κανόπρωρος, χαλκογλώχιν, δολίχανλος, εὐρυπυλῆς, κραταιγύαλος, νεηκῆς, ὀξυβελῆς, πολυκλήϊς, ἐκατόμπυλος, ἐπτάπυλος, ὀκτάκνημος, τετράκκυλος, τετραφάλιος, τετράφαλος, τριγλώχιν, εὐκυλος, εὐπρυμνος, εὐπυργος, εὐσελμος, εὐτροχος, ἀμφήκης, ἀμφίφαλος, ἄλοιος, προήκης.

Ex his omnibus tamen Aeschylus unum (ἀμφήκης), Pindarus duo (ἐπτάπυλος, εὐπυργος) sumpsit. Soph: χαλκόπλευρος, βαθύρριζος, πολίκωπος, ἀμφιζίων, ἀμφίπρυμνος, εὐλοφος.

d. *Pars posterior significat animum, mentem* (gr. φρεν, νοῦς, θυμὸς, μένος, ψυχὴ, γνώμη, σπλάγχχνον, ἦτορ, καρδία).

Ae: ἀλκίφρων pers. 92 (λαός), βυσσόφρων ch. 651 (Ἐρανός), κινόφρων ch. 621 (ἁ κ-ων), σιδηρόφρων al. pr. 242 (σ-ων ὅστις οὐ σενασχαλᾷ), sept. 52 (θυμὸς), ἀρετίφρων h. sept. 778, βλουτρόφρων sup. 833, γεραϊόφρων sup. 361, δαϊόφρων sept. 918 (γός), δολιόφρων al. ch. 947 (ποινά), εὐθύφρων eum. 1034 (πομπῇ²⁾), 1040²⁾), κελαινόφρων eum.

¹⁾ εὐπυργος.

²⁾ suspectus locus.

459, (μήτηρ), κακόφρων al. ag. 100 (μέριμνα), κενόφρων al. pr. 762 (βουλευμάτων), μονόφρων ag. 757 (δίχα δ' ἄλλων μ-ων εἰμί), οἰόφρων sup. 795 (πέτρα), οὐλόφρων h¹) sup. 750, παλαιόφρων eum. 838, 871 (ἐμέ), sup. 593 (τέκτων), περισσόφρων pr. 328, φιλόφρων al. pers. 98 (Ἄτα), ὠμόφρων al. sept. 730 (σίδαρος), ch. 421 (λέκος), ἄφρων h. eum. 377 (λύμα), διχόφρων sept. 899 (πότμψ), δύσφρων al. ag. 547 (στίγος), 608, 834 (ἰός), sup. 394 (γάμου), 511 (δρακόντων), sept. 874 (ἰὼ δ-ες), ἔμφρων al. pr. 848 (δὴ σε ἔ-α), ch. 195 (φωνήν), εὐφρων h. pers. 627 (πομπούς), sup. 20 (χώραν), 1035 (δεσμός), περίφρων h. ag. 1426 (π-ονα δ' ἔλακες), πρόφρων h. 1063 (θεός), sup. 348 (καρδία), σύμφρων al. ch. 802 (θεοί), ὑπέρφρων al. sept. 387 (σῆμα), 410 (λόγους), αὐτόνους pr. 543 (γνώμα)²), θερμόνους ag. 1172, θηλόνους pr. 1003, κοιφόνους al. pr. 383 (εὐθιάν), φαιδρόνους ag. 1229 (γλῶσσα φ-ους)³), ἄνους h. pr. 987, ἔνους al. pr. 444, εὔνους al. pers. 226, παράνους ag. 1455 (Ἑλένα), πρόνους al. sup. 969, ὀξύθυμος al. eum. 684, ἄθυμος h. sept. 616, eum. 770 (όδούς), εὐθυμος h. pers. 372 (φρενός), περίθυμος pt. sept. 723 (κατάρας), πρευμανής al. pers. 609, δυσμενής h. sept. 234, εὐμενής h. sept. 17, ισόψυχος ag. 1470 (κράτος ἰ-ον ἐκ γυναικῶν καρδιόδηκτον), ἄψυχος al. sept. 192 (κάκην), εὐψυχος al. pers. 394 (θράσει), κακόσπλαγχος sept. 237 (πολίτας), μαλακογνώμων al. pr. 188, ὀξύκαρδιος al. sept. 906.

P: θεόφρων pt. ol. VI, 41 (κοῦρον), μελίφρων h. nem. VII, 11 (αἰτίαν), fr. 87, 8 (σκολίου), βαθύφρων pt. nem. VII, 1 (μοιρᾶν), δαΐφρων h. pyt. IX, 87, κακόφρων al. fr. 230 (κ-ονα πρᾶπιδων καρπόν), κενεόφρων al. nem. XI, 29 (αὐχαι), ὁμόφρων h. ol. VII, 6 (εὐνᾶς), φιλόφρων al. pyt. I, 94 (ἀρετά), pyt. VIII, 1, (Ἀσυχία), ἄφρων h. pyt. VIII,

¹) ὀλοόφρων.

²) Cod. ἰδίᾳ γνώμα.

³) L. corrupt.

77, δύσφρων al. ol. II, 57 (παράλγει δ-όντων¹⁾), ἔμφρων al. ol. IX, 80, εὐφρων h. ol. II, 40, πρόφρων h. pyt. IV, 191, ὑψίφρων pyt. II, 51 (βροτῶν), εὐθυμος h. ol. V, 22 (γῆρας), ὑπέρθυμος h. istm. VII, 55, τλάθυμος pt. nem. II, 15 (ἀλκά), fr. 258 (κίνα), δυσμενής h. pyt. VIII, 10, nem. IX, 38, εὐμενής h. ol. XIV, 16, ζαμενής h. pyt. IV, 10, ὑπερμενής h. fr. 179, μεγαλήτωρ h. istm. IV, 38 (ὀργαί) πραῦμητις ol. VI, 42 (Ἐλευθώ), ὀψίνοος pt. pyt. V, 28.

Hujus generis composita ad res sæpe transferuntur: Ae: δαϊόφρων (γόος), δολιόφρων (ποινά), εὐθύφρων (πομπά), κακόφρων (μέριμνα), κενόφρων (βουλεύματα), οἰόφρων (πέτρα), ὠμόφρων (σίδαρος), ἄφρων (λύμη), δύσφρων (στύγος), ἔμφρων (φωνή), ὑπέρφρων (σῆμα), κουφόνοος (εὐθία), φαιδρόνοος (γλῶσσα), ἄθυμος (ὁδός), περίθυμος (κατάρα), ἰσόψυχος²⁾ (κράτος), ἄψυχος (κάκη).

P: μελίφρων (αἰτία), κακόφρων (καρπός), κενεόφρων (αὖχαι), ὁμόφρων (εὐνά), φιλόφρων (ἀρετά), μεγαλήτωρ (ὀργαί).

Hic talium compositorum usus ne ab Homero quidem plane videtur alienus: μελίφρων (οἶνος, σῖτος, ὕπνος), quod tamen alii interpretantur: *hjertröjdande*.

Aeschylus hujusmodi (d) composita nonnumquam conjungit cum nominibus quæ eandem fere habeant significationem, quam compositi posterior pars: σιδηρόφρων (θυμός), πρόφρων (καρδία), αὐτόνοος (γνώμη), εὐθυμος (φρήν), εὐψυχος (θράσος).

Atque Homerus quoque talia habet: ὁμόφρων (θυμός), μεγαλήτωρ (θυμός), ἄνοος (καρδία).

Apud Pindarum autem nullum hujus usus exemplum inveni.

Quæ supra (7 d) enumeravi composita apud Aeschylum plus 50 sunt, quorum multo majorem partem ipse finxit et quidem ita, ut 30 fere posteriore in parte -φρων,

¹⁾ Alii aliter legunt.

²⁾ Ad γυναικῶν relatum esse exspectares.

10 -*νοος* habeant. Quæ autem Pindarus adhibuit — numero paulo plus 20 — perpaucis exceptis aut ante eum fuerunt aut cum Aeschilo communia sunt. Nullum posteriore in parte -*νοος* habet.

Apud Homerum multa hujus generis compositorum exempla inveniuntur: *μελίφρων χαρμόφρων ἀταλάφρων, ἀγανόφρων, δαΐφρων, ἀρτίφρων, κερδαλέφρων, κρατερόφρων, ὀλοφρῶν, ὁμόφρων, πνικνόφρων, σαόφρων, ἐπίφρων, περίφρων, πρόφρων, γλυκύθυμος, καρτερόθυμος, μέγθυμος, ὀβριμόθυμος, ὑπέρθυμος, εὐθυμος, θρασυκάρδιος, μεγαλήτωρ, ἀγχίνοος, ἀκήριος, ἄνοος, δυσμενής, εὐμενής, εὐμενέτης, ὑπερμενής.*

Sophocles hæc finxit: *αἰδόφρων, ἀνδρόφρων, βαρύψυχος, ὀρθόφρων, στερεόφρων, ὠμόθυμος.*

e. *Pars posterior significat modum, speciem, mensuram, numerum, genus, ætatem aut aliquid ejusmodi.*

Αε: *αἰνιγματώδης* al. sup. 464 (*ἔπος*), *ἀνθεμώδης* al. pr. 455 (*ἦρος*), *ἀνθρωπόμορφος* pt. fr. 24, *κυκνόμορφος* pr. 795 (*κόραι*), *οὐρανομήκης* h. ag. 92 (*λαμπάς*), *οἰστρώδης* al. sup. 162, *πορφυροειδής* al. sup. 530 (*λίμνα*), *ἀρσενογενής* sup. 818 (*γένος*), *βδελύκτροπος* eum. 52, *θηλυγενής* al. sup. 29 (*στόλον*), *θηλύσπορος* pr. 855 (*γέννα*), *ισόροπος* al. pers. 346 (*τύχη*), *κελαινόχρως* pt. sup. 785 (*κλυδωνίη*), *μεγαλοσχήμεων* pt. pr. 407 (*τιμάν*), *μελαμβασθής* al. pr. 219 (*κευθμῶν*), *μονόρρυθμος* sup. 961 (*δόμους*), *ἄβυσσος* al. sup. 470 (*ἄτης ἄ-ον πέλαγος*), *ἄκοσμος* h. pers. 422 (*φνυγή*), 470 (*φνυγή*), *ἀνήριθμος* al. pers. 40 (*πληθός τ' ἄ-οι*), pr. 90 (*ἀνήριθμον γέλασμα*), *ἄσώδης* sup. 32 (*χέρσω*), *εὐμετρος* pt. ag. 1010 (*σφενδόνας*), *σύμμετρος* al. ch. 228, *εὐειδής* h. pers. 324 (*ἀνὴρ*), *εὐκοσμος* h. pers. 481 (*φνυγήν*), *εὐκυκλος* h. pr. 710 (*ὄχοις*), sept. 590 (*ἄσπιδ'*), *εὐμορφος* al. ag. 416, *ἐναγής* al. sup. 122 (*ἐ-έα τέλεα*), *εὐαγής* h. pers. 466 (*ἔδραν εὐ-ῆ¹*)

¹) Al. *εὐαυγῆ*.

στρατοῦ), παλιμνήκης ag. 196 (χρόνον), υπερμνήκης al. pr. 591 (δρόμους), υπέρηγηρως pt. ag. 79
 P: καματώδης h. nem. III, 17 (πλαγᾶν), fr. 239 (μέριμναι), ὀφιωδής pt. ol. XIII, 61 (Γοργόνος), γλαυκόχρους ol. III, 13 (γ-χροα-κόσμον ἐλαίας), μελιαδής h. fr. 147, 1 (οἶνου), pyt. IX, 38 (ποιάν), ὁμότροπος al. ol. XIII, 7 (Εἰράνα), ἀγήραος h. pyt. II, 52 (κῦδος), fr. 107, 1, ἀνάριθμος al. istm. IV, 56 (ἀνδρῶν), εὐειδής h. istm. VII, 28, εὐκνκλος h. nem. IV, 66 (ἔδραν), υπερμάκης ol. VII, 37 (βοᾷ).

Compositum nonnumquam conjungitur cum eodem vocabulo, quod posteriore in parte positum est: ἀρσενογενής (γένος).

Hujus generis (e) composita Aeschylus 20 fere, Pindarus tria modo quattuorve finxit. Non pauca inveniuntur apud Homerum: ἡεροειδής, θεοειδής, θυνιδής, ἰοδνεφής, ἰοειδής, λυσσώδης, μελιηδής, οἰνόβαρής, οὐρανομήκης, ψαματώδης, μελαγχροίης, μελανόχρους, μεγακίτης, πολυβενθής, ἀγήρως, ἀγχιβαθής, ἄκοσμος, δυσθαλήης, εὐειδής, εὐκνκλος, εὐμορφος, εὐχροής, περικαλλής.

Soph. autem unum aut perpauca finxit: παντόμορφος,

f. *Pars posterior significat peritiam, scientiam, potentiam, fortitudinem aut aliquid contrarium.*

Ae: δορυσθενής h. ch. 159 (ἀνήρ), κνωθρασής pt. sup. 759, παγκρατής al. pr. 389, μονόψηφος sup. 373 (νεύμασιν), μεγασθενής pt. sept. 70, ἀήθης al. sup. 567 (ὄψιν), ἄκαιρος h. pr. 1036 (ἄ-α λέγειν), ἄκις h. pr. 547 (ὀλιγοδρανίαν), ἀκρατής al. pr. 884 (γλώσσης ἄ-ής) fr. 29, ἀνακίς h. pr. 868, ag. 1224, ἄπειρος al. pr. 373, ἀσθενής al. pr. 514, ἐγκρατής al. pr. 55, ἐμπειρος al. pers. 598, ἐντελής al. ch. 250, ag. 105, ἀκίματος h. pers. 901 (σθένος), εὐθαρσής h. ag. 930, sup. 968.

P: ὑπέρμητης istm. VI, 9 (ἰόλαον), παγκρατής al. nem. IV, 62 (πῦρ), ἐμπεδοσθενής nem. VII, 98 (βίοτον), εὐρυ-

σθενής h. pyt. V, 1, μεγαλοσθενής h. nem. VII, 2, pyt. VI, 21, μεγασθενής pt. ol. I, 25, istm. IV, 2 (χρυσόν), θρασυμάχανος ol. VI, 67 (Ἡρακλῆς), nem. IV, 62 (λεόντων), μονόψαφος nem. X, 6, ἀναλκίς h. ol. I, 81 (φῶτα), ἄπειρος al. istm. VII, 70 (ἵβαν ἄ-ον καλῶν), fr. 107, 2 (πόνοιον ἄ-οι), ἀσθενής al. pyt. I, 55 (χρωτί), ἐρισθενής h. pyt. VII, 2, περισθενής nem. III, 16, fr. 96, 2, σύμπειρος nem. VII, 10 (σ-ον ἀγωνίᾳ θυμόν).

Hom: δορυσθενής, χορηθήνης, εὐρυσθενής, αἰμυλομήτης, κακότηχρος, μεγαλοσθενής, πολυκεροδής, ἀναλκίς, ἐρισθενής.

Sophocles autem nullum simile videtur novasse.

8. *Compositum significat id, quod dicitur esse ei subiecto, ad quod refertur.*

a. *Pars posterior animantem significat.*

Ae: δορίγαμβρος ag. 686 (τὰν δ-ον ἀμφινεικῇ θ' Ἑλέαν), λευκόπωλος al. pers. 386 (ἡμέρα), μελάνιππος fr. 66 (νυκτός), πεντηκοντάπαις sup. 320 (ἀδελφὸς δ' ἐστὶ π-αις), πολυάνωρ al. ag. 62 (γυναικός), πολύγονος al. sup. 691 (βοτά), πολυναιτής pers. 83¹⁾, πολύχειρ al. pers. 83, πολύτεχνος al. pr. 137 (Τηθός), sup. 1029 (ποταμοὺς δ' οἱ π-οι), ἀγείτων al. pr. 270 (πάγον), ἀδιόπος fr. 261, ἄθεος al. eum. 151 (ἄνδρα), ἀνάνδρος al. pers. 166 (χρημάτων), 289 (πολλὰς ἄ-ους), 298 (τάξιν). ἀναρχος h. eum. 699 (τὸ μήτ' ἀναρχον), ἄπαις al. pers. 580 (τοκέες), ἀπρόξενος sup. 239, ἄτεχνος h. sept. 828 (πολεμάρχους), eum. 785, 815 (λειχήν), ἄφιλος al. ch. 295, δίπαις sup. 318 (Βῆλον), δυσάδελφος sept. 870 (δ-όταται πασῶν), δίσδαμαρ ag. 1319 (ἀνδρός), δύσθεος al. ch. 46 (γυνή), εὐτεχνος al. sup. 275 (βοός).

P: πολέφιλος al. pyt. V, 4 (ἐπέταν), λεύκιππος al. pyt. IV, 117 (πατέρων), λευκόπωλος al. pyt. I, 66 (Τινθαριδᾶν), εὐίππος h. pyt. III, 8, ἄθεος al. pyt. IV, 162 (βελέων).

¹⁾ Dind: multas naves ducens.

Quamquam in plerisque interpretandis verbum quod est *hafva* aptum est, tamen nonnumquam hoc vix sufficit ad significandum, quo modo compositum cum nomine suo conjunctum sit: *πολύχειρ, πολιναίτης den som anför en stor här, många sjömän, λευκόπωλος dragen af, åkande efter hvita hästar, similia.*

Quum Aeschylus hujus generis (8 a) composita 20 fere finxerit, Pindarus, exceptis duobus quæ cum Aeschylo communia sunt, 3 tantum adhibuit. Hom: *αιολόπιλος, πολάρεϊς, πολυβούτης, πολύπικτος, πολύρρηγν, ταχύπωλος, ἄκουρος, εὐβους, εὐπίκτος, εὐπαις.* Contra Soph. pauca finxit: *ἀγύναιξ.*

b. *Pars posterior rem significat.*

Ae: *ναύκληρος* al. sup. 177, *ἀρχαιοπλουτος* al. ag. 1043, *πατριωνύμιος* pers. 146 (*γένος*), *ὁμώνυμος* h. sept. 984 (*δύστονα κήδε' ὁ-α*), *ὀρθώνυμος* ag. 700 (*κῆδος*), *ψευδώνυμος* pt. pr. 717, sept. 670, *ἐπώνυμος* h. pr. 733, *εὐώνυμος* h. pr. 490, *νώνυμος* h. pers. 1003, *παρώνυμος* pt. eum. 8, *ὁμότοιχος* al. ag. 1004 (*γείτων*), *ἄδασμος* fr. 59, *εὐερχής* h. sup. 955 (*πόλιν*), *εὐμήχανος* al. eum. 381, *ἀχρήματος* al. pers. 167, *ἄπειρος* al. ag. 1382 (*ἀμφίβληστρον*), *ἀπείρων* h. fr. 407 (*λόγῳ*), *ἀτέλευτος* ag. 1451 (*ἔλπον*), *ἀτέρμων* al. eum. 634 (*πέπλω*), *ἐκτελής* h. pers. 218 (*τὰ δ' ἀγάθ' ἐ-ῆ*), *συντελής* al. ag. 532 (*πόλεις*), *εὐέξοδος* al. pers. 688 (*ἐστὶ δ' οὐκ εὐ-ον*), *σύγχορτος* al. sup. 5 (*χθόνα σ-ον Συρίφ*), *σύνουρος* al. ag. 495 (*κάσις πηλοῦ σ-ος*), *τηλουρός* al. pr. 1 (*πέδον*), 807 (*γῆ*), *γάμορος* al. sup. 613, eum. 890 (*τῆσδε γ-ω χθονός*), *ισόμοιρος* al. ch. 319 (*σκότῳ φάος ἰ-ον*)¹⁾, *ἄμοιρος* h. sept. 733 (*πεδίων ἄ-ους*), eum. 353 (*πέπλων ἄ-ος*)²⁾, *ἀγάλακτος* pt. ag. 718 (*λέοντος ἱνιν ἄ-ον*), *ἀμήχανος* h. sept. 227 (*τὸν ἄ-ον ὀρθοῖ*), *ἄγαμος* h. sup. 143 (*ἄ-ον ἐκφυγεῖν*).

¹⁾ V. l.

²⁾ Cod. ἄμοιρος ἀκληρος.

P: ἀδαμαντοπέδιλος fr. 58 (κίονες), ἀχρήμων al. fr. 239, 4, εὐάρματος al. pyt. IV, 7 (πόλιν), ισώνυμος ol. IX, 69 (μάτρωος ἰ-ον), ὁμώνυμος h. istm. VI, 24, fr. 71 (ζαθέων ἱερῶν ὁ-ε πάτερ), fr. 85 (ὁ-ε Δαρδανιδᾶν), πολυνώ-
νυμος h. pyt. I. 17, istm. IV, 1, ἀκόνυμος h. ol. I, 82 (γῆρας), ἐπωνύμιος al. ol. XI, 81, ἐπώνυμος h. istm. V, 51, νώνυμος h. ol. XI, 53, εὐώνυμος h. nem. VII, 85, ἄπειρος al. fr. 95, 8, (σκότον), ἀπείρων h. pyt. II, 64 (δόξαν), ἀτελής h. fr. 227 (ἀ-ῆ σοφίας καρπὸν), ὁμόκλαρος ol. II, 54 (ἀδελφεόν), nem. IX, 5 (ἐπόπταις), ἄμμορος h. ol. I, 84 (ἄ-ος καλῶν) nem. VI, 14, ἀπόκλαρος pyt. V, 54 (πόνων ἀ-ος), νήποινος h. pyt. IX, 60 (ν-ον φυτῶν αἶσαν), ἄδρως fr. 126, ἄσχυλος al. pyt. VIII, 30, εὐερκής h. ol. XIII, 105 (ἄλσος), ἐκκλήμων nem. VII, 92 (ἀγυιάν).

His similia sunt HomERICA: βαθύκληρος, ισόμορος, ὁμώνυμος, πολύνκληρος, πολυκλήμων, πολυλήμιος, πολυμήχανος, πολυπάμων, πολυφάρμακος, πολύγαλκος, πολύχρυσος, ἀκτῆ-
μων, ἀλῆμιος, εὐερκής, εὐπυργος, εὐτείχεος, εὐτείχητος, ἄμμορος, ἀνέστιος, ἄσιτος, ἄσπερμος; Soph: μεγαλώνυμος, ἄπλοντος, εὐχρυσος.

9. *Compositum id significat, quod quis (quid) efficit, affert, habet* (sueth. *åstadkomma, frambringa, medföra såsom följd l. verkan, skänka, erbjuda*).

Ae: βιόδωρος al. fr. 170 (ποταμοῦ παισὶν β-οις), βούχιλος pt. sup. 540 (λειμῶνα), δειδροπήμων eum. 938 (βλάβη), θυμαλγής h. ag. 1031 (καρδία,) θυμηδής h. sup. 962, χερμουσής ch. 74 (φόνον), ἀμβλωπός pt. eum. 955 (δακρύων βίον ἀ-όν), βαρυταρβής fr. 55, 11 (τυπάνου δ'εἰκὼν β-ής), δεξιώνυμος sup. 607 (χερσὶ), καχόσχυλος pt. ag. 193 (πνοαί), καλλίπαις al. ag. 762 (πότμος), κεναγγής ag. 188 (ἀπλοία), ὀρθόθριξ ch. 32 (φόβος), πάντεχνος pr. 7 (πυρός), πικρόκαρπος sept. 693 (ἀνδροκτασίαν), πολυαίμων sup. 840 (ἀποκοπὰ κρανὸς π-ων), πολύπινος al. pers. 320 (π-ον δόρυ),

πρωτόμορος pers. 568 (π-οιο πρὸς ἀνάγκας), πρωτοπήμων ag. 224 (παρακοπά), ὠκύποινος sept. 743 (παρβασίαν), ἄθιρος al. fr. 239 (ἡμέρα), ἄκαρπος al. eum. 943 (νόσος), ἄμισθος al. ag. 979 (ἄοιδά), ἀθάνατος h. ch. 619 (τριχός), ἄνατος al. sup. 356 (πρᾶγμα), 359 (φυγάν), ἄναυδος h. ag. 238 (γαλινῶν ἀ-δω μένει), ἀντιπενθήs eum. 782 (ἰὸν ἀ-ῆ μεθεῖσα), ἄποινα ¹⁾ h. pers. 808, ἀταρβής ²⁾ h. pr. 849 (χειρί), ἄχαρις al. pr. 544 (ἴδ' ὅπως ἀ-ις χάρις), διαλγής pt. ch. 68 (ἄτα), δυσαλγής pt. ag. 1165 (τύχα), δυσαχής eum. 145 (πάθος), δύσορμος al. ag. 193 (πνοαί), δύσομιος pt. ch. 945 (δ-ου τύχας), δυσχείμερος h. ch. 271 (ἄτας), fr. 195 (πέμφιγι), εὐάνδρος al. eum. 1031 (συμφοραῖς), εὔφημος al. ag. 636 (ἦμαρ), κατάσκιος h. sept. 384 (λόφους), περιώδυνος al. ag. 1449 (μοῖρα).

P: φοινικάνθεμος pyt. IV, 64 (ἦρος), χρυσοστέφανος h. ol. VIII, 1 (ἀέθλων), μελιγαθής fr. 211 (ἔδωρ), ἀγλαόκαρπος h. fr. 6, 6 (ῶρας), κλυτόκαρπος nem. IV, 76 (στεφάνων), μεγαλάνωρ pt. fr. 228 (Ἀσυχίας), μεγιστόπολις pyt. VIII, 2 (Δίκας μ-ι θύγατερ), πολυάνθεμος h. ol. XIII, 17 (ῶραι), ὀρθόπολις ol. II, 8 (Θήρωνα ἄωτον ἀ-ιν), πολυπήμων h. pyt. III, 46 (νόσους), ἄποινα ³⁾ h. ol. VII, 16, ἄσκιος pt. nem. VI, 45 (ὄρεσιν ἀ-οις ⁴⁾), ἀτελής h. pyt. V, 62 (ἀ-ῆς μαρτεύμασιν), nem. III, 40 (νόω), δυσπενθήs pyt. XI, 18 (δόλου), εὐοδμος h. fr. 45, 14 (ἔαρ), εὔσκιος al. pyt. XI, 21 (ἄκτάν), νώδυνος al. nem. VIII, 50 (κάματον).

Quæ supra (9) enumeravi composita Aeschylus non minus 30 finxit, quo ex numero dimidia fere pars apud nullum alium scriptorem invenitur.

Apud Homerum non ita multa hujus generis inveniuntur: ἀνεμοσκεπής, ἀγλαόκαρπος, ἀγλαόδωρος, δολιχόσκιος,

¹⁾ Substantivum.

²⁾ Dind: intrepidus; hunc versum secludunt editores.

³⁾ Vide supra.

⁴⁾ Alii δασκίοις.

πάνδωρος, πανομφαῖος, πολύδακρυς, πολύφορβος, ὠκύμορος, ἀνάεδνος, νηκερδής, δυσκηδής.

Soph: ἄνορμος, αἰένυπνος, διώδυνος, δύσαυλος, εὐχλος.

10. *Compositum significat actionem, ita ut aliquis id gerere cogitetur, quod composito significatur.*

a. *Pars posterior significat pugnam, bellum, victoriam.*

Ae: ἵπποχάρμης h. pers. 29 (Ἀρτεμβάρης θ' ἰ-ης), 106 (ἰ-ας τε κλόνους), πολυνεικής sept. 830 (π-εῖς ὥλοντο), δυσπόλεμος pers. 1013 (δ-ον γένος τὸ Περσῶν).

P: ἵπποχάρμας ol. I, 23 (βασιλῆα), σιδαροχάρμας pyt. II, 2 (ἀνδρῶν ἵππων τε σ-ᾶν), χαλκοχάρμας pyt. V, 82 (ξένοι), istm. V, 26 (πόλεμον), βαθυπόλεμος pyt. II, 1 (Ἄρεος), καλλίνικος h. pyt. I, 32 (Ἰέρωνος), XI, 46, δύστηρις al. ol. VI, 19 (δ-ις ἑών), εὐαθλος pt. istm. V, 3 (γενεᾶς).

b. *Pars posterior significat cladem, vim, scelus, fraudem.*

Ae: βροτολοιγός h. sup. 665 (Ἄρης), θεομυσίς eum. 40 (ἄνδρα), παιδολυμίας¹⁾ ch. 605 (Θεστιάς), πανώλεθρος al. sup. 414 (θεόν), πολυσινή ch. 446 (κυνός), ἀκάκης pers. 855 (βασιλεύς), ἀπήμων h. sup. 186 (ἄ-ων ἐπόρυνται), ἄδολος al. ag. 95.

P: εὐρυβίας h. pyt. IX, 13, παμβίας nem. IX, 24 (κεραυνῷ), ὑπέρβιος h. ol. XI, 15 (Ἡρακλέα), ἄδολος al. ol. VII, 53.

c. *Pars posterior significat poenam, ultionem, auxilium, justitiam.*

Ae: γυναικόποινος ag. 226 (πολέμων), τεκνόποινος ag. 155 (μῆνις), ὑστερόποινος ag. 58 (Ἐρινύν), ch. 383 (Ἄταν), παλίμποινα²⁾ pt. ch. 793 (π-α ἀμείψει), βαρέδικος ch. 935 (ποινά), πάνδικος al. sup. 776 (σέβας), ἄδικος h. ag. 397

¹⁾ Cod. παιδολύμας.

²⁾ Substantivum.

(φῶτ'), ἀντίδικος al. ag. 41 (Πριάμου μέγας ἄ-ος), εὐθύδικος pt. ag. 761 (οἴκων), προδικος al. ag. 451 (Ἀτρεΐδαις), σύνδικος al. eum. 761 (μητρὸς τάσδε σ-ους), sup. 726, ἐτεραλκῆς h. pers. 951 (Ἄρης), ἐπαλκῆς ch. 415.

P: Ἑλλανοδίκας al. ol. III, 12, ἄδικος h. pyt. VI, 48 σύνδικος al. ol. IX, 105 (σ-ος αὐτῷ τύμβος), ὑπέρδικος al. pyt. X, 44 (Νέμεσιν), ἄθεμις al. pyt. IV, 109 (Πελίαν), pyt. III, 32 (δόλον).

d. *Pars posterior significat sonitum, fremitum, vocem querelam, fletum, cantum.*

Ae: ἐτερόφωνος sept. 170 (στρατῶ), ὁμόφωνος al. ag. 158 (δ-ον αἴλινον εἰπέ), ἄφωνος al. pers. 819 (ἄ-α σημα-νοῦσιν), εὐφωνος al. ag. 1187 (χορός), ταυρόφθογγος fr. 55, 8 (μῦμοι), ἄφθογγος h. pers. 206, eum. 448, εὐφθογγος al. ch. 341 (κελάδους), σύμφθογγος pt. ag. 1187 (χορός), οἰωνόθροος ag. 56 (γόον), ἀλλόθροος h. ag. 1200 (πόλιν), sup. 972, δύσθροος pers. 635 (βάγματα), 941 (πάνδυρτον δ-ον αὐδάν), 1076 (γόοις), ἀναυδος h. sept. 82 (ἄγγελος), δυσκέλαδος h. sept. 867 (ῥυμνον), εὐφημος al. ag. 1247 (στόμα), ch. 581 (γλώσσαν), sup. 512 (ἔπος), 694 (μοῦσαν), ἄρματόκτυπος sept. 204 (ὄτοβον), ἄκομπος sept. 554 (ἀνήρ), πολύρροθος sept. 7 (φροιμίους), ταχύρροθος sept. 285 (λόγους), κακόφατις pers. 936 (κ-ιδα βοάν), πολυεπής ag. 1134 (τέχναι), πρόλεσχος sup. 200, ἀναγκόδακρυς fr. 415, ἀβρόγροος pers. 541 (Περσίδες), ὀξύγροος sept. 320 (λιταῖσιν), ἀβροπενθής pers. 135¹⁾ (Περσίδες), πολύθρηνος pt. ag. 711 (ῥυμνον), πολύστονος h. sept. 845 (π-οι τόδ' εἰργάσασθ'), eum. 380 (φάτις), κακομέλετος pers. 936 (ιάν), ὀξύμολπος sept. 1023 (οἰμώγμασιν), ἀψευδής h. ch. 559.

P: μαλθακόφωνος istm. II, 8 (ἁοιδαί), πάμφωνος pt. pyt. XII, 19 (μέλος), ἄφωνος al. pyt. IX, 101, εὐφωνος al. istm. I, 64, σύμφωνος h. pyt. I, 70 (ἄσυχίαν), μελίγαρυς

¹⁾ Cod. ἀκροπενθής.

h. ol. X, 4 (ἕμνοι), nem. III, 4 (κώμων), ποικιλόγαυρος ol. III, 8 (φόρμιγγα), μελίφθογγος istm. II, 7 (Τερισιχόρας), istm. V, 8 (αἰοδαῖς), βαρύφθογγος h. istm. V, 32 (νευρᾶς), πολύφαμος h. istm. VII, 58 (θρήνον), δύσφαμος h. nem. VIII, 37 (κλέος), δύσθροος pyt. IV, 63 (φωνᾶς), εὐαχής h. pyt. II, 14 (ἕμνον), αἰολοβρόντας ol. IX, 45 (Διός), καρτεροβρόντας fr. 127, 2 (Κρονίδα), μελίγδονπος nem. XI, 18 (αἰοδαῖς), βαρύγδονπος pt. ol. VIII, 44 (Διός), ol. VI, 81 (πατρί), pyt. IV, 210 (ἀνέμων), μελίκομπος istm. II, 32 (αἰοιδᾶν), βαρύκομπος pyt. V, 57 (λέοντες), δορίκτυπος nem. VII, 9 (Αἰακιδᾶν), βαρύκτυπος h. nem. IV, 86 (ὀρσοστραίνα), ol. I, 72 (Εὐτρίαιναν), ἐπτάκτυπος pyt. II, 70 (φόρμιγγος), βαρυσφάραγος ¹⁾ istm. VII, 23 (πατρί), ἐρισφάραγος h. fr. 263, μελίρροθος fr. 286 (μελιρρόθων sc. ἀνθέων²⁾) ἀδυεπής h. ol. XI, 97 (λύρα), nem. I, 4 (ἕμνος), nem. VII, 21 (Ὀμηρον), ἀρτιεπής h. ol. VI, 61 (ὄσσα), istm. IV, 51 (γλῶσσα), ἀδύλογος al. ol. VI, 96 (λύραι μολπαί τε), βαρύλογος pyt. II, 55 (ἐχθεσιν), θρασύμυθος ol. XIII, 10 (ἕβριν), ἀδυμελής h. ol. VII, 11 (φόρμιγγι), pyt. VIII, 73 (κώμῳ), nem. II, 25 (φωνᾶ), istm. VI, 20 (ἕμνῳ), ἀψευδής h. pyt. I, 86 (ἄκμιον).

e. *Pars posterior significat ventum aut lucem.*

Ae: χρυσοφεγγής al. ag. 288 (σέλας), αἰνολαμπής ag. 389 (φῶς), ἀφεγγής al. pr. 115 (ὁδμά), ἀσαλής fr. 362 (μανία).

P: ἀδύπνοος al. ol. XIII, 21 (Μοῖσα), istm. II, 25 (φωνᾶ), τηλαυγής al. ol. VI, 4 (πρόσωπον), nem. III, 61 (φέγγος).

f. *Pars posterior significat cursum aut sessionem.*

Ae: τανύδρομος eum. 370, ἄοζος³⁾ ag. 231, πολύπλανος al. pr. 585 (πλάναι), δύσπλανος pr. 608 (παρθένη), 900

¹⁾ Cfr Grdz. 186.

²⁾ ἕμνων Bergk.

³⁾ Grdz. 240.

(ἀλατείαις), δύσεδρος pt. ag. 745 (δ-ος καὶ δυσόμιλος),
εὐεδρος al. sept. 319 (εὐ-οί τε στάθγῃτε).

P: δυωδεκάδρομος ol. II, 55 (τεθρίππων δ-ων).

g. *Pars posterior significat vitam, somnum, quietem.*

Ae: ἀβροδίατος al. pers. 41 (Ἀνδῶν), δαρόβιος sept.
523 (Θεοῖσι), μακροβίος pers. 262 (αἰών), δυσαίων al.
sept. 927 (ἄ τεκοῦσα)¹⁾, εὐαίων al. pers. 711 (βίοντον),
ἄγρυπνος al. pr. 358 (βέλος), ἄπνους h. pr. 32, ὀψίκουτος
ag. 889 (ὄμμασιν).

h. *Pars posterior significat consilium.*

Ae: ἀνδρόβουλος ag. 11 (γυναικὸς ἄ-ον ἐλπίζον κέαρ),
γυναικόβουλος ch. 626 (γ-ους τε μήτιδας φρενῶν), αὐτόβουλος
sept. 1052 (ἀλλ' αὐ-ος ἴσθ'), βαθύβουλος pers. 142 (φροντίδα),
ὁρθόβουλος pr. 18 (Θέμιδος), ἀμφίβουλος eum. 733, δυσπα-
ράβουλος sup. 106 (φρεσίν), πρόβουλος al. sept. 1006
(δήμον π-οις), σύμβουλος al. pers. 170, δολόμητις h. pers.
93 (ἀπάταν), αἰολόμητις h. sup. 1037 (θεός), αἰπυμήτις
pr. 18 (αἰ-ῆτα παῖ), αἰσχρομήτις ag. 222 (παρακοπά),
δολιόμητις sup. 750, μεγαλόμητις ag. 1426, εὐκουνόμητις
sup. 700 (ἀρχά).

P: ὁρθόβουλος pyt. IV, 262 (μῆτιν), pyt. VIII, 78
(μαχαναῖς), πολύβουλος h. istm. III, 90 (γνώμα), διχόβουλος
ol. VIII, 86 (Νέμεσιν), εὐβουλος al. istm. VII, 32 (Θέμις),
βαθυμήτις nem. III, 51 (Χείρων), θρασυμήτις pyt. IV, 143
(Σαλμωνεῖ).

i. *Pars posterior significat motum animi (ut invidiam,
iram, angorem, timorem, spem).*

Ae: βαρύκοτος eum. 780, 810 (ἐγώ), νεόκοτος ²⁾ sept.
78 (ν-α ³⁾ ἄχῃ), 803 (πράγος ν-ον πόλει), pers. 256 (κακά),

¹⁾ Cod. δυσδαιμων.

²⁾ De significatione κόςτος vocabuli vide lex. Dind.

³⁾ Conjectura Dind.

ἔγκοτος al. ch. 392 (σύνος), 924 (κύνας), ἐπίκοτος al. pr. 602 (μῆδεσι), sept. 786 (ἀράς), ch. 628 (ἀνδρί), παλίγκοτος al. ag. 863 (κληδόνας), 571 (τύχης), sup. 376 (τοῖς ἐμοῖς π-οις), ὑπέγκοτος¹⁾ ag. 822 (πάγας), βαρύμηρις pt. ag. 1482 (δαίμονα), δύσρονη ch. 196, δύσελπις al. ch. 412, ἄφθονος h. ag. 305 (μένει), ἐπίφθονος al. ag. 135 (οἶκί γάρ ἐ-ος Ἄρτεμις), eum. 376 (ὀρχησμοῖς), sup. 201 (γένος), εὐελπις al. pr. 509, περίφοβος al. sup. 736.

P: ἀταρβής h. pyt. V, 51 (φρενί), IX, 32 (κεφαλᾷ), ἄφθονος h. ol. VI, 7 (ἀστῶν), II, 104 (ἀ-έστερον χέρα *frikostig*), fr. 94 (βοράν *riklig*), ἄφοβος al. istm. IV, 44 (στράταρχον), ἐπίκοτος al. fr. 228 (στάσιν), ζάκοτος h. nem. VI, 55 (ἔγγεος), fr. 74, 10 (ἔδατι), παλίγκοτος al. ol. II, 22 (πῆμα), nem. IV, 96.

Hujus generis (10) composita et quidem maxime ea, quorum posterior pars significat *sonum*, *vocem*, ad res sæpe transferuntur, ita ut quædam personificatio fiat. Neque raro id nomen, quocum compositum conjunctum est, eandem fere quam hujus posterior pars significationem habet.

Non omnia quæ huc retuli composita necesse est significant id, quod quis gerere cogitur. Possunt alia aliter intelligi: μαλθακόφωνος, μελίθογγος, μελίγανυς *som har en ljuf stämman, honungsstämma, med l. st. sjungen* (ἕμνος, αἰοιδά), ὁμόφωνος *samstämmig* (ἄλλινον), πάμφωνος *af alla st. sjungen* (μέλος), ἵππιοχάρμης κλόνος *larm som är förenadt med strid till häst, χαλκοχάρμας πόλεμος krig, i hvilket man kämpar i korparrustning, γυναικόποιος πόλεμος hämdekrig för en kvinna, ἄδικος ὀρέττωις, ὀξύγοι λιταὶ böner som bestå i häftig klagan*, cfr p. 74.

Eorum quæ supra (10) enumeravi compositorum apud Aeschylum ad 100 sunt, ex quo numero pauca ante eum

¹⁾ Incertæ fidei vocabulum (D).

fuerunt, dimidia fere pars a nullo alio scriptore adhibita est. Sunt apud Pindarum plus 60, e quibus tertiam fere partem ab aliis sumpsit. Maxima omnium est ea pars, quorum posterius membrum significat *sonum, vocem* (d), quo in genere adhibendo Pindarus non minus copiosus quam Aeschylus fuit. Ceterorum autem generum multo plura Aeschylus habet. Et in posteriore parte ante omnia ea posuit quæ sunt -δικος, -ποινος, -βουλος, -μητις (-μήτης), -κοτος et ea, quæ significant *vitam*, quorum generum aut nulla aut pauca finxit Pindarus.

Homerus: ἀθηρολογός, βροτολογός, ἑτεραλκής, αἰναρέτης, ἀγριόφωνος, ἀμετροεπής, λιγύφθογγος, ἰδύγελως, ἀργυροδίνης, βαθυδίνης, πολύφλοιστος, ἱπποκέλευθος, δολομήτης, ἀγκυλομήτης, πευκιμηδής et alia permulta.

Sophoclem autem mirandum est, quum tam multa fuerint quæ imitaretur, tamen perpauca finxisse: ποικιλόμητις, δυσαίων, δύσοργος, χαμαικοίτης.

11. *Compositum significat id, quo quis (quid) afficitur* (sueth. *träffas af, vara föremål för*).

a. *Pars posterior significat fatum, felicitatem, calamitatem aut aliquid ejusmodi.*

Ae: αἰνόμορος h. sept. 903, καινοπήμων sept. 363 (δμωῖδες)¹⁾, κακόποτος al. ag. 1136 (τύχαι), μελεοπαθής sept. 963, μελεόπονος sept. 963, νεοπαθής eum. 513 (τεκοῦσα), πάνοιζος ch. 49 (ἑστία), πάνολβος pt. sup. 583, πανώλεθρος al. sept. 71 (πόλιν), 934 (ὁμόσποροι καὶ π-οι), ag. 535 (δόμον), ch. 934 (ὀφθαλμόν), πολέπονος al. sup. 382 (βροτῶν), ταχίμορος ag. 486 (κλέος), ἀθάνατος h. eum. 350, ἄνατος al. ag. 1211, ἄνολβος al. eum. 550, ἀπαθής h. pers. 861, ἀπενθής pt. pr. 956 (πέργαμα), ἄπονος al. pers. 861, sup. 98 (βίαν), ἀπύμων h. ag. 554, eum. 893 (πίσης ἀ-ον'

¹⁾ Alii: καινοπήμονες.

οἰζύος), ἄποτος h. pers. 280 (βοάν), δυσδαίμων al. pr. 602, sept. 827 (πολεμάρχους), pers. 953 (ἀκτάν), δύσποτος al. pr. 119 (θεόν), sept. 813 (γένος), sept. 819 (εὐχάς), sup. 306 (βοῖ), δυστυχής al. eum. 791 (κόραι), εὐδαίμων h. pers. 768 (ἀνῆρ), εὐποτος al. ag. 245 (αἰῶνα), εὐτυχής al. pers. 709 (πότιμι), ag. 20 (εὐ-ῆς ἀπαλλαγὴ πόνων), παλιντυχής ag. 464 (π-εῖ τριβᾶ βίου), τρίσοιζος fr. 365.

P: θεόμορος pyt. V, 5 (θ-μορ' Ἀρχεσίλα), θρασύπονος ol. I, 96 (ἀκμαὶ ἰσχύος θ-οι), ἰσοδαίμων pt. nem. IV, 84 (βασιλεῦσιν ἰ-ονα φῶτα), πολύπονος al. nem. I, 33 (ἀνδρῶν), ταχύποτος pt. ol. I, 66 (ἔθνος), ἀθάνατος h. pyt. III, 61 (βίον), ἄνοσος al. fr. 107, ἀπαθής h. pyt. IV, 297 (ἀ-ῆς πρὸς ἀστών), ἀπήμων h. pyt. X, 22 (θεὸς ἀ-ων κέαρ), nem. I, 54 (καρδία), fr. 74, 7 (ὄλβον), ἄπονος al. ol. XI, 23 (χάρμα), II, 68 (βίον), εὐδαίμων h. pyt. X, 22.

b. *Pars posterior significat sermonem, famam, laudem, reprehensionem.*

Ae: μεγιστότιμος sup. 709 (Δίκας), ἄμωμος al. pers. 185 (κάλλει), ἄτιμος h. sept. 1024 (ἄ-ον ἐκφορᾶς φίλων ἕπο), ag. 1279 (ἄτιμοί γ' ἐξ θεῶν τεθνήξομεν), δυσκλής h. pr. 241 (θέα), pers. 444 (μόρφ), ἐπίψογος al. ag. 611 (φάτιν), εὐδοξος al. ch. 303 (φρενί), εὐκλής h. ch. 302 (πολίτας).

P: βαθύδοξος pyt. I, 66 (γείτονες), μεγαλόδοξος pt. ol. IX, 17 (Εὐνομία), πολύμυθος h. pyt. IX, 79 (ἀρεταί), ἀγακλής h. pyt. IX, 110 (κούραν), istm. I, 34 (αἶσαν), ἀκλής h. ol. XII, 16 (τιμά), ἀμύμων¹⁾ h. ol. XI, 28 (κτέατον), ἄτιμος h. ol. VIII, 69 (γλῶσσαν), ἐπίδοξος al. nem. IX, 46 (κῦδος), εὐδοξος al. ol. XIV, 23, εὐκλής h. nem. II, 24.

c. *Pars posterior significat timorem, invidiam, misericordiam, querelam, gratiam, desiderium.*

Ae: ἄροος sept. 1063, ἄζηλος al. pr. 143 (φρουράν), ch. 1017 (μιάσματα), ἄφθορος h. ag. 471 (ὄλβον), ἐπίζηλος

¹⁾ Grdz. 338.

ag. 939, ἐπίφοβος al. ag. 921 (πόρον), ἐπίφοβος pt. ag. 1152, ἐπίχωρις al. sept. 910 (οὐδ' ἐ-ις Ἄρης), ἐποικτος ag. 1614 (φόνον), ἐφίμερος h. ch. 840 (φάτιν).

d. *Pars posterior significat solem, fulmen, ventum, umbram, aestum.*

Ae: χαλκοκέραυνος fr. 192, 3 (λίμνην *aereo fulmine petitam*, D.), ἄειλος fr. 419, ἀζέραννος fr. 15 (Καπανεύς), ἀνήλιος al. pr. 453 (μυχοῖς), δυσήλιος al. eum. 396 (κνέφας), δυσχείμερος h. pr. 15 (φάραγγι), 746 (πέλαγος), κατάσκιος h. ag. 493 (κρήνκα κ-ον κλάδοις), sup. 345 (ἔδρας), νήνεμος h. ag. 566 (κοίταις), ag. 740 (γαλάνας), παλίροθος ag. 191 (π-οις ἐν Αὐλίδος τόποις).

e. *Pars posterior significat aut per se ipsa actionem aut id, quo quid geritur, ita quidem ut id nomen, ad quod compositum refertur, significet id, ad quod actio adhibetur. Sed ad suethice interpretandum plerumque opus est verbis magis definitis quam talia qualia sunt "träffas af, vara föremål för". Prior pars saepe est α- privativum, δυσ-, ἐν-, ita ut compositum potentialem vim non raro accipiat eodem fere modo, quo adjectiva verbalia (cfr pag. 50 sqq.).*

Ae: ἀπόλεμος al. ag. 769 (δαίμονα), ἄμαχος al. ag. 769 (δαίμονα) *mot hv. krig, strid ej kan föras*, δυσπαλής pt. eum. 559 (δίνα) *svår att kämpa mot*, ἀμφινεικής al. ag. 686 (Ἑλέναν), ἄπορος al. pr. 904 (ἄπορα πόριμος), ἀμήχανος h. eum. 561 (δύαις) *mot hv. ingen utväg, intet medel finnes, ohjelpelig, obotlig*, δυσπάλαμος eum. 880 (δόλοι), δυσχερής al. pr. 802 (Θεωρίαν) *svårhandterlig*, sup. 568 (μιζόμβροτον), εὐμαρής ¹⁾ al. ag. 1326 (χειρώματος) *lätthandterlig*, ἀμφισωπός fr. 35 *på hv. man kan se rundt omkring* ²⁾, εὐτελής al. sept. 491 *för hv. priset lätt betales*, πολύγομος h. pers. 71 (ὄδισμα) *med naglar hopfogad*.

¹⁾ Cfr Grdz. 329.

²⁾ Fortasse adj. verb. cfr ἀπερωπός p. 39.

P: ἄκορος pyt. IV, 202 (εἰργασία) på hv. *man ej blifver mätt*, ἄμαχος al. ol. II, 90 (κίονα), δυσπαλής pt. ol. VIII, 25 (διακρίνειν δ-ές *svårt*), ἄπορος al. ol. XI, 42, ἀμάχανος h. pyt. II, 19 (καμάτων), ἀπάλαμος h. ol. I, 59 (βίον), ἀπάλαμνος¹⁾ h. ol. II, 63 (φρένες), εὐμαρής al. pyt. III, 115, ἔξορκος ol. XIII, 95 (ἐ-ος βοὰ κάρυκος *beedigad*), σίνδικος al. pyt. I, 2 (σ-ον Ἀπόλλωνος καὶ Μοισᾶν κτέανον) till hv. *någon har rättighet*, ὑπάργυρος al. pyt. XI, 42 (φωνάν) som *köpes för penningar*, λείκιππος al. pyt. IX, 86 (ἀγνιαῖς *trampad, befaren af*), μαλακόχειρ nem. III, 53 (φαρμάκων μ-α²⁾) νόμον *bruket af läkemedel (pålagda med mjuk hand)*.

Quæ supra (11) enumeravi composita sunt apud Aeschylum plus 60, apud Pindarum plus 30; neque pauca ab Homero sumpserunt. Nulla sunt apud Pindarum exempla quæ ad *c* aut *d* partes pertineant. Fit nonnumquam apud Aeschylum ut ea, quorum posterior pars significat *fatum*, cum nomine ejusdem fere significationis conjungantur: κακόποτος τύχη, εὐτυχής πότιμος (cfr p. 74).

Homerus: αἰνόμορος, αἰνοπαθής, νεοπαθής, ὀλβιοδαίμων, ὠκύμορος, κακοδαίμων, δύσμορος, ἀθάνατος, ἄμμορος, ἀνόλεθρος, ἄνουσος, ἀπήμων, — δμότιμος, ἀγακλής, δυσκλής, ἐρικυδής, ἐρίτιμος, ὑπερκύδας, ἀκλής, ἀμίμων — βαθύσκιος, — ἀργυρόηλος, πολύδεσμος, δυωδεκάβοιος, ἑκατόμβοιος.

Soph. nonnulla hujus generis (11) finxit: πάμμορος, πολίττης, δυσάνεμος, ἀνήνεμος, ἀδρέπανος, ἀσκέπανος, τρίγομφος.

12. *Compositum nonnumquam respondet genetivo.*

a. *genetivo possessivo.*

Ae: ναύαρχος al. ch. 723 (σώματι), πλουτόχτων eum. 947 (γόνος), αὐτάδελφος al. sept. 718 (αὐ-ον αἷμα δρέψα-

¹⁾ Grdz. 666.

²⁾ Pro: μ-ων, cfr pyt. VI, 5 πυθιόνικος ὕμνων θησαυρός.

σθαι θέλεις), eum. 89 (αὐ-ον αιμα καὶ κοινοῦ πατρός), ἐπτατειχῆς sept. 284 (ἐξόδους), κακορρήμων pt. ag. 1155 (πόθεν ὄρους ἔχεις θεσπεσίας ὁδοῦ κ-ας), πολύθεος pt. sup. 423 (ἐδρᾶν), δίθρονος al. ag. 43 (τιμῆς), 109 (κράτος), δίσκηπτρος ag. 43 (τιμῆς).

P: ἀρισθάρματος pyt. V, 30 (γέρας), καλλίνικος h. ol. IX, 2, istm. I, 12 (κῦδος), μόναρχος h. pyt. IV, 152 (σκᾶπτον), τέθριππος al. istm. I, 14 (ἄρματι), εὐάγων nem. X, 38 (τιμά).

b. *genetivo gentili*.

Ae: αὐτογενής pt. sup. 9 (αὐ-εἰ¹) φυξανορία), ὁμαιμος al. sept. 681 (ἀνδροῖν), eum. 605 (φωτός), 653 (τὸ μητρὸς αἷμ' ὅ-ον ἐγγέας), sup. 225 (ἐχθρῶν), 449 (αἷμα), 474 (ὁ-οις παισὶν Αἰγύπτου σέθεν), ὁμαίμων al. sept. 415 (Δίκη), sup. 402 (Ζεύς), συνομαίμων al. pr. 409, ὁμοπάτριος al. pr. 559 (τὰν ὁ-ον ἄγαγες Ἡσιόναν), ὁμόσπλαγχνος al. sept. 890 (πλευρωμάτων), ὁμόσπορος h. sept. 576 (τὸν σὸν ὁμόσπορον), sept. 933 (ἄλλαλοφόνους χερσὶν ὁ-οισιν), ag. 1510 (ὁ-οις ἐπιρροαῖσιν αἰμύτων), ch. 242 (τῆς τυθείσης ὁ-ου), τριτόσπορος pers. 818 (γονῇ), ἀμφιμήτωρ al. fr. 70 (Ἡρακλείδαις), ἄπαππος ag. 311 (φάος τόδ' οὐκ ἄ-ον Ἰδαίου πυρός), εὐγενής al. sept. 409, εὐπάτωρ pt. pers. 969 (Λιλαῖος).

P: ὁμαίμος nem. VI, 16 (πατροπάτορος), ὁμόγονος al. pyt. IV, 146, ὁμόδαμος istm. I, 30 (ὁ-ος ἐὼν Σπαρτῶν γένει), ol. IX, 48 (γόνον), ὁμόσπορος h. nem. V, 43 (ἔθνος).

c. *genetivo subjectivo*.

Ae: δξύχειρ al. ch. 23 (ὁ-ρι σὲν κόπῳ), δίπαις ch. 335 (θρηῆνος), δυσμάτωρ sup. 67 (κότου).

P: θρασύγειος pyt. VIII, 39 (νίκαν), ὀπιθόμβροτος pyt. I, 92 (αὐχμημα).

¹) Cod. αὐτογένητον φυξανοραν (vide Dind.).

d. *genetivo objectivo.*

Ae: δρακοντόμιλος sup. 267 (ξυνοικίαν), αὐτοπήμων sept. 916, αὐτόστονος ibdm (δαϊκτῆρ γόος αὐ-στονος αὐ-πήμων), ὁμαιμος al. eum. 212 (ὄ-ος αὐθέντης φόνος), ὁμαίμων al. sept. 351 (ἀρπαγαί), δυσάνωρ sup. 1064 (γάμον).

P: ἱπποδρόμιος pt. istm. I, 54 (ἀρμάτιον ἰ-ον εὐεργέταν), καλλίνικος h. ol. IX, 2 (κ-ος (sc. ὕμνος) ὁ τριπλῶος κεχλαδώς), nem. IV, 16 (ὕμνον), pyt. V, 106 (μέλος), ῥιμφάρεματος al. ol. III, 39 (διφρηλασίας).

Hic usus (12) compositorum ab Homero prope alienus est. Sunt quidem talia qualia sunt εὐπατέρεια, ὀβριμοπάτερ, ὁμόσπορος. Subjectivi autem genetivi aut objectivi haud scio an nulla sint apud eum exempla.

Soph: πολύκερως φόνος.

13. *Compositum significat, quo tempore aliquid fiat vel quo loco aliquid situm sit.*

Ae: ἀωρόνκτος ch. 34 (ἀμβόαμα), μεσημβρινός al. ag. 565 (κοίταις), πανήμερος al. pr. 1024 (δαιταλεύς), πάνωρος sup. 690 (φέρματι), τριτόσπονδος ag. 245 (τ-ον εὐποτιμον παιᾶνα), ἄωρος ¹⁾ h. pers. 496 (χειμῶνα), eum. 956 (τύχας), ἀντίπορος al. pers. 67 (ἀ-ον γείτονα χώραν), sup. 544 (γαῖαν).

P: ἀγλαόκιμος ol. III, 6 (φωνάν), διχόμηγρις pt. ol. III, 20 (Μήρα), istm. VII, 44 (δ-ίδεσθιν ἑσπέρας), ἀμφιάλος h. ol. XIII, 39 (ἀ-οισι Ποτειδᾶνος τεθμοῖσιν), ἀμφιθάλασος al. ol. VII, 33 (νομόν), ἀμφίπεδος pyt. IX, 57 (ὄχθον), ὑψίπεδος istm. I, 31 (ἔδος).

14. *Compositum significat, quo modo aliquid fiat vel id quocum aliquid conjunctum est.*

Ae: δημόθροος ag. 883 (ἀναρχία), 938 (φήμη), 1409, 1413 (ἀράς), ἰσόψηφος al. eum. 741 (κᾶν ἰ-ος χειθῆ), 795 (ἰ-ος δίχη ἐξῆλθε), πολύδακτος h. pers. 939 (ἰακχάν), ch.

¹⁾ Cfr Grdz. 357.

449 (γόον), πολύδρομος sup. 737 (φυγᾶς), πολύθρηνος pt. ag. 714 (αἰῶνα), πολύθροος al. sup. 820 (μάταισι), πολυπενθής h. pers. 547 (παιᾶν¹⁾), ἄοινος al. eum. 107 (χοάς), 860 (θυμώμασι), ἄπυρος h. ag. 70 (ἱερῶν), pr. 880 (ἄρδης), ἀρίδακρυς al. pers. 948 (γός), δύσορνις al. sept. 838 (ξυνανλία δορός), εὐδειπνος al. ch. 484 (ἐμπύροισι), εὐθοινος pt. ch. 257 (γέρας), πάρορνις eum. 770 (πόρους).

P: δορίκτυπος nem. III, 57 (ἀλαλάν), νασιίστονος pyt. I, 72 (ὑβριν), ἐμπεδόμοχθος ol. I, 59 (βίον τοῦτον), ποιζιλοφόρμιγξ ol. IV, 2 (ἀοιδᾶς), ἄδακρυς al. ol. II, 73 (αἰῶνα), ἀκίνδυνος al. pyt. II, 66 (ἔπος), IV, 186 (αἰῶνα), ol. VI, 9 (ἀρεταί), ἄπυρος h. ol. VII, 48 (ἱεροῖς), ἀντιάνειρα h. ol. XII, 17 (στάσις uppror, i hv. man stâr mot man), δυσπενθής pyt. XII, 10 (καμάτι).

Huc pertinent nonnulla quorum prior pars sit αὐτός (suethice: med — och allt).

Ae: αὐτόζωπος ch. 162 (αὐ-α νομιῶν βέλι), αὐτόπρεμνος al. eum. 401 (γῆν ἢν ἐνειμαν αὐ-ον), αὐτότοκος pt. ag. 137 (πτάκα), αὐτόχθονος ag. 536 (αὐ-ον πατρῴον ἐθρυσεν δόμον).

15. *Compositum significat id, cui aliquid aptum aut alienum est (sueth. passa för, öfverensstämman med, vara främmande, besvärlig för, afsky).*

Ae: ἀκίθαρις sup. 681, ἄχορος al. ibdm (ἄχορον, ἀκίθαριν δακρυογόνον Ἄρη), sup. 635 (ἄχορον Ἄρη), ἄνομος al. ag. 147 (θυσίαν), δύσλοφος al. pr. 931 (πόνους), ἐνᾶγκαλος al. pr. 350 (ἄχθος), ἐνῆρετος al. pers. 376 (σκαλμόν), εὐλογος al. pers. 830 (νουθειήμασι), εὐξύμβολος al. sup. 701 (δίξας), ch. 170 (εὐ-ον δοξάσαι lätt att gissa).

P: ἄμοχθος al. nem. X, 30 (καρδίᾳ), ἀπόλεμος al. pyt. V, 66 (εὐνομίαν), ἄτροπος al. nem. VII, 103 (ἔπεσι ej öfverensstämmande med rätta sättet; cfr κατὰ τρόπον), εὐνομος al. ol. I, 37 (ἔρανον).

¹⁾ Conjectura.

Ne iis quidem, quæ 13, 14, 15 numeris significavi, similia multa sunt apud Homerum exempla: πολυκηδής (νόστος), δύσπονος (ζάματος), πάνορμος (λιμήν) som *passar för*.

De ea ratione, quæ est inter priorem et posteriorem partem.

a. *Raro fit, ut prior pars prædicative ponatur, ita ut referatur ad id nomen, quocum compositum conjunctum est.*

Ae: αὐτόφορος som *sjelf bär bördan*, μονόσκηπτρος som *ensam har spiran*, μονόψηφος som *ensam har afgørandet*, μονόφρων, οἰόφρων som *ensam har sin mening*, som *är ensam om sin mening*, μονόρρυθμος proprie: som *har sin takt för sig sjelf*; P: μονόψαφος.

b. *Prior pars genetivo possessivo (vel subjectivo) respondet.*

Ae: ἀρματοόχτυπος, αἰνιγματώδης, ἀνδρόβουλος, ἀνθεμώδης, ἀνθρωπόμορφος, ἄνθρωπος, ἀστεριώδης, ἀσώδης, βούκερως, γυναικόβουλος, δημόθροος, κυκνόμορφος, κινέθρας, κυκνοκέφαλοι, κινόφρων, οἰστρώδης, οἰωνόθροος, οὐρανομήκης, πορφυροειδής, πυρωπός, ταυρόφθογγος, φλογωπός.

P: βοῶπις, θεόμορος, θεόφρων, ἵπποδρόμιος, καματώδης, μελιαδής, μελιγαθής, μελίρροθος, ὀφιώδης;

αὐτο- in priore parte:

Ae: αὐτόνους, αὐτόβουλος, αὐτοπήμων, αὐτόπους, αὐτόχειρ, αὐτόστονος, αὐτάδελφος¹⁾, αὐτανέψιος¹⁾, αὐτογενής¹⁾.

c. *Prior pars genetivo partitivo respondet.*

Ae: γάμορος, γυναικοπληθής, δρακοντόμιλος, καύκληρος.

¹⁾ In quibus tamen prior pars in eodem casu quo posterior cogitari potest.

d. *Prior pars genetivo materiæ respondet.*

Ae: ἀργυρότοιχος, λινόδεσμος, λινόπτερος, σιδιρόφρων, χαλκοκέρανος, χαλκόστομος, χρυσοπήλιξ.

Hujus generis (d) compositorum Pindarus multa habet et quidem sæpissime χαλκο- χρυσο- priore in parte: ἀδαμαντοπέδιλος, ἰοστέφανος, φοινικόκροκος, χαλκάρματος, γάλλασπις, χαλκεντής, χαλκόγενς, χαλκομίτρας, χαλκοπάρκος, χαλκόπεδος, χαλκότοξος, χρυσαλάκατος, χρυσάμπυξ, χρυσάνιος, χρυσάρματος, χρύσασπις, χρυσόθρονος, χρυσόκερως, χρυσόπεπλος, χρυσόραπις, χρυσοστέφανος, χρυσότοξος, χρυσοχίτων.

e. *Prior pars genetivo objectivo respondet.*

Ae: βιόδωρος, εὐκοινόμητις, θεομυσίς, ναύαρχος, παγκρατής;

P: ἑλληνοδίκας, ἱππόμητις, παγκρατής, παμβίας; genetivo causæ respondet in γυναικόποινος (Ae), τεκνόποινος (Ae).

f. *Prior pars dativo commodi vel incommodi respondet.*

Ae: βοΐχιλος, βροτολοιγός, δενδροπήμων, λεοντόχορτος, χερομυσίς.

g. *Prior pars dativo adverbiali respondet.*

Ae: ἀλκίφρων, ἀναγκόδακρυς, ἄωρόνυχτος, δορίγαμβρος, δολόμητις, ἑτεραλγής, θυμαλγής, πλουτόχθων, στερόνφθαλμοι, δορυθενής.

P: δορίκτυπος, ἑππαιχμος, ἱπποχάρμας, ναυσίστονος, σιδαροχάρμας, χαλκοχάρμας.

h. *Est quoddam genus compositorum quorum inter partes ratio comparativa, ut ajunt, intersit, quam ob rem totum genus comparativum appellatum est — talia dico qualia sunt nostra skyhög, afgrundsdjup, mjölkansigte, similia. Cujus generis compositorum ratio ita est comparata, ut notio posterioris partis eo, quod prioris partis*

notionis proprium est, accuratius determinetur et quasi ante oculos ponatur. Significat enim sæpe prior pars quod sensus acriter commoveat et in composito fingendo menti obversetur animumque quasi detineat. Quam ob rem notionem primariam habere prior pars quodam modo dici potest, quippe quæ mentem gravius commoveat. Atque priorem talium compositorum partem, quasi consciam dignitatis suæ et ægre ferentem imperio posterioris partis se subjectam esse, nonnumquam jugum, ut ita dicam, excussisse ¹⁾ id documentum est, quod in iis appellandis utramque partem non raro æque acuimus, ut vinculo abrupto prior pars libertatem recuperaverit: *krit hvit, eld rōd, kol svart*. Quin etiam fit, ut sermo populi in formam participialem priorem partem commutet: *eldande rōd, isande kall, beckande mōrk* (cfr *brännande het, glödande varm*, similia). Generis comparativi compositorum magnam multitudinem fingit noster sermo et quidem sæpius ita, ut adjectivum posteriore in parte insit: *snōhvit, blodrōd, askgrå, nattsvart, vinterkall, vårfrisk, morgonfrisk, tornhög, skyhög* et alia multa.

Quæ in græco sermone comparativam rationem habent inter partes longe plurima in genere possessivorum sunt quærenda. Certe apud Aeschylum aut Pindarum vix ullum ejusmodi invenitur quin in genere possessivo ponendum sit. (cfr tamen *ἰπποβάμων* sup. 284 *ἰ-οισιν καμήλοις*. Atque apud Homerum quoque nescio an eadem ratione res se habeat (cfr tamen *βουγᾶιος*, quocum comparandum est id quod nostri dicunt: *ljuga som en häst*). Sed non plane abesse a græco sermone quorum pars posterior adjectivum sit, id quod in Meyerum (Beiträge p. 12) animadverto, declarat *μελίλωρος* compositum (Plato, Theocr.) — *μελίπαις* (posteriores).

¹⁾ Cfr p. 3 sqq.

Apud Aeschylum hæc sunt generis comparativi exempla: βυσσόφρων (cfr nostrum *djur som spanska sjön*), δορύζωνος, δρακοντόμαλλος, μελίγλωσσος, φωνιζόπεδος.

P: ἀελλόπωνς, ἀργυρόπεζα, ἐγγειζέωνος, ἰοβόστρυχος, ἰογλέφρωνος, ἰοπλόζαμος, μελίγανος, μελίγδοντος, μελίκομπος, μελίφθογγος, μελίφρων, φωνιζάνθεμος, φωνιζόπεζα, φωνιζόροδος, φωνιζοσπερόπας, χρυσοζόμας, χρυσοχαίτας.

Homerus: ἀελλόπος, ἀργυροδίνης, ἀργυρόπεζα, μελίγανος, μελίφρων, ῥοδοδάκτυλος.

Sunt qui in uno alterove hujus generis compositorum priorem partem posteriore determinari intelligant: δρακοντόμαλλος *dracones capillorum loco habens* (Dind.), ἀελλόπος *sturmwind als füsse habend* (Meyer Beitr. p. 11), quæ tamen interpretatio num sit "*poetischer und anschaulicher*" licet addubitare.

Quæ composita possessiva adjectivum priore in parte habent in iis longe plurimis ratio inter partes attributiva cogitanda est. Nonnumquam tamen prædicative ad posteriorem partem ¹⁾ prior aptius refertur et maxime in iis, quæ ad partem 9 pertinent: ἀμβλωπός *som gör synen slö*, ζευαγγής *som gör kärnen tomma*, ῥοδόθριξ *som kommer håret att resa sig*, μεγατόποις, ῥοδόποις, *som gör en stad störst (till den största)*, *som håller staden upprätt*.

Fit etiam ut adjectivum positum priore in parte adverbialem in modum intelligendum sit: ἐρραιχμας *som för lansen (kämpar) på ett vidsträckt område*, ἐρρεβίας.

Dignissimum notatu est μελάνδρος compositum Ae. fr. 249 (ζρεμύσασα τόξον πίττος ἐκ μελανδρόου) cujus posteriorem partem genetivum interpretantur (Hom. 14, 12 τὸ μέλαρ δρυός). Tamen posterior pars priore attributivum in modum determinari multo simplicius cogitatur. Atque quum δρεῖς vocabulum et arborem et pinum significare possit et

¹⁾ De priore parte ad subjectum prædicative relata vide *supra*.

quum sæpissime fiat ut subjectum idem fere quod compositi posterior pars significet, non dubito interpretari: *tall som (utgör) består i ett svart träd* h. e. *svalt tall* (cfr περίκηλα δένδρεα, ξύλα apud Homerum).

Permulta ex iis quæ supra pertractavi compositis possessivis licuit videre conjungi cum nominibus ejusdem fere significationis atque partem compositi posteriorem, ita ut hæc quodam modo supervacanea sit. Atque etiam alia et determinativi et possessivi generis composita apud Aeschylum et Pindarum non raro ita ponuntur, ut respondeant priori (nonnumquam posteriori) compositi parti simpliciter positæ aut omnino a significatione angustiore ad latius patentem transeant: οἰόρρων (πέτρα p. 91), οἰοπόλος (p. 31), = οἶος, μονόρρωνθος (δόμος p. 93), μονοστιβής (p. 57), μονογενής (ibdm) = μόνος, νεόροτος (p. 102) = νέος (cfr Dind. lex.), ὑπερογνώμων (p. 11) = γνώμων, πρόζωπος (p. 90) *färdig, beredd*, δέσμαχος (p. 39), δισπαλής (p. 107) *svår*, ἐξέμβόλος (p. 110), εὐβατος (p. 52) *lätt*, πρόσφατος (p. 48) *ny*.

Maxime sunt ea animadvertenda, quorum posterior pars est — ὦψ (-ὠπις, -ωπός), -ειδής (-ώδης), -ήρης. Nam in multis eorum posterior pars ad terminationem derivativam transiit: πυρῳπός, γλογῳπός, κελαινῳψ, (-ὠπις), κτανῳψ, στενωπός, αἰνιγματώδης, ἀνθραμιώδης, οἰστρώδης, ἀσώδης, καματώδης, πισσήρης (κηκίς), πεδιήρης (κέλευθος), ποδήρης (στῦλος, π-η), λευκήρης (θρίξ), πλειστήρης (χρόνος), ταχυήρης (ὄχος).

Composita possessiva cum genetivo nonnumquam junguntur (cfr p. 64 sq.): ἄπειρος (καλῶν πόνων), ἄμιρος (πεδίων, πέπλων), ἄμιμος (καλῶν), ἀπόκλαρος (πόνων), νήποινος (φυτῶν), γήμιρος (χθονός), ἀπήμεν (οἰζύος), ἄβυσσος (ἄτης), (οὐκ) ἄπαππος (πυρός), ἄμιμος (ἐκφορᾶς) (cfr Cav. Synt. § 64. g. anm.).

Hic animadvertendum est composita possessiva nonnumquam ita adhiberi ut, oblitterata nominali posterioris partis natura, significatio verbalis paulatim irrepsisse videatur: *αὐτόφορος οἰκεία σαγή* (cfr p. 76, 111). Neque mirandum est, si ipsius formæ cum adjectivis verbalibus in *-τος* similitudo significationis mutationem effecit, ita ut verbalis intelligeretur: *lastað með egen packning*, cfr *ἐνθεος Ὑφει, τέχναισιν inspirerad (genom)* p. 79.

Quin vero etiam ipsa stirps nominalis ad similitudinem stirpium verbalium nonnumquam mutata sit in dubium vix vocari potest: *καχομέλειος ἰά* (p. 100); Dind: *malis enuntiandis occupatus* "α μέλομαι, non α μέλος" (vide lex. Dind.). Sed tamen hoc compositum ad μέλος referendum esse videtur, ita ut ad similitudinem talium qualia sunt *δυσβάνκτος* (*αὐδά*) *δύσφατος* (*κλαγγά*), *νεάγγελτος* (*φάτις*) fictum sit. Atque ita multo melius convenit illi *κακοφάτιδα βοάν* in eodem versu posito. Eodem modo stirps nominalis vocabuli *δηγγερός* ad similitudinem illius quod est *δηγγερός* (Hom.) mutata est.

III.

Composita dependentiæ.

Hujus generis composita ab iis, de quibus jam egi, determinativorum et possessivorum eo differunt, quod alteram altera pars regit. Regendi autem ratio quorum inter partes intercedere putanda sit magna est dissensio inter doctos. Atque primum ea, quorum prior pars genetivo possessivo vel dativo adverbiali respondet, cur in genere dependentiæ ponenda non essent jam supra dixi. At ut ea in numero dependentiæ compositorum vix ratione poni possunt, ita cavendum est ne hoc in genere circumcidendo nimius sis.

In dependentiæ generis compositis pertractandis ita acturus sum, ut primum ea, quorum pars regens est adjectivum, deinde ea, quorum est præpositio, tum quorum est stirps verbalis exponam.

I. Altera pars est adjectivum quod alteram partem certo casu regat.

1. Sæpius fit, ut priore in parte vocabulum regens positum sit.

Hujus generis composita, quæ græco in sermone satis pauca sunt, a principio in genere determinativorum vel possessivorum fuisse et posteriore demum ætate, mutata

ratione intelligendi, pro dependentiæ compositis haberi coepta esse Clemmius probare conatur ¹⁾). Meyerus autem ad genus dependentiæ refert ²⁾). Sed singula hujus generis apud Aeschylum et Pindarum composita in disputationem veniant:

ἀπειροδάκρυς sup. 71 (ζάριζαν) *som ej har erfarenhet af tårar* ³⁾), ἀπειρομάχας nem. IV, 30 *som ej har erfarenhet af strid* (cfr cum his: ἀπειροδόρσος (Eur.), ἀ-όρακτος (Thuc., Eur.) ἀ-όρατος (X. Plat.), ἀ-ολεχίς (Aristoph.), αἰδοροδίτας nem. I, 63 (ῥήρις) *okunnig om det rätta*; αἰδρος vocabulum in nullis aliis compositis invenitur; ζέρανδρος al. pers. 118 (ῥωττ).

Talia vocabula ficta esse ad similitudinem eorum, quæ ex α privativo et substantivo facta sunt, possessiva composita et, quod adjectivum priore in parte inesset, "*im weiteren späteren Sinne*" pro dependentiæ compositis intellecta esse Clemmius sentit ⁴⁾). Sed quæ fit utriusque generis compositorum comparatio ea ad rem probandam nihil valet. Nam ut ea omittam, quæ apud posteriores modo scriptores adhibentur (ἀπειρογάμος, ἀ-οπάλαστος, ἀ-παθής, ἐρημοζόμης), nullum est omnium, cui quod respondeat compositum possessivum vetustius esse pro certo dici possit. Posteriore contra ætate ea quæ respondent possessiva pleraque orta sunt: ἀπειροδάκρυς (Ae.), ἰδάκρυς (Eur.), ἀπειρομάχας (P.), ἄμαχος ⁵⁾ (X.), ἀπειρομάχος (Thuc. Eur. ⁶⁾),

¹⁾ Die n. Forsch. p. 87—93.

²⁾ Beiträge 14 sqq.

³⁾ Alii: *gränslöst gråtande*, quæ interpretatio quamquam ad sententiam non inepta est, tamen num vera sit valde addubito, quia ἀπιρος vocabulum hac significatione in compositis nisi apud posteriores scriptores non adhibetur (ἀπειροβαθής, ἀ-οδύναμος, ἀ-ολογία, ἀ-ομεγέτης, ἀ-οπαθής).

⁴⁾ p. 88.

⁵⁾ Apud Aeschyl. significat: *okufvad, okuflig*.

⁶⁾ Alcest. 926 *som ej har erf. af olyckor*.

ἄκακος ¹⁾ (Plat.), ζέανδρος (Ae.), ἄνανδρος (Ae.), ἀπειρό-
δροσος (Eur.), ἀδροσία (Pt.). Ἀπειρόκαλος (X.), et ἀπει-
ρολεχής (Ar.) compositis quæ respondeant nulla sunt
possessiva.

Licet unum alterumve compositum possessivum tam
fuerit vetustum, ut ad eorum similitudinem hæc, de quibus
agitur fingi possent, tamen libertate græci sermonis diversis
modis composita ejusdem significationis fingendi non alienum
est ad suam utraque rationem ficta esse, ita ut ζέανδρος
compositum quamquam eandem quam ἄνανδρος habet signi-
ficationem, tamen eam fuisse rationem inter partes, ut
prior posteriorem regeret, mihi quidem veri simillimum
videatur.

Horum, quæ supra dixi, similia sunt ea, quorum priore
in parte inest ἀκάμας adjectivum, cujus generis apud Pin-
darum unum exempla inveniuntur et quidem hæc: ἀκα-
μαντολόγῃς istm. VI, 10, ἀκαμαντομάχας pyt. IV, 171,
ἀκαμαντοχάρῃας fr. 179.

Quæ composita ἄξιος adjectivum priore in parte ha-
bent, ea quoque posteriore ætate ad genus dependentiæ
transiisse Clemmius censet. Usi sunt talibus compositis
præter ceteros illi rerum scriptores Herodotus, Thucydides,
Xenophon: ἀξιέπαιρος, -όλογος, -όμαχος, -όνικος, -όεργος,
-ότιμος. Atque hic quem extremum dixi sæpissime ita
finxit, ut in posteriore parte adjectivum verbale in -τός
poneret: ἀξιάγαστος, -άκουστος, -ακρόατος, -έραστος, -οβίωτος,
-οθαύμαστος, -όκητος, -ομακάριστος, -ομνιμόνευτος, -όπι-
στος, -όσκειπτος, -οσπούδαστος, -οτέχμαρτος, -οφίλητος
Poetarum autem generi scribendi grandiori et excelsiori
hujus modi composita non satis videntur placuisse. Apud
tragicos enim et Pindarum plane desunt exceptis Euri-
pideis -όθρηνος, -οπενθήης, -όχρεως et Aeschyleo -όμισος

¹⁾ Potius determinativum.

eum. 366, quod tamen postremum ab interprete adjectum esse censet Dind.

Adjectivum quod est μέσος in priorē parte hāc habent: Ae: μέσακτος pers. 889 (τὰς ἀγκυλάους ἐκράτνε μ-ους), μεσόμφαλος al. sept. 747 (χρηστικίους), ch. 1036 (ἰδρυμα), ag. 1056 (ἑστίας). P: μεσονύκτιος al. istm. VI, 5 (μ-ον δεξαμένα τὸν φέρτατον).

Eorum de quibus supra disserui dependentiæ compositorum pars posterior genetivo respondet. Dativo autem quorum pars posterior respondeat vix alia sunt in græco sermone quam ea, quorum prior pars est ἴσος adjectivum. Ad similitudinem Homerici ἰσόθεος pers. 80, 856 hāc finxit Aeschylus: ἰσάγγυρος ag. 959 (πορφυρέας ἰ-ον χιχῖδα), ἰσοδαίμων pt. pers. 633, ἰσόνειρος pr. 548, ἰσόπαις ag. 75 (ἰσχὲν ἰ-δα), ἰσόπρεσβης ag. 78 (μελός). Pindarus unum habet: ἰσόθενδρος fr. 146 (αἰῶνος).

Quæ in extremis exemplis tribus adhibetur breviloquentia simillima est ejus, quæ in ἴσος adjectivo adhibendo non rara est (cfr Hom. Il. 163 οὐ μὲν σοί ποτε ἴσον ἔχω γέρας pro ἴσον γέρας τῷ σὺ γέραι).

Ne apud alios quidem scriptores desunt exempla quorum prior pars ἴσος regat posteriorem: ἰσάδελφος (Eur.), ἰσάνεμος (Eur.), ἰσοκίνδυνος (Thuc.), ἰσόνεκος (Eur.), ἰσοπλάτων (pt.), ἰσοχειλής (X.).

Sæpissime tamen ad possessiva composita fingenda adhibetur: ἰσάριθμος, ἰσῆρεμος, ἰσοδίαιτος, ἰσοκρατής, ἰσομεγέθης, ἰσομέτωπος, ἰσόμορος, ἰσοκαλής, ἰσόπλευρος, ἰσοπληθής, ἰσοσκελής.

Ad determinativa autem fingenda nisi apud posteriores scriptores raro adhibetur: ἰσογράφος (H.), ἰσομέτριος (Plat.), -τέλεστος (Soph.). Rarissime vero conjungitur cum substantivo: ἰσόπεδον (H.).

Quæ supra dixi dependentiæ composita ab ἰσο- incipientia in iis rationem regendi a principio nullam fuisse

Clemmius censet et talia qualia sunt ἰσόθεος, ἰσάργυρος interpretatur: *gleichsam ein Gott, gleichsam Silber*. Hæc tamen ratio interpretandi artificiosior videtur ac multo aptius est ἰσάργυρον (κηχῖδα) interpretari: *som går i värde upp emot silfver*, ut ἰσοκίνδυνος (Thuc. VI, 34) nihil aliud, credo, significat quam *vuxen faran* (cfr Soph. O. R. 845 εἰς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος).

Mira quædam ratio interest inter partes vocabuli quod est χρεισσότεχνος sept. 784 (κ-ων ὁμιέτων¹⁾ ἐπλάγχθη). Posterior enim pars genetivo comparationis, quem ajunt, respondet (*bättre än barnen*), cujus simile quamquam nihil omnino credo esse in græco sermone, tamen ab Aeschyli in verbis novandis audacia non plane abhorret.

Hæc igitur composita, quæ ab adjectivis incipiunt, a principio determinativa vel possessiva fuisse et posteriore demum ætate ad genus dependentiæ transiisse Clemmius quum probare conatur, nonnumquam fit, ut ad interpretationes putidas ac subabsurdas perveniat; ut de ἡδύπολις vocabulo Soph. O. R. 509: "Oed.", inquit, "*bewährte sich in der That nachher als einer, dem die Stadt lieb ist. Wenn sich aber Oed. als einer, der die Stadt lieb hat, dem die Stadt angenehm ist, bewährte, so war er auch der Stadt angenehm*"²). Sed ut id omittam per ipsam significationem nonnumquam nullum esse locum aut determinativæ aut possessivæ rationi, tamen posteriore ætate (temporibus Aristophanis³) regendi rationem valere potuisse, tum, quum fingebantur, non potuisse, nihil sane est cur credamus. Sunt enim hujus generis quasi fictores Aeschylus et Pindarus — est unum apud Homerum exemplum: ἰσόθεος. Atque ad audendum licet opus fuerit horum poetarum tanta in fingendis com-

¹⁾ Herm. χρεισσοτέκνων.

²⁾ P. 92.

³⁾ Cfr p. 91.

positis audacia, tamen mirandum non est, quum sæpe verbalis sit prior dependentiæ compositorum pars, adjectiva quoque vicibus regendi fungi potuisse. Tantum igitur abest ut a determinando ad regendum transierit prior pars, ut contra illa adjectiva cum certo casu conjungi solere acriter in fingendo sensisse et in hoc ipso significationem compositi posuisse Græci putandi sint. Soph. pauca hujus generis finxit: ἐχθροδαίμων, ἡδύπολις, ἰσόσπεριος.

2. Raro fit, ut posteriore in parte vocabulum regens positum sit.

Æ: ἀστρογείτων pr. 721 (κορυφάς), ἀστρυγείτων al. ag. 309 (σκοπάς), πάγκοινος al. sept. 607 (μάστιγι), ch. 458 (στάσις), παλαιτίος pt. ag. 1485 (Λιὸς π-ου πανεργέτα), eum. 200.

P: πάγκοινος al. ol. VI, 63 (χώραν), fr. 74, 7 (τέρας), fr. 190 (φθέγμα), πολέκοινος al. pyt. II, 41 (ἀγγελίαν).

Ut apud ceteros scriptores hujus generis composita pauca sunt, ita apud Homerum vix aliud exemplum quam θεοείκελος invenitur.

II. Priore in parte inest præpositio quæ posteriorem partem regat.

Adjectivorum vicibus quamquam multo plura funguntur, tamen unum alterumve ad substantivum transgressum est.

1. Posterioris partis stirps aut immutata est aut per o literam exit (sive stirps vocali o producta est sive extrema vocalis hac est mutata).

Æ: ἀγχίαλος h. pers. 888 (τὰς ἀ-ους ἐκράτνε μεσάκτους Ἀἴμονον Ἰζάρου θ' ἔδος), ἀγχίπτολις al. sept. 501 (Παλλάς), ἀμφίπτολις ch. 75 (ἀνάγκαν), ἀμφιτειχής sept.

290 (τὸν ἁ-ῆ λεόν), ἀντήλιος al. ag. 519 (δαίμονες τ' ἁ-οι), ἀντήνωρ ag. 442 (ψῆγμα ἁ-ορος σποδοῦ), ἀντίδουλος ch. 135 (καὶ μὲν ἁ-ος), fr. 194, ἀντίκεντρον eum. 136 (ἁ-α γίνεται (ὀνειδῆ)), 466 (ἄλγη ἁ-α καρδίᾳ), ἀντίμισθος sup. 270 (μνήμην ἁ-ον), ἀντίπαις al. eum. 38 (δείσασα γὰρ γραῦς οὐδὲν, ἁ-παις μὲν οὖν), ἀντίφερνος ag. 406 (ἁ-ον Ἰλίῳ φθοράν), ἀπάνθρωπος al. pr. 20 (πάγῳ), ἀπόπολις al. ag. 1410¹⁾ (ἁ-ις δ' ἔσει), ἀποχρήματος ch. 275 (ζημίαις), ἔργονος al. ag. 374, ἔγχωρος al. sup. 976, ἔκδημος al. ch. 570, ἔκδικος al. sept. 608, ἔκνομος pt. eum. 92, ἔμπεδος h. ag. 561, ἔμπυρα al. ch. 485, ἔνδαις eum. 1044 (σπονδαί), ἔνδιμος h. sup. 683, ἔνδικος al. ag. 995, ἔνομος al. ch. 483, sup. 384, 404, ἔννωχος h. pr. 645, ἔξηβος sept. 11, ἔπαυλος h. pers. 870, ἐπίχειρον al. pr. 319, ἐφέστιος h. ag. 1310 (θυμάτων), eum. 169 (μιάσματι), eum. 577 (δόμων ἐ-ος), 669 (δόμων ἐ-ον), sup. 365 (δομάτων ἐ-οι), 503 (ἐ-ον θεῶν), sept. 851 (πόντοι δόμων ἐ-οι), sept. 73, ag. 851 (δόμους), ἐφήμερος al. pr. 83, μέτωπον h. pers. 720, παράμουςος al. ch. 467 (π-ος ἄτης πλαγᾶ), πρόδομος h. ²⁾ fr. 386 (Ἐκάτη τῶν βασιλείων π-ος ³⁾ μελάθρων), πρόδουλος ag. 945 (π-ον ἔμβασιν ποδός), πρόθυρον h. ch. 966, πρόναος pt. sup. 494 (βωμούς), πρόπρυμνος ⁴⁾ sept. 769, πρόπρυγος ag. 1168 (θυσίαι), πρόσειλος al. pr. 451 (δόμους), προσφάδομος ch. 321 (Ἀτρεΐδαις), πρόστερος ch. 29 (π-οι στολμοὶ πέπλων), πρόχειρος al. pr. 54 (ψέλια), σύγκωμος al. fr. 392 (διθυραμβὸν ὁμαρτεῖν σ-ον ⁵⁾ Διονύσω), σύνορθρος ag. 253 (ἤξει σ-ον αὐγαῖς ⁶⁾), συνέστιος al. sept. 773, ὑπάγγελος ch. 838 (οὐκ ἄκλητος ἀλλ' ὑ-ος), ὑπαστρος sup. 393 (ὑ-ον μῆχαρ

¹⁾ Cod. ἀπολις.

²⁾ Determinativum.

³⁾ V. l.

⁴⁾ πρόπρυμνα tantum forma usitata est.

⁵⁾ Cod. σύγκοινον.

⁶⁾ Cod. συνορθὸν αὐταῖς.

ὀρίζομαι), ὑπερτελής al. ag. 286 (ὑ-ῆς ἰσχὺς λαμπάδος), ὑπεύθυνος al. pers. 213 (ὑ-ος πόλει), pr. 324 (μόναρχος οὐδ' ὑ-ος), ὑπόδικος al. eum. 260 (ὑ-ος χειρῶν), ὑπόσκιος al. sup. 656 (στομάτων), fr. 145 (ψυκτηρίους), 196, 8 (χθόνα).

P: ἀγγίτοκος fr. 58, 5 (ὠδίνεσαι), ἀντίθεος h. pyt. III, 88, ἀπόδαμος pt. pyt. IV, 5 (οὐκ ἂ-ον Ἀπόλλωνος τυχόντος), ἔμπεδος h. pyt. XII, 14, ἔμπυρος al. ol. VIII, 3, istm. III, 81, ἔνδικος al. pyt. V, 103 (χάριν), ἔννομος al. ol. VII, 84 (ἀγῶνες), pyt. IX, 59 (χθονὸς αἶσαν ἔ-ον), ἔννυχος h. pyt. XI, 25 (κοῖται), ἐπίκαιρος al. pyt. IV, 270 (ιατήρ), ἐπίνικος pt. ol. VIII, 75, ἐράμερος al. istm. VI, 40, μέτωπον h. pyt. I. 30, παράμερος pt. ol. I, 99, περίαλλος h. pyt. XI, 5 (περίαλλα adv.), πρόθυρον h. ol. VI, 1, ὑπέραλλος nem. III, 32 (αἰχμάν).

Fuerunt jam apud Homerum non tam pauca hujus generis composita: ἀμυρίβροτος, ἀντίθεος, ἀντίθυρος, ἐγκέφαλος, ἔμπεδος, ἔμψυλος, ἔναυλος, ἔννυχος, ἔπαρσυρος, ἔπαυλος, ἐπήρετμος, ἔραλος, κάμμορος, μειάρρενον, μέτωπον, πρόθυρον.

Aeschylum observandum est ad talia composita inveniendā Pindaro multo sollertiore fuisse. Hic enim quum quinque sexve finxerit (in ratione non ductis iis, quæ utrique communia sunt), ille paulo minus 40 novavit, ex quo numero ad 20 apud nullum alium scriptorem inveniuntur.

Sophocles nonnulla hujus generis finxit: ἀγγιτέριων, ἀντίπλευρος, ἀντίλυρος, ἀπόμορφος, ἐξόμιλος, ἔμπολις, ἐνδόμυχος, ἐφέσπερος, κατάρβυλος, πρόσσυρος, ὑπαυλος.

Ad suethice interpretandum ut sæpissime sufficit verbum quod est *vara*, ita dignissimum est animadversione compositum ὑπάγγελος ch. 838 (ἵκω μὲν οὐκ ἄκλιτος, ἀλλ' ὑπάγγελος), quippe quod agentis, ut ajunt, personæ vicibus fungatur. Subauditur enim κλιτός vocabulum ex eo quod antecedit ἄκλιτος: — *utan kallad af sändebud*. Quocum comparari potest πρόσσυρος ¹⁾ Soph. Phil. 691.

¹⁾ ὑπὸ ἀνέμων βαλλόμενος (Schol.).

2. *Stirpi posterioris partis suffixum -io additum est.*

Ae: ἀποφύλιος fr. 375, ἐγχώριος al. sept. 14, ἐκπάτιος ag. 50 (ἄλγεσι), ἐμφύλιος al. eum. 863 (Ἄρη), ἐνοίκιος al. eum. 866, ἐνέπνιος h. sept. 710, ἐνώπιος h. sup. 146 (ἐ-ια), ἐνώτιον al. fr. 101, ἐπινίκιος al. ag. 174 (ἐ-ια κλάζων), ἐπιτύμβιος al. ag. 1547 (αἶνος), ch. 335 (Θρῆνος), ἐπιχώριος al. sup. 800. 661, ἐφημέριος h. pr. 546, μεταίχμιος al. sept. 197 (ἀνὴρ γυνή τε χῶ τι τῶν μ-ίων), ch. 63 (ἐν μ-ίῳ σκοτόν), παράκτιος h. pr. 836 (τὴν π-ίαν κέλευθον), πεδαιχμῖος ¹⁾ ch. 589 (λαμπάδες), προναία al. eum. 21 (Παλλάς), προσφδία al. fr. 339, ὑποχείριος h. sup. 392.

P: ἐγχώμιος al. ol. XI, 80 (τρόπον), XIII, 28 (στεφάνων ἐ-ον τεθμόν), nem. I, 7 (μέλος), ol. II, 52 (μελέων), pyt. X, 53 (ὕμνων), ἐγχώριος al. ol. V, 11 (ἐ-αν λήμναν), IX, 60 (βασιλῆες), ἐκνόμιος al. nem. I, 56 (λῆμα), ἐμφύλιος al. pyt. II, 32 (αἶμα), ἐνόπλιος al. ol. XIII, 83 (ἐ-ια ἔπαιζεν), ἐνέπνιος h. ol. XIII, 76, ἐπιχώμιος nem. VIII, 50 (ὕμνος), ἐπινίκιος al. nem. IV, 78 (ἀοιδαῖς), ἐπιχώριος al. pyt. IV, 80 (Μαγνήτων ἐ-ιος), ἐφαμέριος h. nem. VI, 6, μεταμώμιος h. ol. XII, 6, παρπόδιος nem. IX, 38 (φρόν), προάστιον al. fr. 95, 2, προχώμιον nem. IV, 11, ὑπωρόφιος h. pyt. I, 97 (φόρμιγγες ἐ-αι).

Quæ hujus generis sunt exempla in numero determinativorum poni possunt (cfr supra p. 28), si modo illa adjectiva simplicia in -io tam vetusta sint quam ea, quæ respondent composita. Hoc autem jure dubitari potest in iis, quæ simplicia non exstant in literis. Atque quamquam cogitari potest aut tum demum fictum esse simplex in -io, quum ad aliquod compositum fingendum opus esset, ita ut nisi in compositis usitatum non esset, aut jam tum per se ipsum fuisse illud quidem sed in literis non exstare,

¹⁾ cfr Gndz. 482.

tamen, quum alia sint composita quæ quin in eo posita sint, quod præpositio in priore parte posita posteriorem partem regat, in dubium vocari non possit quumque satis sæpe fieri soleat, ut nomina composita secundariis, ut ajunt, suffixis producantur, non dubito huc referre et ea, quibus respondentia simplicia in *-io* plane non exstant, et ea, quæ non constat satis vetusta fuisse ut ad illa composita fingenda adhiberi possent.

Homerus: ἀποθύμιος, ἐνθύμιος, ἐνύπνιος, καταθύμιος, μεταδήμιος, μεταδόρπιος, μεταμάζιος, ποτιδόρπιος, ὑπερ-θύριον, ὑπασπίδιος, ὑποταρτάριος, ὑπωρόφιος. Alia sunt, quorum simplicia in *-io* quamquam inveniuntur et quidem apud florentis ætatis scriptores, tamen num homerica ætate fuerint sciri non possit: εἰνόδιος, ἐναρίθμιος ¹⁾, ἐνέ-ραιος, ἐπιδίφριος ¹⁾, ἐπιχθόνιος, ἐπομηγάλιος ¹⁾, ἐφημέριος, καταχθόνιος, ὑποχείριος.

Non multa hujus generis composita finxerunt Aeschylus et Pindarus. Atque paucis eorum, quæ adhibuerunt, respondentia simplicia in *-io* exstant. Ex iis autem, quæ inveniuntur: φέλιος, ἄκτιος, χείριος, ἡμέριος, duo priora exstant apud posteriores, duo posteriora apud Sophoclem. Qua in re notandum est ὑποχείριος et ἐφημέριος composita jam apud Homerum inveniri.

Sophocles perpauca finxit: ἐνθαλάσσιος, ἐπιπόδιος.

Suffixo *διο* ²⁾ hæc sunt formata:

Ae: ἐγχειρίδιος al. sup. 22, ἐπιμαστίδιος al. sept. 349, ἐπιτυμβίδιος al. ch. 342.

P: ἐπιγορνίδιος pyt. IX, 64. Hom: ἐπινεφρίδιος.

Suffixo *τανο* formatum est ἐπιγετανός ³⁾ h. nem. VI, 10.

¹⁾ Simpl. apud posteriores script.

²⁾ Cfr Grdz. 615 sqq.

³⁾ St. αFo = lat. ævo, Grdz. 388.

III. Jam transeamus ad ea exponenda composita, quorum **altera pars est stirps verbalis quæ alteram regat**. Qua in re duo sunt genera distinguenda.

1. Unum est eorum, quorum **prior pars posteriorem regit**.

Ut ea quæ supra exposui dependentiæ composita dubitatum est an aliter essent interpretanda, ita ne hujus quidem generis compositorum inter partes quæ ratio intercedat satis constat inter viros doctos. Atque inter eos, qui verbalem, ut ajunt, rationem defenderunt, Clemmius ante ceteros in his compositis quærendis et investigandis versatus est ¹⁾. Sunt autem alii qui priorem partem nominalem esse defenderint, de qua re Meyerus ante ceteros copiose disputavit ²⁾.

Quas inter sententias contrarias quasi intercessor existit Osthoffius ³⁾. Credit enim hic vir doctissimus ea de quibus agitur composita inde ab iis temporibus, quorum monumenta linguæ exstant, a Græcis ipsis verbalem in modum intellecta esse ⁴⁾. Quod tamen eo factum esse, quod ratio composita intelligendi mutaretur, ita ut id nomen, quod inesset priore in parte, ob similitudinem stirpis verbalis verbalem in modum sentiri inciperet. Deinde ad similitudinem illorum compositorum, in quibus prius membrum e nomine verbum factum esset, verbales stirpes partem nominum magis magisque occupasse. Tamen ipse concedit argumentationem suam esse "*ein blosser wahrscheinlichkeitsbeweis*" ⁵⁾. Atque quamquam in dubium vocari non

¹⁾ "De compositis græcis quæ a verbis incipiunt"; Die neuesten Forsch. p. 38—67.

²⁾ Beiträge zur stammbildungslehre des griechischen und lateinischen.

³⁾ Das verbum in der nominalcomposition, p. 137—208.

⁴⁾ P. 163, 164, 176.

⁵⁾ P. 140.

potest quin analogia, quam dicunt, in hujusmodi compositis fingendis multum valuerit, tamen non credo esse cur omnia ab eodem principio orta esse censeamus. Nam cur fieri non potuit, ut ratio utraque inde ab initio valeret, ita ut quæ posteriori parti aptior esset vis ea priori attribueretur? Ac verbalis ratio si jam Homericis temporibus valuit, cur non putanda est valuisse tum, quum composita novabantur?

In his exponendis compositis eam, quam Clemmius invenit, acceperunt alii, distribuendi rationem sequar, ut omnia duas in partes tribuam A) *Asigmata* B) *Sigmatica*.

A. *Asigmata*.

In hujus generis compositis novandis duas rationes valuisse Osthoffius probare conatur. Nam unam partem fictam esse ad similitudinem possessivorum eorum, in quibus prior pars propter suam cum stirpe verbali similitudinem et eo ipso, quod ratio possessiva quodam modo difficilis ac non satis apta esset ¹⁾), prave intelligeretur et verbaliter, ut ajunt, sentiri inciperet. Quod ut probet, ea affert composita, quorum prior pars sit αἰολο-, ἀπτο-, φιλο-τανν-, ὁρθο-, σασ- ad illam a nominali ratione transgressionem efficiendam aptissima fuisse ²⁾). Alteram autem partem fictam esse ad similitudinem eorum, quæ, quamquam nomen agentis priore in parte haberent, tamen propter hujus nominis cum stirpe verbali similitudinem verbali interpretandi rationi locum dederint. Quam ad transgressionem efficiendam ea apta fuisse composita, quorum priore in parte inessent: ἀμαρτο- ³⁾), φρυγο-, ἡλιτο-, λιπο-, στυγο-, φρυγο- ⁴⁾). Ad horum similitudinem ficta esse talia qualia

¹⁾ p. 158.

²⁾ p. 143—153.

³⁾ Hoc tamen adjectivum a principio fuisse censet: ἀμαρτοειπής: *ihren zweck verfehlende worte habend*.

⁴⁾ p. 153—157.

essent (Ἀγό-λαος, ἀρχό-λαος unde orta esse:) Ἀγέλαος, ἀρχέλαος¹⁾. Atque prior pars cur pro vocali *o* non raro eam quæ est *ε* habeat interroganti respondet, ut *o* vocalis ad nomen agentis significandum adhiberetur, ita verbalem illam rationem interpretandi vocalem *ε*, qua significaretur, requisivisse: "*was wir verbal fühlen, soll auch entschieden verbale gestalt haben*"²⁾. Eam autem vocalem quæ esset *ι* ab aoristi stirpibus in -σι et ad præsentia (propter similitudinem : ἀρηξι-, διωξι- — ἀεξι-, ἀλεξι- — τερπι-, πειθι-) et ad aoristum secundum (λησι-, λαθι-, ἁμαρτι-) transiisse (confert εἶπα, ἤνεγκα)³⁾.

Transeo ad ea enumeranda quæ apud Aeschylum et Pindarum inveniuntur:

a. *Pars prior per consonam exit.*

Ae: ἀστεργάνωρ pr. 898 (παρθενίαν), ξλανδρος ag. 689 (de Helena), μενέγχης pt. fr. 449 (μ-εας ἄνδρας), πειθάνωρ ag. 1639 (πῶλον), πείθαρχος pers. 374 (φρενί), ποιμάνωρ⁴⁾ pers. 241, στυγάνωρ pr. 724 (Ἀμαζόνων στρατὸν σ-ορα), φέρασπις h. ag. 694 (κυναγοί), pers. 240 (σαγαί), φερέγγνος al. sept. 396, φιλαιακτός sup. 803 (φ-τῶν⁵⁾ κακῶν), φιλαίματος al. sept. 45 (Φόβον), φιλαίτιος al. sup. 485 (λεώς), φίλανδρος al. sept. 901 (πέδον), φιλάνθρωπος al. pr. 11, 28 (τρόπου), φιλάνωρ pers. 136 (πόθι), ag. 411 (στίβοι), 856 (τρόπους), φιλήμιος pr. 465 (ἵππους), φιλόδουτος sup. 69 (φ-ός Ἰαονίοισι νόμοισι), φίλοικτος pt. ag. 240 (ἀπ' ὀμματος βέλει φ-ι), φίλορnis pt. eum. 23 (πέτρα), φυγαίχμης pt. pers. 1025 (λαός).

¹⁾ P. 164.

²⁾ P. 164.

³⁾ P. 199, 200.

⁴⁾ Verbi origo obscura est.

⁵⁾ Dind: φιλοστόνων.

P: *φιλάνωρ* fr. 260 (*βιοτάν*), *φιλάγλαος* pt. pyt. XII, 1 (*αἰτέω* σε φ-ε), *φιλάρματος* al. istm. VII, 20 (*πόλιος*), *φίλιππος* al. nem. IX, 32 (*ἄνδρες*).

b. *Pars prior in vocalem ε excurrit.*

Ae: *ἀρχέλειος* pers. 297, *ἔλένας* ag. 689, *ἐλέπτολις* al. ag. 689, *ἔχενιῖς* pt. ag. 146 (*ἔ-ῖδας αὔρας*).

P: *ἀχειρεκόμας* pyt. III, 14, istm. I, 7, *ἀρχεδίκας* pyt. IV, 110 (*ἄ-ἄν τοκέων*), *ἀρχέπολις* pyt. IX, 56, *φερέπολις* pt. fr. 14 (*τύχη*), *φερέπονος* pt. pyt. II, 31 (*ἀμπλακίαι*).

c. *Pars prior in vocalem ι excurrit.*

Ae: *ἀξιφύλλος* ag. 697 (*ἀκτιάς*), *ἀμαρτίνοος* h. sup. 542 (*ῖώ*), *ἐλίτροχος* ¹⁾ sept. 205 (*σύριγγες*), *φυσίφρων* ²⁾ sup. 757.

P: *ἀξιγύιος* nem. IV, 73 (*ἀέθλων*), *ἀλεξιμβροτος* nem. VIII, 30 (*λόγχα*), pyt. V, 91 (*πομπταῖς*), *ἐλελίχθων* ¹⁾ al. pyt. VI, 50 (*Ἐλέλιχθων*), pyt. II, 4 (*τετραορίας*), *ἐναρίμβροτος* istm. VII, 53 (*μάχας*), pyt. VI, 30 (*Μέμνονα*).

d. *Pars prior in vocalem ο excurrit.*

Ae: *ἐναροχιάντας* ³⁾ fr. 152, *ἐνφιλόπαις* ⁴⁾ ag. 721 (*λέοντα*), *λιπόνανς* ag. 212 (*πῶς λ-ανς γένωμαι*), *μισόθεος* pt. ag. 1090 (*στέγην*), *φιλογαθής* sept. 918 (*γόςος*), *φιλόθυτος* sept. 179 (*ὀργίων*), *φιλόμαστος* ag. 142 (*φ-οις θηρῶν ὀβριζάλοισι*), 719 (*λέοντα*), *φιλόμαχος* pt. sept. 127 (*ζράτος*), ag. 230 (*βραβῆς*), *φιλόξενος* h. ch. 656 (*δώματα*), sup. 926 (*ἔπος*), fr. 198 (*δῆμον*), *φιλόπολις* al. sept. 176 (*δείξαθ' ὡς φ-εις*), *φιλόσπονδος* ch. 292 (*λιβός*), *φιλότιμος* al. eum. 1032 (*φ-οι Νυντίος παῖδες*), sup. 656 (*εὐχά*), *φιλοφόρμιγξ* sup. 696 (*φάμα*), *φιλόχορος* al. pers. 448 (*Πάν*).

¹⁾ ι vocalis ad stirpem pertinet.

²⁾ Cfr *φυσίγναθος* Grdz. 499.

³⁾ Interfectum spolians (D.).

⁴⁾ Dind: a pueris amatus.

P: ἀλιτόξενος ol. XI, 6 (ψευδέων ἐνιπὰν ἄ-ων¹⁾), φθινόκαρπος pyt. IV, 265 (δρῦς), φθινοπωρίς pt. pyt. V, 120 (φ-ῖς ἀνέμων καταπνοά), φιλοκερδής al. istm. II, 6 (Μοῖσα), φιλόμαχος pt. fr. 142 (γένος), φιλόμολπος nem. VII, 9 (πόλιν), φιλόνεικος al. ol. VI, 19²⁾, φιλόξενος h. nem. I, 20 (ἄνδρός), φιλόπολις al. ol. IV, 18 (Ἀσυχίαν), φυγόξενος ol. X, 17 (στρατόν).

e. *Prior pars in diphthongum ai excurrit.*

Ae: μαιφρόνος h. pr. 868, eum. 607, ταλαίπωρος³⁾ al. pr. 231.

P. ταλαίπωρος al. fr. 210 (Θῆβαι).

f. *Prior pars in u vocalem excurrit.*

P. ταννέθειρα ol. II, 28 (Σεμέλα), τανύπτερος h. pyt. V, 111 (αἰετός).

B. *Sigmatic.*

Osthoffius in his quoque compositis interpretandis medium quendam tenet cursum inter nominalem et verbalem rationem interpretandi. Ad utriusque difficultates explicandas docet a principio quidem stirpes nominales per σι exeuntes (σι ortum a τι, quod suffixum remanet in βωτιάνειρα et Ὀρτίλοχος⁴⁾) priore in parte valuisse sed propter eorum similitudinem cum stirpibus illis aoristi sigmaticis verbalem rationem sensim valere coepisse. Deinde ad similitudinem talium qualia essent ἐρυσίπολις, τανυσίπτερος prave intellectorum stirpes sigmaticas aoristi priorem in partem multas se insinuasse⁵⁾. Hac notionis muta-

¹⁾ Var. ἄ-ον.

²⁾ Al. φιλόμολκος.

³⁾ a radice πτω ductum eodem modo, quo -μωρος a radice μερ; cfr Grdz 332.

⁴⁾ Cfr Osth. p. 170.

⁵⁾ P. 176.

tionem facta vocalem *ι* et evanescere et aliis vocalibus (*ε, ο*) mutari potuisse ¹⁾ analogia, quam dicunt, variis modis valente ²⁾.

Sed ut nominalem rationem principalem fuisse tenet Osthoffius, ita utrum nomen agentis an nomen actionis prior pars fuerit, eam quæstionem minoris esse momenti censet in medioque relinquit ³⁾.

Sunt enumeranda ea quæ Aeschylus et Pindarus adhibuerunt hujus generis composita.

a. *Prior pars per consonam σ exit.*

Ae: ἀρπάξανδρος sept. 776 (ἀ-αν κῆρ' ἀφελόντα), γαμψῶνς h. pr. 488 (οἰωνῶν), δεισύνωρ ag. 154 (θυσίαν νεικέων τέκτονα οὐ δ-α), παυσάνεμος ag. 215 (θυσίας), ῥίψοπλος sept. 315 (ἄταν); φερέσβιος h. fr. 304, 7 (στάχυν), φερεσσακῆς h. pers. 312.

P. διώξιππος pt. pyt. IX, 4 (Κυράνας), ἐλάσιππος pt. pyt. V, 85 (ἔθνος), κρατήσιππος nem. IX, 4 (ἄρμα), πλάξιππος h. istm. II, 21 (φωτός), ol. VI, 85 (Θήβαν), ῥιψαύχην fr. 224 (κλόνω);

b. *Prior pars per syllabam σι exit.*

Ae: ἀγησίλαος fr. 319 (Ἄιδης), ἀλφεισίβοιος h. sup. 855 (ὔδωρ), βλαψίφρων pt. sept. 725 (Οἰδιπόδα), διξιθυμῖος pt. ag. 743 (δ-ον ἔρωτος ἄνθος), ξρειψίτοιχος sept. 881 (δωμάτιον ἐ-οι), καμψίπους sept. 791 (Ἐρινός), μνησιπήμων ag. 180 (πόνος), πεισίβροτος ch. 362 (βάκτρον), ῥυσίβωμος eum. 920 (ἄγαλμα), ῥυσίπολις pt. sept. 128 (Παλλάς), τελεσσίφρων ag. 700 (μῆνις), τλησικάρδιος pr. 159 (τίς τ-ιος θειῶν), ag. 430 (πένθεια), φθερσιγενής sept. 1054 (Κῆρες), φριξίμηλα fr. 377, φρσιζοος h. sup. 585 (φ-ον γένος τόδε Ζιγρός), ὠλεσίοικος pt. sept. 720 (τὰν ὦ-ον θείν).

¹⁾ P. 178, 179.

²⁾ P. 189 sqq.

³⁾ P. 169, 172.

P: ἀγασίχορος pyt. I, 4 (προσιμίων), ἀμενσίπορος pyt. XI, 38 (τριόδων), ἀναξιφόρμιγξ ol. II, 1 (ἕμνοι), δαμασίμβροτος h. ol. IX, 85 (αἰχμᾶς), δαμασίφρων ol. XIII, 75 (χρυσόν), ἐλασίβροντος al. fr. 108 (ἐ-ε¹) παῖ), ἐρασίμολπος ol. XIV, 16 (Θαλία), ἐρασιπλόκαμος pt. pyt. IV, 136 (Τυροῦς), ἐρησιεπής al. ol. IX, 86, κρατησίμαχος pyt. IX, 89 (κ-ον σθένος υἱῶν), κρατησίπους pyt. X, 16, λυσίππος pt. fr. 96, 1 (τελευτάν), pyt. IV, 41 (θεραπόντεσσιν), μελησίμβροτος pyt. IV, 15 (ἀστέων ῥίζαν μ-ον), ὀρσίκτυπος ol. XI, 85 (Διός), ὀρσινεφής nem. V, 34 (Ζεύς), πεισιχάλινος pyt. II, 11 (ἄρματα), ῥυσίδιφρος istm. II, 21 (χεῖρα), σεισίχθων pt. istm. I, 52 (υἱόν), φανσίμβροτος²) h. ol. VII, 39 (δαίμων), φιλησίμολπος ol. XIV, 13 (Εὐφροσύνα).

c. *Prior pars per syllabam σε exit.*

Ae: περσέπτολις al. pers. 65 (στρατός).

d. *Prior pars per syllabam σο exit.*

Ae: μιξοβόας fr. 392 (μ-όαν διθύραμβον ὁμαρτεῖν), μιξόθροος sept. 331 (λιῦδος ὀλλυμένας μ-όου), μιξόμβροτος sup. 569 (βατὸν δυσχερὲς μ-ον).

P: Ὀρσοτρίαινα ol. VIII, 48, pyt. II, 12 (Θεόν).

Quamquam in longe plurimis eorum compositorum, quorum prior pars est stirps verbalis, pars posterior vicibus objecti accusativi fungitur, tamen non desunt exempla in quibus genetivo aut dativo respondeat: Ae: πειθάνωρ, πείθαρχος, ἀρχέλειος, ἀμαρτίνοος; P: ἀρχεδίκας, ἀρχέπολις, ἀλεξίμβροτος, ἀναξιφόρμιγξ, ἐρασίμολπος, ἐρασιπλόκαμος, μελησίμβροτος, πεισιχάλινος, φανσίμβροτος.

Nonnumquam dativo adverbiali respondet: Ae: μαιφόνος som befläcker sig med mord. P: κρατήσιππος, κρατησίπους, κρατησίμαχος. Dignissimum est animadversione,

¹) Al. ἐλασίβροντα.

²) Cfr Grdz. 298.

quod prior pars, id quod sæpius fit in iis, quorum posteriore in parte stirps verbalis inest, nonnumquam nomine actionis potius quam nomine agentis suethice interpretanda est: ῥίψοπλον ἄταν *förderf, som består i vapnens bortkastande*, quamquam personificatio quaedam cogitari potest: *förderfvet, som kastar bort (förmår ngn att kasta bort) vapnen*, μνησιπήμων πόνος *lidande, som är förenadt med erinringen om olyckorna*, ῥιψάχειν σὺν κλόνῳ *larm, som är förenadt med hufvudets tillbakakastande* (cfr p. 70).

Sæpissime fit in græco sermone, ut prior pars ad significationem adverbialem a verbali transgrediatur¹⁾. Quæ quidem transgressio satis aperta est in iis, quorum pars posterior objecti munere fungi cogitari potest: φιλαίτιος²⁾ (λεώς), φίλοιχτος (βέλει φ-ψ), φιλόσπονδος (φ-ου λιβός) *som älskar (att göra) förebråelser, (att väcka) medlidande, (att användas vid) offring* sive: *som plägar göra (som gerna gör) förebr., väcker medl.*³⁾.

Sunt tamen etiam quorum significationem verbalem adverbiali plane cessisse apertum sit: Ae: βλαψίρρων, μιξοβόας (μ-όαν διθύραμβον *under blandade rop*), μιξόθροος (λαϊδος ὀλλυμένας μ-όου *under blandade r.*), μιξόμβροτος *blandmenniska*⁴⁾, ρυσίρρων⁵⁾, τλρισικάρδιος. P: ἀμενσίκορος, ρθινόκαρπος, ρθινοκωρίς.

Dignissima quæ observentur sunt ea, quorum pars posterior, sive substantivum sive adjectivum est, verbo quod est *vara* cum priore parte in interpretatione coniungitur. Quæ ratio partes coniungendi quamquam in dissolvendo adhiberi potest, tamen difficilior fuit quam ut animis Græcorum obversata esse cogitanda sit. Ac verbalis signifi-

¹⁾ Cfr Osth. p. 160—162.

²⁾ Cfr ἐθελόπορος (X.), μελλόγαμος (Soph.).

³⁾ Cfr ag. 764 φιλεῖ δὲ τίκειν ὕβρις — ὕβριν.

⁴⁾ Cfr id quod nostri dicunt *blandsäd, blandföding*.

⁵⁾ ρυσίγναθος (H.) *pöskind*.

catio prioris partis sine dubio adverbiali locum dedit. Ad hujus generis composita fingenda φιλεῖν verbum non unum adhibitum esse ¹⁾, talia declarant qualia sunt: μελλόνυμφος (Soph.), μελλόποισις (Soph.), ἐθελόπορνος (Anacr.), ἐθελόδουλος (Plat.), ἐθελοπρόξενος (Thuc.).

His similia nulla sunt apud Pindarum exempla. Aeschylus autem nonnulla habet et quidem ita ficta, ut posteriore in parte insit adjectivum verbale: φιλαικτός (φ-ῶν²⁾ κακῶν olyckor som pläga beklagas, som man gerna beklagar), φιλόδουτος som gerna klagar, φιλόθνιτος (φ-ων ὀργίων offer, som pläga anställas³), φιλογαθής (γός) som gerna fröjdar sig.

Adverbialem vim habet prior pars ejus quoque vocabuli quod est ταλαίπωρος ⁴⁾.

Apud Homerum ea composita, quorum prior pars fuit stirps verbalis, quam late patuerint, si quærimus, magna fuit jam apud eum hujus generis compositorum multitudo atque eandem quam apud Aeschylum et Pindarum stirpis verbalis significationis varietatem cognoscere licet.

Sæpissime sane accusativi objecti, quod ajunt, vicibus pars posterior fungitur: ἀλεξάνεμος, ἀλεξίκακος, εἰλίπους, ἔλκεχίτων, ἐχέθυμος, ἐχεπενκής, ἐχέφρων, μενεδής, μενεπτόλεμος, μενεχάρμις, ἡλιτόμιμος, φιλοχτέανος, φιλήρεμος, φιλόξεινος, φιλοπτόλεμος, φιλοψευδής, φυγοπτόλεμος, ταλαεργός, ταλαπενθής, τανύγλωσσος, τανυγλώχιν, τανύκης, τανύπεπλος, τανυπτέρυξ, τανύφλοιος, τανύφυλλος, ἀερσίπους, εἰνოსίφυλλος, εἰνოსίγαιος, ἐνόςιχθων⁵⁾, ἐρυσίπτολις, λυσιμελής, τερψίμβροτος, φθισίμβροτος, φρυσίζοος, τανυσίπτερος, ἐρυσάρεματος, πλήξιππος, πλησίστιος, ῥήξήνωρ, φθισήνωρ, ἔλκεσίπεπλος, ταμείχρως, ὠλεσίκαρπος, ἀκερσεκώμης.

¹⁾ Osth. p. 160—162 nulla alia affert.

²⁾ V. l.

³⁾ Dind. active interpretatur.

⁴⁾ Cfr Die neuest. F. p. 50, Grdz. 332.

⁵⁾ Cfr Grdz. 260.

Sunt tamen etiam exempla in quibus genetivo vel dativo respondeat posterior pars: ἀμαρτοεπής, ἀφαρμαρτοεπής, ἀρχέκακος, ἀπτοεπής, λαθικηδής, μαιφόνος, τερπιζέραννος, φαεσίμβροτος ¹⁾).

Atque etiam illius a verbali prioris partis ratione ad adverbialem transgressionem certa sunt apud Homerum exempla. Nam primum illorum a φιλο- φιλ- incipientium licet cetera possessivæ rationi locum dent ²⁾, tamen idem licere de iis, quæ sunt φιλομειδής, φιλοπαίγμων, sibi persuadere difficile est. Μειδός enim substantivum apud Hesychium primum, παῖγμα apud Euripidem solum invenitur. Sunt vero etiam alia illius ad vim adverbialem transgressionis exempla: ἀεσίφρων, κλεψίφρων, μισγάγκεια, ὀρσοθύρη, πηγεσίμαλλος, ταλασίφρων, φυσίγναθος.

Quæ mutatio quo modo facta sit apertissimum est ex iis quæ Hesiodus novavit compositis: ἀερσιπότης, ἀερσιπότητος. Nam ad similitudinem Homerici ἀερσίπους ficta esse quis est quin videat? Hujus autem compositi notio verbalis a prioris parte facile fieri potuerat ut cederet et possessiva ratio se insinuaret, ita quidem ut prior pars adverbialem acciperet significationem: *som för (styr) sin fot högt*. Comparandum est Aeschyleum ὀπισθόπους *som styr sin fot (går) bakom*.

Sophocles nonnulla ita finxit, ut in prioris parte stirpem verbalem poneret: ἀρχέπλουτος, ἀλεξίμορος, ἀλεξαίθριον, ἐργεμάχης, τανύπους, λαθίπονος, νικομάχης, παυσανίας, τρυσάνωρ, φίλανλος — φιλοίκτιστος, μελλόποσις, μελλόννημος, μελλόγαμος.

¹⁾ Quæ attuli exempla Homerica, Aeschylea, Pindarica declarant, credo, probandam non esse Meyeri sententiam accusativo semper respondere posteriorem partem (Stud. VII, 180, V, 31).

²⁾ Cfr Osth. p. 146, 160.

2. Alterum genus est eorum quorum pars posterior priorem regit.

Ut noster sermo permulta composita ita fingit, ut posteriore in parte ponat nomen agentis in *-are* quod priorem partem regat: *gårdvaktare*, *djurplågåre*, *vågbrytare*, similia, ita apud græcos scriptores hæc ratio composita fingendi usitatissima est. Atque ea, quæ in numero dependentiæ compositorum supra posui, quamquam alia ab aliis dubitatum est an ad dependentiæ composita re vera non referenda essent, tamen hæc satis constat inter omnes pro veris dependentiæ compositis habenda esse, ita quidem ut prior pars sit objectum, posterior nomen agentis. Transeo ad ea enumeranda, quæ adhibuerunt Aeschylus et Pindarus:

a. *Pars posterior suffixo o formata est.*

Æ: αἱματηφόρος sept. 419 (μόρους), ἀλαβαστροφόρος fr. 354, ἀσπιδηφόρος al. sept. 19, ag. 825, δαφνηφόρος h. sup. 706 (βουθύτοισι τιμαῖς), δελφινόφόρος al. fr. 150 (δ-ον πόντου πεδίον), δικηφόρος ag. 525, δορυφόρος al. ch. 769, ζυγηφόρος fr. 341, θανατηφόρος al. ch. 368 (αἶσαν), θανατοφόρος ag. 1176 (πάθι), θεοφόρος pt. fr. 224 (ποδῶν), λαμπάδηφόρος ag. 312, μαχαιροφόρος al. pers. 56 (ἔθνος), νικηφόρος al. ch. 148 (Νίκη), ξιφηφόρος al. ch. 584 (ἀγῶνας), ὀμβροφόρος al. sup. 36 (ἀνέμοις), παμφόρος al. pers. 618 (γαίας), πεζοφόρος pt. fr. 240 (ζώμασιν), πτεροφόρος al. ag. 1147 (δέμας), πυροφόρος h. fr. 450 (Γέλας), πυρφόρος al. sept. 432 (ἄνδρα), σειραφόρος al. ag. 842, 1640, σελασφόρος pt. eum. 1022 (λαμπιάδων), τελεσφόρος h. pr. 511, τεχνεσφόρος al. ch. 627 (ἄνδρι), φρεσφόρος al. ag. 489.

γαῖαρχος h. sept. 310, ἐστιοῦχος al. pers. 511 (γαῖαν), fr. 280, κληδοῦχος al. sup. 291, οὐρανοῦχος ch. 960 (ἀρχάν), πολιοῦχος al. sept. 312 (θεοί), 822 (δαίμονες), sept. 110 (θεοὶ πολίοχοι¹⁾ χθονός), πολισσοῦχος pt. eum. 883 (βροτῶν),

¹⁾ Cod. -άχοι.

σταθμοῦχος pt. fr. 225, ταγοῦχος eum. 296, ταλαντοῦχος ag. 439 (τ-ος ἐν μάχῃ δορός).

ἀλληλοφόνου al. sept. 932 (χερσίν), ag. 1576 (μανίας), αὐτοφόνος sept. 850 (δίδυμι καὶ αὐ-φόνου), ag. 1091 (κακά), βοιφόνος h. pr. 531 (θοίναις), μηλοφόνος pt. ag. 730 (ἄταις), μητροφόνος eum. 268. (δύας), 255 (ἀτίτης), πατροφόνος al. sept. 783 (χερί).

ιεροδόχος sup. 363 (ἰ-κα θεῶν λήμματα), ἱεραδόχος sup. 713 (σχοπῆς), πανδόχος al. sept. 860 (χέρσον), ch. 662 (δόμοισι π-ους ξένων), πρεσβυτοδόχος sup. 666 (θυμέλαι).

μηλοτρόφος h. pers. 763 (Ἀσίδος), νηριτοτρόφος fr. 438 (νήσους), πανιοτρόφος pt. fr. 192, 4 (λίμνην).

γλωστοποιός al. fr. 179, ἔλκοποιός sept. 398, κελευθοποιός eum. 13, φαρμακοποιός fr. 448.

βροτοφθόρος al. eum. 787 (κηλίδας), sup. 264 (κνω-δάλων), θυμοφθόρος h. ag. 103 (θ-ον¹) λύπης φρένα), λυνοφθόρος ch. 27 (λ-οι δ' ἔφρασμάτων λακίδες), παλυφθόρος al. pr. 633 (τύχας), 820 (πλάνης).

βροτοσκόπος eum. 499 (μαινάδων), τερασκόπος al. ag. 977.

ἀστένιζος eum. 915 (πόλιν), οὐρανόνιζος sup. 165, 175 (ἄταν).

θαλαμημόλος²) h. sept. 359, θυρημόλος al. pers. 202 (χερί), οἰωνοπόλος h. sup. 57.

δακρυγόνος sup. 681 (Ἄρη), τεκνογόνος sept. 928 (ὀπύσαι τ-οι κέκληνται).

δορυσός h. sept. 125 (σαγῆ), sup. 182 (ἄχλον δ-σσοῶν), 985 (δ-σσοῶς).

πάντολμος al. sept. 671, παντότολμος ag. 1237, 221.

¹) Scriptura corrupta (Dind.).

²) Cfr Grdz. 464.

χιονοβοσκός¹⁾ sup. 559 (λειμῶνα), θεσφατιλόγος ag. 1441 (ξύνευνος), τιμάσος²⁾ al. ag. 1280, sup. 43 (τιμάσρ'), πυρηνόος al. pr. 371, πολίλιπορθος h. ag. 783 (βασιλεῦ, Τροίας πολίλιπορθ'), οἰακοστρόφος al. sept. 62 (ναός οἰ-στροφος), pr. 515 (ἀνάγκης οἰ-ος), θυγφάγος ag. 597 (φλόγα), ὀροτύπος sept. 85 (ὑδατος ὀ-ου).

ἀστυνόμος al. ag. 88 (θεῶν), γαιονόμος sup. 54, μελισσονόμοι fr. 84 (Ar. Ran. 1283), οἰακονόμος pr. 149, οἰκονόμος al. ag. 155 (μῆρις), πεδιονόμος sept. 272 (θεοῖς), πεζονόμος³⁾ pers. 76, Περσονόμος pers. 919 (τιμῆς μεγάλης), ποιονόμος ag. 1170 (βοτῶν), πολισσονόμος pers. 852 (βιοτᾶς), ch. 864 (ἀρχὰς π-ους).

ἀνθαιμουργός pers. 612, κρεουεργός pt. ag. 1592 (ἥμαρ), πανοῦργος al. ch. 383 (χειρί), σιματοεργός sept. 491, γασγανουεργός ch. 647, φυτουεργός al. sup. 592 (πατὴρ φ-ὸς αὐτόχειρ ἄναξ).

αὐτοκτόνος al. sept. 805 (τεθνᾶσιν ἐκ χειρῶν αὐ-ων), 681 (ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐ-ος), μητροκτόνος al. ag. 1281 (φίεψμα), eum. 102 (χειρῶν μ-ων), 281 (μῖασμα), 492 (τοῦδε μ-ον), οἰωνοκτόνος ag. 563 (χειμῶνα), πατροκτόνος al. sept. 752 (Οἰδιπόδαν), ch. 974 (π-ους δωμάτων πορθήτορας), 1015 (ὑφασμα), 1028 (μῖασμα), πολυκτόνος al. ag. 461 (π-ων οὐκ ἄσκοποι), 734 (σίνοος), χοιροκτόνος pt. eum. 283 (καθαρμοῖς), fr. 340 (αἵματος).

κουροβόρος ag. 1512 (πάχη), κρεοβόρος pt. sup. 287 (Ἀμαζόνες), παιδοβόρος pt. ch. 1068 (μόχθοι).

κεναγός al. ag. 695, φορτιγός al. fr. 256;

ξιφονλκός eum. 592 (χειρί), τοξουλκός pers. 55 (λήματι), 239 (αἰχμή),

¹⁾ Dind., Herm. passive: χιονόβοσκος, cfr tamen Pind.: Αἶττα, πάντες χιόνος ὀξείας κτήνη (pyt. I, 20).

²⁾ Cfr Grdz. 349.

³⁾ Cfr Grdz. 314.

νυμφότιμος ag. 706 (μέλος), ξενότιμος eum. 546 (ξ-ους ἐπιστροφὰς δωμάτων αἰδόμενος).

αἱματολοιχός ag. 1478 (ἔρως), αἱματορρόφος eum. 193 (λέοντος), βουθόρος sup. 301 (ταύρω), βονκόλος ¹⁾ h. pr. 677, sup. 557, γατόμος pt. fr. 198, 3 (δίκελλα), γυναικόμιμος al. pr. 1005 (ν-οις ἐπιτάσμασιν χερσῶν), θυροκόπος ag. 1195, θεσπιωδός al. ag. 1134 (τέχναι), ἰχθυόλος pt. sept. 131 (μαχανᾷ), λαοπόρος pers. 113 (μαχαναῖς), ὀφθαλμωρύνχος eum. 186 (δίκαι), παρθενοσφάγος ag. 209 (ῥεῖθροις), τυμβοχόρος pt. sept. 1022 (χειρώματα), χειροτόνος sept. 172 (λιτάς), χρυσαμοιβός ag. 437 (ὁ χ-ὸς δ' Ἄρης σωμάτων — φίλοισι πέμπει βραχὺ ψῆγμα), πάμιμαχος al. ag. 170 (π-ω θράσει), ψυχαγωγός h. pers. 687 (γόους), ὠμόσιτος al. sept. 541 (Σφίγγ' ὦ-ον).

P. ἀεθλοφόρος h. nem. III, 79 (λήματος), βουλαφόρος h. ol. XII, 5, γερασφόρος pyt. II, 43, δωροφόρος pt. pyt. V, 86, ἐγγεσφόρος nem. III, 58, θεσμοφόρος al. fr. 12, καρποφόρος al. pyt. IV, 6 (Λιβύας), nem. VI, 9 (ἀρούραισιν), κισσοφόρος h. ol. II, 30, νικαφόρος al. ol. II, 5 (τετραορίας), ol. XIII, 14 (ἀγλαῖαν), istm. I, 22 (στεφάνων), παμφόρος al. pyt. VI, 13 (χεράδι), πυροφόρος h. istm. III, 72 (Λιβύαν), πυρφόρος al. nem. X, 71 (κεραυνόν), σπονδοφόρος al. istm. II, 23, τοξοφόρος h. ol. VI, 59, φυλλοφόρος ol. VIII, 76 (ἀγώνων).

ἀγέρτωχος h. ol. XI, 82 (νίκας), ἀνίοχος h. nem. VI, 69 (χειρῶν τε καὶ ἰσχύος ἄ-ον), pyt. V, 50, Γαιάοχος h. istm. VI, 38, πολιάοχος pt. ol. V, 10 (Παλλάς), τεμενοῦχος fr. 185.

ἀλλαλοφόνος al. fr. 137 (ἄ-ους ἐπάξαντο λόγχας), ἀνδροφόνος h. pyt. IV, 252 (γυναικῶν), ταυροφόνος pt. nem. VI, 41 (τριετηρίδι).

¹⁾ Grdz. 146.

μηλοδόκος pyt. III, 27 (Πυθῶνι), οἰνοδόκος istm. V, 37 (φριάλαν), πανδόκος al. ol. III, 18 (ἄλσει), pyt. VIII, 64 (ναόν), ol. IV, 17 (ξενίαις), πολεμαδόκος pt. pyt. X, 13 (ὄπλοις).

γηροτρόφος al. fr. 233 (ἐλπίς), ἵπποτρόφος h. nem. X, 41, istm. III, 32, κουροτρόφος h. fr. 228, 4 (στάσιν — ἐχ-θρὰν κ-ον), λαοτρόφος ol. V, 4 (πόλιν), ol. VI, 60 (τιμάν);

ἀνδριαντοποιός al. nem. V, 1, κακοποιός al. nem. VIII, 33 (ὄνειδος).

ἀνδροφθόρος al. fr. 164 (μοῖραν), πολυφθόρος, al. istm. IV, 55 (ῥμβρω), nem. VIII, 31 (ἀμέραις),

θεμισκόπος nem. VII, 47, πολύσκοπος fr. 74, 4 (π-ε ἀκτις Ἀελίου), τερασκόπος al. pyt. IV, 201, ὀλυμπιονίκος ol. XIV, 19, πυθιονίκος pyt. XI, 43 (π-ω), pyt. VI, 5 (π-ος ὕμνων θησανός), pyt. VIII, 5 (τιμάν), ματροπόλος ¹⁾ pt. pyt. III, 9 (Ἐλειθυία), ἀριστογόνος pyt. XI, 3 (ματρὶ), ἵπποσόος pt. ol. III, 27 (Λατοῦς ἰ-όα θυγάτηρ), λαοσσόος h. pyt. XII, 24 (ἀγώνων), πάντολμος al. fr. 5 (π-ον σθένος), πολύβοσκος ol. VII, 63 (γαῖαν), κακολόγος al. pyt. XI, 28 (πολίται), τιμάρος al. ol. IX, 90, πυρίπνοος al. fr. 150 (σώματα), πτολίπορθος h. ol. VIII, 35 (μάχαις), οἰακοστρόφος al. istm. III, 89 (κυβερνατῆρος), παιδοφάγος fr. 143 (ἰχθύν), ἀριστοπόνος pt. ol. VII, 51 (χερσί), βουπομπός fr. 205 (ἐορτά), ἱππόδαμος h. nem. IV, 29, fr. 177, γυιοδάμος istm. IV, 66 (γ-αις χερσί), κακάγορος al. ol. I, 53, ὀρνιχο-λόχος pt. istm. I, 48, χοροτύπος pt. fr. 57.

b. *Pars posterior suffixo a (η) formata est.*

Αε: ἑκατοντάρχης fr. 181 (έ-ας), στρατάρχης al. fr. 181 (σ-ας), ταξιάρχης al. fr. 181 (τ-ας), μητραλοίας al. eum. 153 (τὸν μ-αν), 210 (τοὺς μ-ας), πτολιπόρθης ag. 472.

P: ὀλυμπιονίκας al. ol. VII, 88 (ὕμνου τεθμὸν ὁ-αν), ol. XI, 1 (παῖδα), ol. III, 3 (ὕμνον), τρισολυμπιονίκας pt.

¹⁾ Grdz. 464.

ol. XIII, 1, πυθιονίκας al. pyt. IX, 1, διαυλοδρόμας pyt. X, 9 (παίδων), ἱπποσώας istm. IV, 35, pyt. II, 65.

c. *Pars posterior suffixo το formata est.*

Ae: ἀνδροδάικτος al. ch. 860 (κοπάνων), fr. 131 (ἄ-ον κόπον), δορύπαλιος ag. 116 (χερὸς ἐκ δ-ον), ζώφντος pt. sup. 858 (αἷμα), θεόκλυτος pt. sept. 142 (λιταῖσι), καρδιόδηκτος ag. 1471 (κράτος), μηλόβοτος pt. sup. 548 (Φοργίας), ναρθηκοπλήρωτος pr. 109 (ν-ον πυρὸς πηγῇν κλοπαίαν), πάμβοτος sup. 558 (ἄλσος), πανάλωτος ag. 361 (ἄτης), πολεμόκραντος sept. 162 (π-ον τέλος ἐν μάχῃ), πολέβοτος pt. sept. 774 (π-ὸς τ' αἰὼν βροτῶν), πυργοδάικτος pers. 105 (πολέμους).

P: μηλόβοτος pt. pyt. XII, 2 (Ἀγρόγαντος).

d. *Pars posterior τα (τη) suffixo formata est.*

Ae: ἀνδρηλάτης sept. 637, βοηλάτης al. sup. 307 (μύωπα), διφρηλάτης al. eum. 156, ἱππηλάτης h. pers. 126 (ί-ας λεώς), στρατηλάτης al. eum. 637 (τοῦ σ-ου νεῶν); ἱπποβάτης pt. pers. 26, ναυβάτης al. pers. 375, ag. 405 (ν-ας ὀπλισμούς); λοχαγέτης al. sept. 42; λαγοδαίτης ag. 123, χρηματοδαίτης sept. 729 (κτεάνων χ-ας πικρός), πανόπτης al. pr. 91 (π-την κύκλον ἡλίον), eum. 1045 (Ζεύς π-ας), sup. 304 (οἰοβουκόλον), παντόπτης al. sup. 139 (πατήρ ὁ π-ας), fr. 192 (Ἥλιος), ἀνδροφόντης sept. 572, αὐθέντης ¹⁾ al. ag. 1573 (θανάτοις αὐ-αῖσι), eum. 212 (οὐκ ἔν γένοιθ' ὁμαῖμος αὐ-της φόνος), πανεργέτης ag. 1485 (Μῖος π-τα), πειροκυλιστής pt. fr. 231—232 (Σίσυφος π-ής), ἐπνοδότης pr. 575 (ὑ-αν νόμον), ὠμηστής h. ag. 827 (λέων).

P: ἀρματηλάτας al. pyt. V, 115, βοηλάτας al. ol. XIII, 19 (διθυράμβη), διφρηλάτας al. pyt. IX, 84, αἰγυβάτας fr. 215 (τράγοι), κυναγέτας al. nem. VI, 14, μοισαγέτας al. fr. 82, ξεναγέτας nem. VII, 43, βουβότας istm. V, 30 (Ἀλκωνῇ),

¹⁾ Das V. II, 13.

nem. IV, 52 (πρῶνες), μηλοβότας al. istm. I, 48, ξεναπάτας al. ol. XI, 35.

e. *Pars posterior* ες *suffixo formata est.*

Αε: ἀργυροστερής ch. 1002 (βίον), ὀμματοστερής al. eum. 940 (φλογμός τ' ὀ-ής γνυῶν), καρποτελής sup. 688, παντελής al. sept. 116 (Ζεῦ π-ές), ch. 965 (χρόνος), ἀνδροτυχής eum. 960 (βιότους), αὐθάδης al. pr. 907 (αὐ-ης φρενῶν), 64 (γνάθον), γυιοβαρής pt. ag. 63 (παλαίσματα), δεμνιοτήρης ag. 53 (δ-η πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες), ag. 1449 (μὴ περιούδυνος μηδὲ δ-ης), δομοσφαλής ag. 1533 (ἄμβρου κτύπον δ-ῆ), θηλυκρατής ch. 600 (ἔρωτος), κοινοφιλής eum. 985 (διανοίρα), οὐρανοστεγής fr. 298 (ἄθλον), παναλκής pt. sept. 166 (π-εῖς θεοί *allt afvärjande*¹⁾), πολυκανής ag. 1170 (θυσίαι π-εῖς βοτύων), τιμαλφής al. fr. 53, φρενοδαλής eum. 330 (παραιγορά), φρενοπλιγής pr. 878 (μανίαι).

Ρ: δολοφραδής h. nem. VIII, 33 (πάριφαις), μεγαλοκευθής pyt. II, 33 (θαλάμοις), παμπειθής pyt. IV, 184 (πόθον), γυιαρχής pyt. III, 6 (ρωθυριῶν γ-έων), ξεναρχής nem. IV, 12 (δίξα), θεοπρεπής pt. nem. X, 2 (Ἥρας δῶμα θ-ές).

f. *Pars posterior* τορ, μον, ιμο, οντ, αντ, τερ-ja, αρ-ja *suffixis formata est.*

Αε: παιδολέτωρ al. sept. 726 (ἔρις); νεκροδέγμων pr. 153 (Ἰδου τοῦ ν-ονος), οἰστοδέγμων pers. 1020 (τάνδε τ' οἰ-ονα), πελειοθρέμμων pers. 309 (νῆσον); δακρυχέων h. sept. 919, λαοδάμας sept. 343 (Ἄρης), ἀνδρολέτειρα sept. 314 (νόσον), ag. 1465, βαρυδότειρα sept. 975, 986 (Μοῖρα).

Ρ: ζωθάλμιος ol. VII, 11 (χάρις), ἀνδροδάμας nem. III, 37 (φόβος), nem. IX, 16 (Ἐριγύλαν), fr. 147 (ρίπὰν οἶνου), λεοντοδάμας fr. 53 (κύων), χαλκοδάμας istm. V, 70 (ἀκόναν), ἰοχέαιρα²⁾ h. pyt. II, 9 (πάρθενος).

¹⁾ Cfr Grdz. 132.

²⁾ γεF-αρ-ja Grdz. 204.

Apud Homerum magna fuit multitudo hujus generis (2) compositorum: ἀθλοφόρος, αἰγίοχος, ἀνδροφάγος, ἀνδροφόνος, βουληφόρος, δημοβόρος, δρυτόμος, ἐλαφηβόλος, θαλαμηπόλος, θυμοβόρος, θυμοφθόρος, ἰοδόχος, ἱππόδαμος, κονροτρόφος, λαοφόρος, οἰωνοπόλος, παιδοφόνος, πατροφόνος, πτολίπορθος, πυρροφόρος, πυροφθόρος, σιτοφάγος, σκηπτοῦχος, τοξοφόρος, ἑλοτόμος — ἀνδρειφόντης, θυμοραϊστής, ἱππηλάτης, κυναγέτης, κυνοραϊστής, νεφεληγερέτα, πύλαρτης, στεροπηγερέτα, σὺβώτης, ὤμηστίς — θυμαλγής, θυμοδακίς, — βουπλήξ, χέριψ, θυμηγερέων, ἀμαλλοδετήρ, μηλοβοτήρ, οἰνοποτήρ, ἱρριοχεύς, πατροφονεύς, πολυδέγμων, — ἱππόβοτος, ὀδυνήφρατος, λιμβότειρα.

Neque Soph. pauca finxit: ἀσπιδοῦχος, ἀνθοβοσκός, ἀνδροφθόρος, γηροβοσκός, δολοπιπτός, ἐρρηγοβοσκός, ἰξιφόρος, ἱππονόμος, ἱπποβουκόλος, λιτροσκοπός, μηχανορράφος, ὀρνθοσκοπός, ποικιλοδός, στεροῦχος, σακεσφόρος, ταυροφάγος, ταυροσφάγος, ταυροκτόνος, φλαυροεργός, ψαχαλοῦχος, ψηφοποιός, σιτονόμος (ἐλπίς *förhoppning om mats anskaffande*) — ἀθηρόβρωτος (ὄργανον *agnförstörelseredskap*, cfr Hom: ἀθηρολοιγός) — δεριμηστής, ζευγηλάτης, ἱπποδέτης (ῥυτήρ *tygel att styra hästar med*), οἰωνοθέτης, πατροφόντης, τροχηλάτης — ἡλιοστερής, παγκευθής.

Aeschylus quidem talia composita plus 180, Pindarus plus 80 finxit. Atque maximus est numerus eorum, quorum pars posterior suffixo ο ficta est. Nam exceptis iis, quæ utrique communia sunt (10), Aeschylus plus 100, Pindarus supra 40 novavit. Etiam notandum est suffixum το, quod in hujusmodi compositis apud ceteros scriptores non sæpe usurpatur, Aeschylum tamen non tam raro adhibuisse. Pindarus unum (μηλόβοτος) et quidem cum Aeschylō commune habet.

Dignissimum est animadversione hujus generis composita nonnumquam conjuncta esse cum genetivo qui ad priorem compositi partem pertineat: Ae. ag. 439 *ταλαν-*

τοῦχος ἐν μάχῃ δορός, ch. 662 ἐν δόμοισι πανδόχοις ξένων, ch. 27 λινοφθόροι δ' ὕφασμάτων λακίδες, ag. 783 Τροίας πτολίπορθ', sept. 62 ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος, pr. 515 ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος, eum. 940 φλογμὸς τ' ὁμματοστερὴς φυτῶν, ag. 53 δεμνιοτήρη πόνον ὀρταλίων ὀλέσαντες, ag. 1170 θυσίαι πολυκανεῖς βοτῶν. P. nem. VI, 69 χειρῶν τε καὶ ἰσχύος ἀνίοχον (cfr pag. 43, ch. 998). Ex iis, quorum prior pars est nomen agentis, unum cum genetivo hoc modo conjunctum est: δωμάτων ἐρειψίτοιχος (sept. 881).

Compositum pro nomine simplice positum esse videtur in his: ag. 437 ὁ χρυσαιοβὸς δ' Ἄρης σωμάτων¹⁾, eum. 637 τοῦ στρατηλάτου νεῶν, sept. 729 κτεάνων χρηματοδαίτας πικρός (cfr. Hom. αἰπόλος αἰγῶν, Eur. μηχανορράφος κακῶν; cfr etiam pag. 115).

Prior pars quamquam in longe plurimis accusativi obiecti munere fungitur, tamen non desunt exempla in quibus genetivo aut dativo respondeat. Ae: πάμμιαχος, ἑκατοντάρχης, στρατάρχης, ταξιάρχης, ἀργυροστερὴς, ὁμματοστερὴς, αὐθάδης; P: γυιαρχίς, ξεναρχίς, θεοπρεπής.

Sæpissime fit apud poetas græcos, ut ea composita, quorum pars posterior est nomen agentis, ita transferantur ut in suethice interpretando nominibus agentis (participiis) uti vix liceat. Quod quamquam etiam in aliis fieri jam supra docui (cfr p. 67—71, 134) tamen ante cetera in iis fieri solet, quorum pars prior directi obiecti, quod ajunt, munere fungitur.

Significant hujus generis composita actionem e qua aliquid oriatur vel quacum conjunctum sit vel in qua sit positum (gen. epexegeticus) vel in quam alia actio transferatur (gen. objectivus).

¹⁾ Enger: "der gegen Leiber Gold austauscht, näml. die Asche, daher schickt er ψῆμα — bes. vom Golde gebraucht". Quæ ratio interpretandi nimis artificiosa videtur.

Possunt etiam significare quo modo aliquid fiat (sueth: *de förhållanden under hvilka ngt sker*). Compositum, nonnumquam ita conjunctum est cum nomine suo, ut hoc significet, quo loco vel quo tempore vel quo instrumento illa actio fiat.

Ae: ch. 27 λινοφθόροι δ'ὕφρασμάτων λακίδες *väfnadernas linneförstöringstrasor* (trasor som uppkomma af linnets förstörande), eum. 268 μετροφόνου δ'ύας *modermords-eländet* (el. som består i mordet på modren), eum. 281 μητροκτόνον μίασμα *den besmittelse som är förenad med modermord*, ch. 1028 πατροκτόνον μίασμα *fadermordsbesmittelse*, ch. 1068 παιδοβόροι μόχθοι *lidande som är en följd af barnens uppätande*, ag. 1512 πάγχρη κουροβόρη *gosseförtäringssblod* (det blod som flyter vid gossarnes uppätande), ag. 209 παρθενοσφάγοισιν ρείθροις *jungfruslagtsflöden*, fr. 340 αἱματος χοιροκτόνου *svinslagtsblod*, sept. 1022 τιμωροὶ χειρώματα *förrättningar vid en grafkullens uppkastande*, fr. 298 ἄθλον οὐρανοστεγῇ *mödan med att stödja himmelen*, ag. 53 δεινιότηρῃ πόνον ὀρεαλίχων *mödan med att vakta ungarnes näste*, sept. 850 διδυμα κάκ' αὐτοφόνα *olyckor som bestå i mord på hvarandra*¹⁾, ag. 1091 πολλὰ αὐτοφόνα κακά *släktmordsolyckor*, ag. 730 μηλοφόνου σιν ἐν ἄταις *förderf som består i fårens dödande*, ag. 734 σίνος πολυκτόνον *skada som består i (är förenad med) nederlag på många*, eum. 283 καθαρμοῖς ἡλάθη χοιροκτόνοις *rening som består i (verkställes genom) svinslagt*, ag. 1576 ἀλληλοφόνους μαρίας *vanvett som yttrar sig i mord på hvarandra*, pers. 919 Περσονόμον τιμῆς *herskarevärdigheten öfver Perserna*, ag. 1573 θανάτοις αὐθένταισι, eum. 212 αὐθέντης φόνος *släktmordsdråp*, sept. 681 ἀνδροῖν δ'ὀμαίμουν θάνατος ὧν αὐτοκτόνος *släktmordsdråp på anförvandter* (anförvandters mord på hvarandra), pers. 55 το-

¹⁾ αὐτο- prior pars a significando sig *sjelf* (hvarandra) transiit ad significandum: *anförvandter*; cfr αὐτόστονος, αὐτοπήμων sept. 916.

ξουλκῷ λήματι *konsten att spänna bågen*, ag. 1478 ἔρως αἵματολοιχός *begäret att slicka blod*, ag. 1134 τέχνη θεσπιωδοί *spådomskonst*, sept. 172 κλύετε χειροτόνους λιτάς *hören våra böner, under det vi sträcka upp händerna (med uppsträckta händer)*, sept. 125 πρέποντες — δορυσόφ σαγῶ *strålande i sina rustningar, under det de svänga lansen*¹⁾, pers. 852 πολισσονόμου βιοτᾶς *lif som man tillbringar i staden*²⁾, eum. 546 ξενοτίμους ἐπιστροφὰς δωμάτων αἰδόμενος *ett mottagande hvarmed man hedrar sina gäster*, eum. 960 ἀνδροτυχεῖς βιότους *ett lif, hvorunder en man blir en beskärd*, ch. 584 ξιφηφόρους ἀγῶνας *strider i hv. man bär svärdet*³⁾, pr. 531 θοίναις βουφόνις ox-offringsfester, ag. 1592 κρεουργὸν ἡμᾶς *köttberedningsdag*, sup. 706 δαφνηφόροις τιμαῖς *fester vid hv. man bär lagerkvistar*, ag. 1170 θυσίαι πολυκανεῖς *mångslagtsoffer*, ag. 706 νυμφότιμον μέλος *sång hvarmed bruden hedras (brudhedrande)*, sept. 132 ἰχθυόλω μαχανῶ *fiskfångstredskap*, pers 113 λαοπόροις μαχαναῖς *medel att föra hären öfver*, sept. 932 ἀλλαλοφόνις χερσὶν *händer med hv. man dödar hvarandra*, sept. 805 χερῶν αὐτοκτόνων *händer med hv. de mörda hvarandra*, pr. 1005 γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν *χεροῖν händernas tillbakakastande hvarmed man efterliknar kvinnor*, sept. 142 λιταῖσι θεοκλύτοις *gudaanropande böner*.

P: istm. I, 22 νικαφόρων στεφάνων *kransar som följa med segerns vinnande (segerkransar)*, ol. VI, 60 λαοτρόφον τιμὴν *folkuppföstringsembete (den värdighet, hvars innehafvare ser folket till godo; (cfr πόλιν θρέψαι καὶ παιδεῦσαι Plat.); ol. III, 3 Ὀλυμπιονίκαν ὕμνον hymn om olympiasegern, pyt. VI, 5 περθιονικός ὕμνων θησαυρός skatt af hymner till minne af segrar i de pyt. spelen, pyt. VIII, 5 π-ον τιμὴν äran af en seger i de pyt. spelen, nem. III, 79*

¹⁾ Cfr pers. 240 φεράσπιδες σαγαί.

²⁾ Cfr Grdz. 314.

³⁾ Cfr nostrum: *mördande strid*.

ἀεθλοφόρου λήματος *mod hvarmed man vinner seger*, ol. XIII, 14 νικαφόρον ἀγλαΐαν *fest för segerns vinnande*, fr. 205 βουπομπὸς ἑορτά *oxprocessionsfest*, nem. VI, 41 ταυροφόνῃ τριετηρίδι *tjurslagtsfest hvar tredje år*, nem. VIII, 31 πολυφθόροις ἡμέραις *dag på hv. man slaktar mycket*, ol. VIII, 35 πολυπόροισι μάχαις *stadsförstörande strider*, fr. 137 ἀλλαλοφόνους λόγχας *lansar med hv. man dödar hvarandra*, pyt. XII, 24 λαοσσῶν ἀγώνων *folkeggande strider*.

Hæc talibus compositis utendi libertas apud Aeschylum quam apud Pindarum multo latius patuit. Sed ne ante hos quidem plane ignota est: Hes: βουδῶρα ἡματι *oxplågningsdagar*, ἀνδρογόνος ἡμέρα *dag på hv. gossebarn aflas*.

Ex iis quæ attuli hujus translationis exemplis licet videre prorsus eandem rationem, quam vidimus significari iis compositis, quorum pars posterior passivam (intransitivam) vim habet (cfr p. 66 sqq.), etiam iis significari posse, quorum pars posterior activam habet vim. Quod quum ita sit, facile intelligi potest, cur unum alterumve non satis constet utrum ex hac an ex illa significatione ortum putandum sit. Neque operæ pretium est ambigere, utrum verius sit dicere: βουνόμος, ἀνθρονόμος, παρθενόσφάγος, χειροτόνος, χοιροκτόνος, an: βούρομος, παρθενόσφαγος et cetera. Id tantum perspicuum est utramque rationem valuisse et sine dubio fieri potuit, ut ne Græcis quidem ipsis plane appareret ad utram rationem compositum esset referendum, quamquam sane activa ratio multo latius quam passiva videtur patuisse.

Unum compositum Aeschylus ita finxit, ut adj. verbale passivæ significationis positum in parte posteriore priorem partem in casu genetivo regat: παρροστερής ch. 253 (π-ῆ γόνον); cfr Soph: βροστερής.

